

Dz.U. 1993 Nr 90 poz. 416

OBWIESZCZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 26 lipca 1993 r.

**w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy
o podatku dochodowym od osób fizycznych**

1. Na podstawie art. 16 ustawy z dnia 6 marca 1993 r. o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 28, poz. 127) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. Nr 80, poz. 350), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz.U. Nr 100, poz. 442),
- 2) ustawą z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych oraz o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania (Dz.U. Nr 21, poz. 86),
- 3) ustawą z dnia 29 lipca 1992 r. o grach losowych i zakładach wzajemnych (Dz.U. Nr 68, poz. 341),
- 4) ustawą z dnia 30 października 1992 r. o ochronie topografii układów scalonych (Dz.U. Nr 100, poz. 498),
- 5) ustawą z dnia 6 marca 1993 r. o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 28, poz. 127),
- 6) ustawą z dnia 30 kwietnia 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz.U. Nr 44, poz. 202)

oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy nie obejmuje:

- 1) art. 46-51 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. Nr 80, poz. 350), które stanowią:

"Art. 46. W ustawie z dnia 16 grudnia 1972 r. o podatku dochodowym (Dz.U. z 1989 r. Nr 27, poz. 147 i Nr 74, poz. 443 oraz z 1991 r. Nr 9, poz. 30, Nr 35, poz. 155 i Nr 60, poz. 253) w art. 9 w ust. 1 pkt 22 otrzymuje brzmienie:

«22) przychody podatników zatrudniających osoby niepełnosprawne w zakresie i na zasadach określonych w odrębnej ustawie o zatrudnianiu i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych,».

Art. 47. W ustawie z dnia 26 lutego 1982 r. o opodatkowaniu jednostek gospodarki uspołecznionej (Dz.U. z 1987 r. Nr 12, poz. 77, z 1989 r. Nr 3, poz. 12, Nr 35, poz. 192 i Nr 74, poz. 443, z 1990 r. Nr 21, poz. 126 oraz z 1991 r. Nr 9, poz. 30) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 23 skreśla się,
- 2) w art. 26 skreśla się pkt 6.

Art. 48. W ustawie z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U. Nr 40, poz. 267, z 1984 r. Nr 52, poz. 268 i 270, z 1986 r. Nr 1, poz. 1, z 1989 r. Nr 35, poz. 190 i 192, z 1990 r. Nr 10, poz. 58 i 61, Nr 36 poz. 206, Nr 66, poz. 390 i Nr 87, poz. 506 oraz z 1991 r. Nr 7, poz. 24) w art. 107 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w ust. 1 po wyrazach «Organ rentowy» dodaje się wyrazy «- po odliczeniu należnego podatku dochodowego -»,
- 2) w ust. 3 po wyrazach «Świadczenia alimentacyjne» dodaje się wyrazy «- po odliczeniu należnego podatku dochodowego -».

Art. 49. W ustawie z dnia 24 października 1986 r. o zakładowych funduszach socjalnym i mieszkaniowym w jednostkach gospodarki i uspołecznionej (Dz.U. z 1990 r. Nr 58, poz. 343) w art. 4 i w art. 7 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

«2a. W 1992 r. podstawę odpisów, o których mowa w ust. 2, zwiększa się o 20%».

Art. 50. W ustawie z dnia 31 stycznia 1989 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. z 1991 r. Nr 49, poz. 216) w art. 9 w ust. 1 pkt 11 otrzymuje brzmienie:

«11) dochody podatników zatrudniających osoby niepełnosprawne w zakresie i na zasadach określonych w odrębnej ustawie o zatrudnianiu i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych».

Art. 51. W ustawie z dnia 9 maja 1991 r. o zatrudnianiu i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych (Dz.U. Nr 46, poz. 201) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 7 otrzymuje brzmienie:

«Art. 7. Wpłaty, o których mowa w art. 4 ust. 1 i art. 6 ust. 2, nie stanowią kosztu uzyskania przychodów w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym.»;

- 2) w art. 8:

- a) w ust. 1 wyrazy «art. 4 i art. 6 ust. 2» zastępuje się wyrazami «art. 4, art. 6 ust. 2, art. 17 ust. 3 i art. 20 ust. 3 pkt 1»,

- b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

«2. Zakłady pracy dokonują wpłat, o których mowa w art. 4 ust. 1, art. 6 ust. 2, art. 17 ust. 1 i w art. 20 ust. 3, w terminie do dnia 20 następnego miesiąca po miesiącu, w którym zaistniały okoliczności powodujące powstanie obowiązku wpłat, składając równocześnie Zarządowi Państwowego

Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych deklarację według ustalonego wzoru.»,

c) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

«3. Od decyzji Prezesa Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dotyczących wpłat, o których mowa w art. 4 ust. 1, art. 6 ust. 2, art. 17 ust. 3 i art. 20 ust. 3 pkt 1, zakładom pracy przysługuje odwołanie do Ministra Pracy i Polityki Socjalnej.»;

3) w art. 17 w ust. 1 wyrazy «w podatku dochodowym, podatku od płac lub od wynagrodzeń» zastępuje się wyrazami «w podatku dochodowym i w podatku od płac»;

4) w art. 20 dotychczasowy ust. 4 oznacza się jako ust. 5 i dodaje nowy ust. 4 w brzmieniu:

«4. Termin przekazania środków, o których mowa w ust. 3 oraz w art. 17 ust. 3, ustala się na 20 dzień każdego miesiąca następującego po miesiącu, za który przysługują zwolnienia podatkowe.»;

5) w art. 22 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

«4. Minister Pracy i Polityki Socjalnej w porozumieniu z Ministrami Finansów oraz Zdrowia i Opieki Społecznej, w drodze rozporządzenia, określa zasady wykorzystywania środków funduszu rehabilitacji oraz tryb ustalania zakładowego regulaminu wykorzystywania tych środków.»;

2) art. 59 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz.U. Nr 100, poz. 442), który stanowi:

"Art. 59. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 8 ust. 2 i 3, art. 9 ust. 3, art. 10, art. 40 i art. 57 ust. 1, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.",

3) art. 41 i 42 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych oraz o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania (Dz.U. Nr 21, poz. 86), które stanowią:

"Art. 41. Minister Finansów ogłosi w Dzienniku Ustaw jednolite teksty ustaw, o których mowa w art. 30, 32 i 35, z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji artykułów, ustępów i punktów.

Art. 42. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1992 r., z wyjątkiem art. 30 i 33, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.",

4) art. 66 ustawy z dnia 29 lipca 1992 r. o grach losowych i zakładach wzajemnych (Dz.U. Nr 68, poz. 341), który stanowi:

"Art. 66. Ustawa wchodzi w życie po upływie 90 dni od dnia ogłoszenia.",

5) art. 48 ustawy z dnia 30 października 1992 r. o ochronie topografii układów scalonych (Dz.U. Nr 100, poz. 498), który stanowi:

"Art. 48. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.",

- 6) art. 15 i 17 ustawy z dnia 6 marca 1993 r. o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 28, poz. 127), które stanowią:

"Art. 15. 1. Podatnicy, którzy zawarli umowy określone w art. 14 ust. 4 i art. 23 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy wymienionej w art. 1 oraz w art. 12 ust. 4a i art. 16 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy wymienionej w art. 2 przed dniem ogłoszenia ustawy, obowiązani są w terminie 14 dni od tej daty zawiadomić urzędy skarbowe, właściwe ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę podatnika, o zawarciu takich umów i przesłać tym urzędom ich wykazy, zawierające dane dotyczące stron umów, rodzaju i wartości transakcji określonej w umowie oraz okresu, na jaki umowa została zawarta. Przepisy stosuje się do umów zawartych, licząc od dnia ogłoszenia ustawy. Do umów zawartych przed dniem ogłoszenia ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Przepisy art. 23 ust. 1 pkt 4 ustawy wymienionej w art. 1 oraz art. 16 ust. 1 pkt 4 ustawy wymienionej w art. 2 stosuje się do podatników, którzy nabyli lub przyjęli do używania samochody, licząc od dnia ogłoszenia ustawy.
3. Przepisy art. 39 ust. 1 ustawy wymienionej w art. 1 stosuje się do dochodów podatnika uzyskanych począwszy od 1993 r.
4. Przepis w zakresie dotyczącym skreślenia w art. 54 ust. 4 ustawy wymienionej w art. 1 oraz przepisy art. 27 ust. 1 i 2 ustawy wymienionej w art. 2 mają zastosowanie również do opodatkowania dochodów i rozliczenia podatku za rok 1992.
5. W latach 1993-1995 do kosztów uzyskania przychodów w bankach zalicza się tworzone zgodnie z przepisami prawa bankowego rezerwy na pokrycie wierzytelności (bez odsetek) z tytułu udzielonych pożyczek (kredytów) dłużnikom postawionym w stan upadłości lub likwidacji albo których miejsce pobytu nie jest znane.
6. Wydatki ponoszone w roku podatkowym na nabycie lub objęcie akcji (udziałów) albo na zakup obligacji, o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt 10 ustawy wymienionej w art. 1, odlicza się od dochodu pod warunkiem, że do dnia 31 grudnia 1995 r. podatnik nie dokona ich zbycia.
7. Wolne od podatku są dochody z tytułu udziału w spółce wydatkowane w roku podatkowym na nabycie udziałów (akcji) lub na zakup obligacji, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 9 ustawy wymienionej w art. 2, pod warunkiem że do dnia 31 grudnia 1995 r. podatnik nie dokona ich zbycia.
8. W okresie do dnia 5 lipca 1993 r. nie uważa się za koszty uzyskania przychodów, o których mowa w art. 23 ust. 1 ustawy wymienionej w art. 1 oraz w art. 16 ust. 1 ustawy wymienionej w art. 2, podatku obrotowego od nadmiernych ubytków produktów i zawnionych ubytków produktów.
9. W przypadku spółek przejmujących do odpłatnego korzystania mienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanych części na podstawie przepisów o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych,

przepis art. 47 ustawy wymienionej w art. 6 stosuje się od dnia przejęcia tego mienia na własność spółki."

"Art. 17. Ustawa wchodzi w życie:

1) z dniem ogłoszenia w zakresie przepisów:

- art. 1 pkt 9 lit. e i pkt 15 (dotyczących art. 14 ust. 4 i 5, art. 23 ust. 1 pkt 2-4 oraz pkt 46 w części dotyczącej obowiązku prowadzenia ewidencji przebiegu pojazdu),
- art. 2 pkt 6 lit. g i h oraz pkt 10 (dotyczących art. 12 ust. 4a i 7 i art. 16 ust. 1 pkt 2-4 oraz pkt 51 w części dotyczącej obowiązku prowadzenia ewidencji przebiegu pojazdu),
- art. 10,
- art. 14, 15 i 16,

2) z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1993 r. w zakresie przepisów:

- art. 1 pkt 1-8, pkt 9 lit. a-c i d (z wyjątkiem części dotyczącej oprocentowania zwrotu różnicy podatku od towarów i usług), pkt 10, 11, 13, 14, pkt 15 (z wyjątkiem art. 23 ust. 1 pkt 2-4 i pkt 43-44 oraz pkt 46 w części dotyczącej obowiązku prowadzenia ewidencji przebiegu pojazdu), pkt 16, 17 lit. a i c, pkt 18, pkt 20-28, pkt 29 lit. a (z wyjątkiem art. 41 ust. 1 pkt 3 i 4), lit. b, c, d, pkt 30-36,
- art. 2 pkt 1-5, pkt 6 lit. a-e, f (z wyjątkiem części dotyczącej oprocentowania zwrotu różnicy podatku od towarów i usług oraz pkt 9 i 10), pkt 7 lit. a i b, pkt 8 lit. a, pkt 9, pkt 10 (z wyjątkiem art. 16 ust. 1 pkt 2-4 i pkt 46-47 oraz pkt 51 w części dotyczącej obowiązku prowadzenia ewidencji przebiegu pojazdu), pkt 11, pkt 12 lit. a, pkt 13-17,
- art. 5,
- art. 11 pkt 1, 3, 4,
- art. 12 pkt 1,
- art. 13,

3) z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 października 1992 r. w zakresie przepisów art. 12 pkt 2,

4) po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w zakresie przepisów:

- art. 1 pkt 19 i pkt 29 lit. a (dotyczącego art. 41 ust. 1 pkt 3 i 4),
- art. 8 i 9,
- art. 11 pkt 2,

5) po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia w zakresie przepisów art. 3 i 4 oraz 6 i 7,

6) z dniem 5 lipca 1993 r. w zakresie przepisów:

- art. 1 pkt 9 lit. d (w części dotyczącej oprocentowania zwrotu różnicy podatku od towarów i usług) i lit. e (w części dotyczącej dodania ust. 6), pkt 12, 15, 17 lit. b (dotyczących art. 14 ust. 3 pkt 4 i ust. 6, art. 20a, 23 ust. 1 pkt 43 i 44 i art. 26 ust. 1a),

- art. 2 pkt 6 lit. f i h, 7 lit. c, 8 lit. b, 10, 12 lit. b dotyczących art. 12 ust. 4 pkt 7 w części dotyczącej oprocentowania zwrotu różnicy podatku od towarów i usług oraz pkt 9 i 10 i ust. 8, a także art. 13 ust. 3, art. 14 ust. 4, art. 16 ust. 1 pkt 46 i 47 i art. 18 ust. 1a.)",

7) art. 53 ustawy z dnia 30 kwietnia 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz.U. Nr 44, poz. 202), który stanowi:

"Art. 53. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 42 pkt 2, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1996 r."

USTAWA
z dnia 26 lipca 1991 r.

o podatku dochodowym od osób fizycznych

Rozdział 1
Podmiot i przedmiot opodatkowania

Art. 1.

Ustawa reguluje opodatkowanie podatkiem dochodowym dochodów osób fizycznych.

Art. 2.

1. Przepisów ustawy nie stosuje się do:

- 1) przychodów z działalności rolniczej, z wyjątkiem przychodów z działów specjalnych produkcji rolnej,
- 2) przychodów z gospodarki leśnej w rozumieniu ustawy o lasach,
- 3) przychodów podlegających przepisom o podatku od spadków i darowizn,
- 4) przychodów wynikających z czynności, które nie mogą być przedmiotem prawnie skutecznej umowy,
- 5) przychodów z tytułu podziału wspólnego majątku małżonków w wyniku ustania lub ograniczenia małżeńskiej wspólności majątkowej.

2. Działalnością rolniczą w rozumieniu ust. 1 pkt 1 jest produkcja roślinna i zwierzęca, w tym również produkcja materiału siewnego, szkółkarskiego, hodowlanego oraz reprodukcyjnego, produkcja warzywnicza gruntowa, szklarniowa i pod folią, produkcja roślin ozdobnych, grzybów uprawnych i sadownicza, hodowla i produkcja materiału zarodowego zwierząt, ptactwa i owadów użytkowych, produkcja zwierzęca typu przemysłowego fermowego oraz hodowla ryb.

3. Działami specjalnymi produkcji rolnej są: uprawy w szklarniach i ogrzewanych tunelach foliowych, uprawy grzybów i ich grzybnie, uprawy roślin "in vitro", fermowa hodowla i chów drobiu rzeźnego i mięsnego, wylęgarnie drobiu, hodowla i chów zwierząt futerkowych i laboratoryjnych, hodowla dżdżownic, hodowla entomofagów, hodowla jedwabników, prowadzenie pasiek oraz hodowla i chów innych zwierząt poza gospodarstwem rolnym.

Opracowano na podstawie: tj. Dz.U. z 1993 r. Nr 90, poz. 416, Nr 134, poz. 646, z 1994 r. Nr 43, poz. 163, Nr 90, poz. 419, Nr 113, poz. 547, Nr 123, poz. 602, Nr 126, poz. 626, z 1995 r. Nr 5, poz. 25, Nr 133, poz. 654, z 1996 r. Nr 25, poz. 113, Nr 87, poz. 395, Nr 137, poz. 638, Nr 147, poz. 686, Nr 156, poz. 776, z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 30, poz. 164, Nr 71, poz. 449, Nr 85, poz. 538, Nr 96, poz. 592, Nr 121, poz. 770, Nr 123, poz. 776, Nr 137, poz. 926, Nr 139, poz. 932, 933 i 934, Nr 141, poz. 943 i 945, z 1998 r. Nr 66, poz. 430, Nr 74, poz. 471, Nr 108, poz. 685, Nr 117, poz. 756, Nr 137, poz. 887, Nr 144, poz. 930, Nr 162, poz. 1121; z 1999 r. Nr 62, poz. 689, Nr 72, poz. 801, Nr 80, poz. 902.

Ob. Prez. TK (Dz.U. z 1994 r. Nr 126, poz. 626) dot. art. 6 ust. 6.

Wykl.TK dot. art. 26 ust. 1 pkt 10 (Dz.U. z 1996 r. Nr 42, poz. 188).

4. Ilekroć w ustawie jest mowa o gospodarstwie rolnym, oznacza to gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów ustawy o podatku rolnym.
5. Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, w drodze rozporządzenia, określi:
 - 1) okresy przetrzymywania zakupionych zwierząt i roślin, jakie muszą być zachowane, aby przetrzymywanie to uznać za działalność rolniczą w rozumieniu ust. 2,
 - 2) które z wymienionych w ust. 3 rodzajów upraw i hodowli ze względu na ich rozmiary nie stanowią działu specjalnego produkcji rolnej.

Art. 3.

1. Osoby fizyczne, jeżeli mają miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub których czasowy pobyt w Rzeczypospolitej Polskiej trwa w danym roku podatkowym dłużej niż 183 dni, podlegają obowiązkowi podatkowemu od całości swych dochodów bez względu na miejsce położenia źródeł przychodów (nieograniczony obowiązek podatkowy).
2. Obowiązek podatkowy określony w ust. 1 nie dotyczy osób fizycznych przybyłych do Rzeczypospolitej Polskiej na pobyt czasowy w celu podjęcia zatrudnienia w zagranicznych przedsiębiorstwach drobnej wytwórczości, w spółkach utworzonych z udziałem podmiotów zagranicznych oraz oddziałach i przedstawicielstwach przedsiębiorstw i banków zagranicznych.
3. Od podatku dochodowego od dochodu uzyskanego ze źródeł przychodów położonych za granicą wolni są członkowie personelu przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych oraz inne osoby korzystające z przywilejów i immunitetów dyplomatycznych lub konsularnych na podstawie umów lub powszechnie uznanych zwyczajów międzynarodowych, jak również członkowie ich rodzin pozostający z nimi we wspólnocie domowej, jeżeli nie są obywatelami polskimi i nie mają stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 4.

Osoby fizyczne, jeżeli nie mają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej miejsca zamieszkania lub pobytu w rozumieniu art. 3 ust. 1, oraz osoby określone w art. 3 ust. 2 podlegają obowiązkowi podatkowemu tylko od dochodów z pracy wykonywanej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie stosunku służbowego lub stosunku pracy, bez względu na miejsce wypłaty wynagrodzenia, oraz od innych dochodów osiąganych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (ograniczony obowiązek podatkowy).

Art. 5.

Za terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w rozumieniu ustawy uważa się również znajdującą się poza morzem terytorialnym wyłączną strefę ekonomiczną, w której Rzeczpospolita Polska na podstawie prawa wewnętrznego i zgodnie z prawem międzynarodowym wykonuje prawa odnoszące się do badania i eksploatacji dna morskiego i jego podglebia oraz ich zasobów naturalnych.

Art. 6.

1. Małżonkowie podlegają odrębnemu opodatkowaniu od osiągniętych przez nich dochodów.
2. Małżonkowie podlegający obowiązkowi podatkowemu, o którym mowa w art. 3 ust. 1, między którymi istnieje wspólność majątkowa, pozostający w związku małżeńskim przez cały rok podatkowy, mogą być jednak, na wniosek wyrażony we wspólnym zeznaniu rocznym, opodatkowani łącznie od sumy swoich dochodów ustalonych zgodnie z art. 9 ust. 1, po uprzednim odliczeniu, odrębnie przez każdego z małżonków, kwot określonych w art. 26 i 26a; w tym przypadku podatek ustala się na imię obojga małżonków w podwójnej wysokości podatku obliczonego od połowy łącznych dochodów małżonków, z tym że do sumy tych dochodów nie wlicza się dochodów (przychodów) opodatkowanych w sposób zryczałtowany.
3. Zasada wyrażona w ust. 2 ma zastosowanie również, jeżeli jeden z małżonków w roku podatkowym nie uzyskał przychodów ze źródeł, z których dochód jest opodatkowany zgodnie z art. 27, lub osiągnął dochody w wysokości nie powodującej obowiązku uiszczenia podatku.
4. Od osób samotnie wychowujących w roku podatkowym:
 - 1) dzieci małoletnie,
 - 2) dzieci, bez względu na ich wiek, na które, zgodnie z odrębnymi przepisami, pobierany był zasiłek pielęgnacyjny,
 - 3) dzieci do ukończenia 25 lat uczące się w szkołach, o których mowa w przepisach o systemie oświaty lub w przepisach o szkolnictwie wyższym, jeżeli w roku podatkowym dzieci te nie uzyskały dochodów, z wyjątkiem dochodów zwolnionych (wolnych) od podatku dochodowego- podatek może być ustalony, na wniosek wyrażony w rocznym zeznaniu podatkowym, w podwójnej wysokości podatku obliczonego od połowy dochodów; przepisy ust. 2, zdanie po średniku, i ust. 3 stosuje się odpowiednio.
5. Przez osobę samotnie wychowującą dzieci rozumie się rodzica albo opiekuna prawnego stanu wolnego: pannę, kawalera, osobę rozwiedzioną, wdowę oraz wdowca.

Art. 7.

w art. 6 ust. 6 utracił
moc, ust. 7 skreślony

1. Dochody małoletnich dzieci własnych i przysposobionych, z wyjątkiem dochodów z ich pracy, stypendiów oraz dochodów z przedmiotów oddanych im do swobodnego użytku, dolicza się do dochodów rodziców lub dochodów osób, o których mowa w art. 6 ust. 4, chyba że rodzicom nie przysługuje prawo pobierania pożytków ze źródeł przychodów dzieci.
2. Jeżeli małżonkowie podlegają odrębnemu opodatkowaniu, dochody małoletnich dzieci dolicza się po połowie do dochodu każdego z małżonków.

Art. 8.

Dochody z udziału w spółce nie będącej osobą prawną, ze wspólnej własności, wspólnego posiadania lub wspólnego użytkowania źródła przychodów opodatkowuje się osobno u każdej osoby w stosunku do jej udziału. W braku przeciwnego dowodu

przyjmuje się, że udziały wspólników w dochodach są równe. Zasady wyrażone w zdaniach poprzednich stosuje się odpowiednio do rozliczenia strat powstałych z tych źródeł.

Art. 9.

1. Opodatkowaniu podatkiem dochodowym podlegają wszelkiego rodzaju dochody, z wyjątkiem dochodów wymienionych w art. 21 i zwolnionych od podatku na podstawie odrębnych przepisów. Jeżeli podatnik uzyskuje dochody z więcej niż jednego źródła, przedmiotem opodatkowania w danym roku podatkowym jest, z zastrzeżeniem art. 24 ust. 3 i art. 28-30, suma dochodów ze wszystkich źródeł przychodów.
2. Dochodem ze źródła przychodów, jeżeli przepisy art. 24 i 25 nie stanowią inaczej, jest nadwyżka sumy przychodów z tego źródła nad kosztami ich uzyskania osiągnięta w roku podatkowym. Jeżeli koszty uzyskania przekraczają sumę przychodów, różnica jest stratą ze źródła przychodów.
3. Stratę ze źródła przychodów poniesioną w roku podatkowym, z wyjątkiem straty ze sprzedaży rzeczy i praw majątkowych, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 8, oraz strat ze źródeł przychodów, z których dochody są wolne od podatku dochodowego, pokrywa się w równych częściach z dochodu uzyskanego z tego źródła w najbliższych, kolejno po sobie następujących trzech latach podatkowych; w przypadku gdy podatnik w tych latach opodatkowany jest w sposób określony w ustawie z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz.U. Nr 144, poz. 930), zwanej dalej „ustawą o zryczałtowanym podatku dochodowym”, odpowiednią część straty odlicza się od przychodu z tego samego źródła.
4. Przepis ust. 3 ma zastosowanie do straty z działów specjalnych produkcji rolnej, jeżeli dochód z działów specjalnych produkcji rolnej przez okres następnych trzech kolejnych lat podatkowych ustalany jest na podstawie ksiąg.

Rozdział 2

Źródła przychodów

Art. 10.

1. Źróżłami przychodów są:

- 1) stosunek służbowy, stosunek pracy, w tym również spółdzielczy stosunek pracy, członkostwo w rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub innej spółdzielni zajmującej się produkcją rolną, praca nakładcza, emerytura lub renta,
- 2) działalność wykonywana osobiście,
- 3) pozarolnicza działalność gospodarcza, w tym również wykonywanie wolnego zawodu, z wyjątkiem działalności określonej w pkt 2,
- 4) działy specjalne produkcji rolnej,
- 5) nieruchomości lub ich części,
- 6) najem, podnajem, dzierżawa, poddzierżawa oraz inne umowy o podobnym charakterze, w tym również dzierżawa, poddzierżawa działów specjalnych

produkcji rolnej oraz gospodarstwa rolnego lub jego składników na cele nierolnicze albo na prowadzenie działów specjalnych produkcji rolnej,

7) kapitały pieniężne i prawa majątkowe, w tym sprzedaż i zamiana praw majątkowych innych niż wymienione w pkt 8 lit. a)-c),

8) sprzedaż lub zamiana, z zastrzeżeniem ust. 2:

a) nieruchomości lub ich części oraz udziału w nieruchomości,

b) spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego lub użytkowego oraz wynikającego z przydziału spółdzielni mieszkaniowych: prawa do domu jednorodzinnego lub prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym,

c) prawa wieczystego użytkowania gruntów,

d) innych rzeczy

- jeżeli sprzedaż lub zamiana nie następuje w wykonywaniu działalności gospodarczej i została dokonana w przypadku sprzedaży lub zamiany nieruchomości i praw majątkowych określonych pod lit. a)-c) - przed upływem pięciu lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym nastąpiło nabycie lub wybudowanie, a innych rzeczy - przed upływem pół roku, licząc od końca miesiąca, w którym nastąpiło nabycie; w przypadku zamiany okresy te odnoszą się wyłącznie do osób uzyskujących przychód,

9) inne źródła.

2. Jeżeli podatnik korzystał na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 8 z odliczenia od dochodu wydatków poniesionych na budowę budynku mieszkalnego z przeznaczeniem znajdujących się w nim lokali mieszkalnych na wynajem, sprzedaż lub zamianę takiego budynku, jego części lub lokali stanowi źródło przychodów, gdy sprzedaż lub zamiana nastąpiła przed upływem dziesięciu lat licząc od końca roku podatkowego, w którym nastąpiło wybudowanie.

Art. 11.

1. Przychodami, z zastrzeżeniem art. 14-16, art. 17 pkt 6, art. 19 i art. 20 ust. 3, są otrzymane lub postawione do dyspozycji podatnika w roku kalendarzowym pieniądze i wartości pieniężne oraz wartość otrzymanych świadczeń w naturze i innych nieodpłatnych świadczeń.
2. Wartość świadczeń w naturze, z zastrzeżeniem art. 12 ust. 2 i 3, oblicza się na podstawie przeciętnych cen stosowanych w danej miejscowości w dacie osiągnięcia przychodu w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku, z uwzględnieniem ich stanu i stopnia zużycia.
- 2a. Przy ustalaniu wartości innych nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych przepisy art. 12 ust. 3 i 3a stosuje się odpowiednio.
3. Przychody w walutach obcych przelicza się na złote według kursów z dnia otrzymania lub postawienia do dyspozycji podatnika, ogłaszanych przez bank dewizowy, z którego usług korzystał podatnik, i mających zastosowanie przy kupnie walut. Jeżeli podatnik nie korzysta z usług banku dewizowego, przychody przelicza się na złote według kursu średniego walut obcych z dnia uzyskania przychodów, ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski.

Art. 12.

1. Za przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczego stosunku pracy uważa się wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne oraz wartość pieniężną świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty, bez względu na źródło finansowania tych wypłat i świadczeń, a w szczególności: wynagrodzenia zasadnicze, wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, różnego rodzaju dodatki, nagrody, ekwiwalenty za niewykorzystany urlop i wszelkie inne kwoty niezależnie od tego, czy ich wysokość została z góry ustalona, a ponadto świadczenia pieniężne ponoszone za pracownika, jak również wartość innych nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych.
2. Wartość pieniężną świadczeń w naturze ustala się według zasad określonych w odrębnych przepisach w sprawie wysokości i podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne pracowników.
3. Wartość innych nieodpłatnych świadczeń ustala się:
 - 1) jeżeli przedmiotem świadczeń są usługi wchodzące w zakres działalności gospodarczej pracodawcy - według cen stosowanych wobec innych odbiorców niż pracownicy,
 - 2) jeżeli przedmiotem świadczeń są usługi zakupione przez pracodawcę - według cen zakupu,
 - 3) jeżeli przedmiotem świadczenia jest udostępnienie lokalu mieszkalnego - w wysokości równowartości czynszu, jaki przysługiwałby w razie zawarcia umowy najmu tego lokalu,
 - 4) w pozostałych przypadkach - według cen rynkowych stosowanych w danej miejscowości w dacie otrzymania świadczenia.
- 3a. Jeżeli świadczenia są częściowo odpłatne, przychodem podatnika jest różnica pomiędzy wartością tych świadczeń, ustaloną według zasad określonych w ust. 3, a odpłatnością ponoszoną przez podatnika.
4. Za pracownika w rozumieniu ustawy uważa się osobę pozostającą w stosunku służbowym, stosunku pracy, stosunku pracy nakładczej lub spółdzielczym stosunku pracy.
5. Nie wlicza się do przychodu osób wykonujących pracę nakładczą wartości surowców i materiałów pomocniczych dostarczonych przez te osoby oraz zwrotu poniesionych przez nie kosztów z tytułu transportu, zużytej energii, opału, konserwacji maszyn i urządzeń itp., jeżeli osoba, na rzecz której wykonywana jest praca nakładcza, wypłaca należność z tych tytułów w wyodrębnionej pozycji.
6. Za przychód z tytułu członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub innej spółdzielni zajmującej się produkcją rolną uważa się wszelkie przychody, o których mowa w art. 11, uzyskane przez członka spółdzielni lub jego domownika z tytułu wkładu pracy oraz innych tytułów przewidzianych w statucie spółdzielni, po wyłączeniu z tych przychodów udziałów w dochodzie podzielnym spółdzielni z tytułu działalności rolniczej, z wyjątkiem polegającej na prowadzeniu działów specjalnych produkcji rolnej. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.
7. Przez emeryturę lub rentę rozumie się łączną kwotę świadczeń emerytalnych i rentowych wraz ze wzrostami i dodatkami, z wyłączeniem dodatków rodzinnych i pielęgnacyjnych oraz dodatków dla sierot zupełnych do rent rodzinnych.

8. Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, określi podstawowe zasady prowadzenia ewidencji w spółdzielniach, o których mowa w ust. 6, dla celów wyodrębnienia dochodu podzielnego z tytułu działalności rolniczej, z wyjątkiem polegającej na prowadzeniu działów specjalnych produkcji rolnej.

Art. 13.

Za przychody z działalności wykonywanej osobiście, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2, uważa się:

- 2) przychody z osobiście wykonywanej działalności artystycznej, literackiej, naukowej, trenerskiej, oświatowej i publicystycznej, w tym z tytułu udziału w konkursach z dziedziny nauki, kultury i sztuki oraz dziennikarstwa, jak również przychody z uprawiania sportu, stypendia sportowe przyznawane na podstawie odrębnych przepisów oraz przychody sędziów z tytułu prowadzenia zawodów sportowych, **pkt 1 w art. 13 skreślony**
- 3) przychody z działalności duchownych, osiąmane z innego tytułu niż umowa o pracę,
- 4) przychody z działalności polskich arbitrow uczestniczących w procesach arbitrażowych z partnerami zagranicznymi,
- 5) wynagrodzenia otrzymywane przez osoby wykonujące czynności związane z pełnieniem obowiązków społecznych lub obywatelskich, bez względu na sposób powoływania tych osób, nie wyłączając odszkodowania za utracony zarobek,
- 6) wynagrodzenia osób, którym organ władzy lub administracji państwowej albo samorządowej, sąd lub prokurator, na podstawie właściwych przepisów, zlecił wykonanie określonych czynności, a w szczególności wynagrodzenia biegłych w postępowaniu sądowym, dochodzeniowym i administracyjnym oraz płatników i inkasentów należności publicznoprawnych, a także przychody z tytułu udziału w komisjach powoływanych przez organy władzy lub administracji państwowej albo samorządowej,
- 7) wynagrodzenia otrzymywane przez osoby, niezależnie od sposobu ich powoływania, należące do składu zarządów, rad nadzorczych, komisji lub innych organów stanowiących osób prawnych,
- 8) przychody z tytułu osobistego wykonywania usług na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło albo wykonywania wolnego zawodu, uzyskiwane wyłącznie od:
 - a) osoby prawnej, jednostki organizacyjnej nie mającej osobowości prawnej, lub przedsiębiorcy - jeżeli podatnik wykonuje te usługi wyłącznie dla potrzeb tych podmiotów i tego samego rodzaju usług nie wykonuje na rzecz ludności,
 - b) właściciela (posiadacza) nieruchomości, w której lokale są wynajmowane, lub działającego w jego imieniu zarządcy albo administratora - jeżeli podatnik wykonuje te usługi wyłącznie dla potrzeb związanych z tą nieruchomością.

Art. 14.

1. Za przychód z działalności, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3, uważa się kwoty należne, choćby nie zostały faktycznie otrzymane, po wyłączeniu wartości zwróconych towarów, udzielonych bonifikat i skont. U podatników dokonujących sprzedaży towarów i usług opodatkowanych podatkiem od towarów i usług za przychód z tej sprzedaży uważa się przychód pomniejszony o należny podatek od towarów i usług.
- 1a. Przychody w walutach obcych przelicza się na złote według kursów średnich z dnia uzyskania przychodu ogłaszanych przez Narodowy Bank Polski. Jeżeli przychody wyrażone są w walutach obcych, a między dniem ich uzyskania i dniem faktycznego otrzymania występują różne kursy walut, przychody te odpowiednio podwyższa się lub obniża o różnice wynikające z zastosowaniu kursu kupna walut z dnia faktycznego otrzymania przychodów, ustalonego przez bank dewizowy, z którego usług korzystał uzyskujący przychód, oraz zastosowania kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z dnia uzyskania przychodu.
- 1b. Przychody z tytułu różnic kursowych od własnych środków lub wartości pieniężnych w walutach obcych związanych z działalnością gospodarczą ustala się jako różnicę między wartością tych środków obliczoną przy zastosowaniu kursu kupna walut z dnia faktycznego otrzymania przychodu oraz kursu kupna walut z dnia ich otrzymania albo kursu sprzedaży z dnia nabycia walut, ogłaszanego odpowiednio przez bank dewizowy, z którego usług korzystał podatnik.
2. Przychodem z działalności gospodarczej są również:
 - 1) przychody ze sprzedaży całości lub części składników majątku związanego z wykonywaną działalnością, nie będących nieruchomościami lub prawami, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 8,
 - 2) dotacje, subwencje, dopłaty i inne nieodpłatne świadczenia otrzymane na pokrycie kosztów albo jako zwrot wydatków, z wyjątkiem gdy przychody te są związane z otrzymaniem, zakupem albo wytworzeniem we własnym zakresie środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, od których, zgodnie z odrębnymi przepisami wydanymi na podstawie art. 15 ust. 5 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. z 1993 r. Nr 106, poz. 482 i Nr 134, poz. 646 oraz z 1994 r. Nr 1, poz. 2, Nr 43, poz. 163, Nr 80, poz. 368, Nr 87, poz. 406, Nr 90, poz. 419, Nr 113, poz. 547, Nr 123, poz. 602 i Nr 127, poz. 627), dokonuje się odpisów amortyzacyjnych,
 - 3) różnice kursowe,
 - 4) otrzymane kary umowne,
 - 5) odsetki od środków na rachunkach bankowych utrzymywanych w związku z wykonywaną działalnością,
 - 6) wartość umorzonych lub przedawnionych zobowiązań, z zastrzeżeniem ust. 3 pkt 6, w tym z tytułu zaciągniętych kredytów (pożyczek), z wyjątkiem umorzonych pożyczek z Funduszu Pracy i Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,

- 7) wartość zwróconych wierzytelności, które zostały, zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt 20, odpisane jako nieściągalne albo na które utworzono rezerwy zaliczone uprzednio do kosztów uzyskania przychodów,
 - 8) wartość otrzymanych świadczeń w naturze i innych nieodpłatnych świadczeń, obliczonych zgodnie z art. 12 ust. 2, 3 i 3a,
 - 9) otrzymane wynagrodzenie za obsługę pracowniczego programu emerytalnego uczestnika, w związku ze zwrotem środków pochodzących ze składki dodatkowej.
- 2a. W razie zwrotu części wierzytelności, o których mowa w ust. 2 pkt 7, przychód ustala się proporcjonalnie do udziału zwróconej części wierzytelności w jej ogólnej kwocie.
3. Do przychodów, o których mowa w ust. 1 i 2, nie zalicza się:
- 1) pobranych wpłat lub zarachowanych należności na poczet dostaw towarów i usług, które zostaną wykonane w następnych okresach sprawozdawczych, a także otrzymanych pożyczek i kredytów oraz zwróconych pożyczek, z wyjątkiem skapitalizowanych odsetek od tych pożyczek,
 - 2) kwot naliczonych, lecz nie otrzymanych odsetek od należności, w tym również od udzielonych pożyczek, a także kwot należnych, lecz nie otrzymanych, z tytułu wykonywania wolnego zawodu,
 - 3) zwróconych, umorzonych lub zaniechanych podatków i opłat stanowiących dochody budżetu państwa albo budżetów gmin, nie zaliczonych do kosztów uzyskania przychodów,
 - 3a) zwróconych innych wydatków nie zaliczonych do kosztów uzyskania przychodów,
 - 4) odsetek otrzymanych w związku ze zwrotem nadpłaconych zobowiązań podatkowych i innych należności budżetowych, a także oprocentowania zwrotu różnicy podatku od towarów i usług, w rozumieniu odrębnych przepisów,
 - 5) przychodów, które w rozumieniu przepisów o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych - zwiększają ten fundusz,
 - 6) kwoty stanowiącej równowartość umorzonych zobowiązań, w tym także umorzonych pożyczek (kredytów), jeżeli umorzenie zobowiązań jest związane z bankowym postępowaniem ugodowym w rozumieniu przepisów o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków lub z postępowaniem układowym w rozumieniu przepisów prawa o postępowaniu układowym,
 - 7) otrzymanych zwrotów różnicy podatku od towarów i usług oraz zwrotów podatku od towarów i usług, dokonywanych na podstawie odrębnych przepisów.
4. W przypadku najmu lub dzierżawy rzeczy albo praw majątkowych oraz umów o podobnym charakterze do przychodów nie zalicza się części przychodów stanowiącej spłatę określonej w umowie wartości przedmiotu najmu lub dzierżawy, odpowiadającej cenie nabycia lub kosztowi wytworzenia tych rzeczy albo praw majątkowych przez wynajmującego lub wydzierżawiającego, jeżeli rzecz tę lub prawo, zgodnie z odrębnymi przepisami, zalicza się do składników majątku najemcy lub dzierżawcy albo używającego; gdy wysokość kwoty spłaty wartości rzeczy albo praw przypadająca na poszczególne raty płacone przez najemcę lub

dzierżawcę albo użytkownika nie jest określona w umowie, ustala się ją proporcjonalnie do okresu trwania umowy.

5. Minister Finansów określi, w drodze rozporządzenia, przypadki, w których przedmiot umowy najmu lub dzierżawy rzeczy albo praw majątkowych, albo umowy o podobnym charakterze zalicza się do składników majątku wynajmującego lub wydierżawiającego bądź najemcy lub dzierżawcy albo użytkownika.
6. Minister Finansów może określić, w drodze rozporządzenia, przypadki, w których koszt wytworzenia, o którym mowa w ust. 4, powiększa się o podatek akcyzowy.

Art. 14a.

Za przychody uzyskane z wykonywania wolnego zawodu, o których mowa w art. 13 pkt 8 i art. 14, uważa się przychody z osobiście wykonywanej działalności, w szczególności: lekarzy wszystkich specjalności, techników dentysty-stycznych, felczerów, położnych, pielęgniarek, prawników, ekonomistów, inżynierów, architektów, techników budowlanych, geodetów, rzeczników patentowych, tłumaczy oraz księgowych.

Art. 15.

Przychód z działów specjalnych produkcji rolnej ustala się według zasad określonych w art. 14, jeżeli podatnik prowadzi księgi wykazujące te przychody. O zamiarze założenia ksiąg podatnik jest obowiązany zawiadomić właściwy urząd skarbowy przed rozpoczęciem roku podatkowego albo przed rozpoczęciem prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej, jeżeli nastąpiło ono w ciągu roku.

Art. 16.

1. Za przychód z nieruchomości odstąpionych bezpłatnie w całości lub w części do używania innym osobom fizycznym i prawnym oraz jednostkom organizacyjnym nie mającym osobowości prawnej uważa się wartość czynszową, stanowiącą równowartość czynszu, jaki przysługiwałby od tych osób w razie zawarcia umowy najmu lub dzierżawy nieruchomości. Nie jest jednak przychodem wartość czynszowa lokali mieszkalnych udostępnionych osobom pozostającym z podatnikiem w stosunku pracy, dla których stanowi ona nieodpłatne świadczenie określone w art. 12 ust. 3 pkt 3.
2. Jeżeli właściciel nieruchomości używa jej na własne potrzeby lub potrzeby członków rodziny albo oddał bezpłatnie nieruchomość lub jej część do użytku na cele działalności naukowej, naukowo-technicznej, oświatowej, oświatowo-wychowawczej, kulturalnej, w zakresie kultury fizycznej i sportu, ochrony środowiska, dobroczynności, ochrony zdrowia i pomocy społecznej, rehabilitacji zawodowej i społecznej inwalidów, kultu religijnego oraz związkom zawodowym nie ustala się wartości czynszowej tej nieruchomości lub jej części, a wydatki związane z nieruchomością nie stanowią kosztu uzyskania przychodów.

Art. 17.

Za przychody z kapitałów pieniężnych uważa się:

- 1) odsetki od pożyczek,

- 2) odsetki od wkładów oszczędnościowych i środków na rachunkach bankowych, z wyjątkiem utrzymywanych w związku z wykonywaną działalnością gospodarczą,
- 3) odsetki (dyskonto) od obligacji i innych papierów wartościowych,
- 4) dywidendy i inne przychody z tytułu udziału w zyskach osób prawnych, których podstawą uzyskania jest tytuł prawny w postaci udziałów (akcji) stanowiących kapitał osób prawnych, w tym również dywidendy z akcji złożonych przez członków pracowniczych funduszy emerytalnych na rachunkach ilościowych, oprocentowanie udziałów członkowskich z nadwyżki bilansowej (dochodu ogólnego) w spółdzielniach, przychody z tytułu podziału majątku likwidowanej spółki (spółdzielni), a także wartość dokonanych na rzecz udziałowców i akcjonariuszy nieodpłatnych lub częściowo odpłatnych świadczeń, ustaloną według zasad określonych w art. 12 ust. 3 i 3a,
- 5) przychody z tytułu udziału w funduszach powierniczych lub inwestycyjnych, w tym również z tytułu umorzenia jednostek uczestnictwa w funduszach powierniczych, odkupienia jednostek uczestnictwa oraz wykupienia certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych, a także z tytułu umorzenia jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych utworzonych na podstawie przepisów o funduszach inwestycyjnych,
- 6) należne, choćby nie zostały faktycznie otrzymane, przychody z odpłatnego przeniesienia tytułu własności udziałów w spółkach, akcji oraz innych papierów wartościowych
- 7) przychody z odpłatnego przeniesienia prawa poboru, w tym również ze zbycia prawa poboru akcji nowej emisji przez pracowniczy fundusz emerytalny w imieniu członka funduszu,
- 8) przychody członków pracowniczych funduszy emerytalnych z tytułu przeniesienia akcji złożonych na rachunkach ilościowych do aktywów tych funduszy.

Art. 18.

Za przychód z praw majątkowych uważa się w szczególności rentę, której tytuł prawny stanowi darowizna lub rozporządzenie ostatniej woli, przychody z praw autorskich i praw pokrewnych w rozumieniu odrębnych przepisów, praw do projektów wynalazczych, praw do topografii układów scalonych, znaków towarowych i wzorów zdobniczych, w tym również ze sprzedaży lub zamiany tych praw.

Art. 19.

1. Przychodem ze sprzedaży nieruchomości i praw majątkowych oraz innych rzeczy, w warunkach określonych w art. 10 ust. 1 pkt 8, jest ich wartość wyrażona w cenie określonej w umowie sprzedaży, pomniejszonej o koszty sprzedaży. Jeżeli jednak cena, bez uzasadnionej przyczyny, znacznie odbiega od wartości rynkowej tych rzeczy lub praw, przychód ten ustala urząd skarbowy w wysokości wartości rynkowej.
- 1a. Przychodem z zamiany rzeczy i praw majątkowych, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 8 i art. 18, jest nadwyżka między, określonymi w umowie zamiany,

wartościami zamienianych rzeczy i praw, uzyskana przez tę stronę umowy, która zamienia rzecz lub prawo majątkowe o wyższej wartości, pomniejszona o koszty zamiany. Przepisy ust. 1 ostatnie zdanie oraz ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

2. Wartość rynkową nieruchomości i praw majątkowych oraz innych rzeczy określa się na podstawie przeciętnych cen stosowanych w danej miejscowości w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku, z uwzględnieniem ich stanu i stopnia zużycia, oraz w obrocie prawami majątkowymi tego samego rodzaju, z dnia zawarcia umowy sprzedaży.
3. Jeżeli wartość wyrażona w cenie określonej w umowie sprzedaży znacznie odbiega od wartości rynkowej tych rzeczy lub praw, urząd skarbowy wezwie stronę umowy do zmiany tej wartości lub wskazania przyczyn uzasadniających podanie ceny znacznie odbiegającej od wartości rynkowej. W razie nieudzielenia odpowiedzi, niedokonania zmiany wartości lub niewskazania przyczyn, które uzasadniają podanie ceny znacznie odbiegającej od wartości rynkowej, urząd skarbowy ustali wartość z uwzględnieniem opinii biegłych. Jeżeli wartość ustalona w ten sposób odbiega co najmniej o 33% od wartości wyrażonej w cenie, koszty opinii biegłych ponosi sprzedający.

Art. 20.

1. Za przychody z innych źródeł, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 9, uważa się w szczególności: kwoty wypłacone po śmierci członka otwartego funduszu emerytalnego wskazanej przez niego osobie lub członkowi jego najbliższej rodziny, w rozumieniu przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, zasiłki pieniężne z ubezpieczenia społecznego, alimenty, z wyjątkiem alimentów na rzecz dzieci, stypendia, dotacje (subwencje) inne niż wymienione w art. 14, dopłaty, nagrody i inne nieodpłatne świadczenia nie należące do przychodów określonych w art. 12, 14 i 17 oraz przychody nie znajdujące pokrycia w ujawnionych źródłach.
2. Za zasiłki pieniężne z ubezpieczenia społecznego, o których mowa w ust. 1, uważa się kwoty wypłacanych przez zakład pracy lub organ rentowy zasiłków chorobowych, wyrównawczych, macierzyńskich, opiekuńczych oraz świadczeń rehabilitacyjnych.
3. Wysokość przychodów nie znajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach lub pochodzących ze źródeł nie ujawnionych ustala się na podstawie poniesionych przez podatnika w roku podatkowym wydatków i wartości zgromadzonego w tym roku mienia, jeżeli wydatki te i wartości nie znajdują pokrycia w mieniu zgromadzonym w roku podatkowym oraz w latach poprzednich, pochodzącym z przychodów opodatkowanych lub wolnych od opodatkowania.

Rozdział 3

art. 20a skreślony

Zwolnienia przedmiotowe

Art. 21.

1. Wolne od podatku dochodowego są:
 - 2) renty przyznane na podstawie odrębnych przepisów o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin, **pkt 1 w ust. 1 w art. 21 skreślony**

- 3) odszkodowania otrzymane na podstawie przepisów prawa administracyjnego, prawa cywilnego i na podstawie innych ustaw, z wyjątkiem:
 - a) przewidzianych w prawie pracy odszkodowań z tytułu skrócenia okresu wypowiedzenia umowy o pracę,
 - b) odpraw wypłacanych na podstawie przepisów o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy,
- 4) kwoty otrzymane z tytułu ubezpieczeń majątkowych i osobowych,
- 5) odsetki i dyskonto od papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa i od obligacji emitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz od wkładów oszczędnościowych i środków na rachunkach bankowych, z wyjątkiem rachunków bankowych utrzymywanych w związku z prowadzoną pozarolniczą działalnością gospodarczą lub bezpośrednio w związku z wykonywaniem wolnego zawodu,
- 5a) kwoty zwracane przez towarzystwo funduszy inwestycyjnych w związku z wygaśnięciem zezwolenia na utworzenie funduszu inwestycyjnego,
- 6) wygrane w grach losowych i zakładach wzajemnych urządzanych i prowadzonych na podstawie przepisów o grach losowych i zakładach wzajemnych przez uprawniony podmiot mający siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 7) odprawy pośmiertne i zasiłki pogrzebowe,
- 8) zasiłki (dodatki) rodzinne i pielęgnacyjne, zasiłki wychowawcze oraz zasiłki porodowe,
- 9) jednorazowe zasiłki z tytułu urodzenia dziecka wypłacane z funduszków związkowych zawodowych,
- 10) wartość ubioru służbowego (umundurowania), jeżeli jego używanie należy do obowiązków pracownika, lub ekwiwalentu pieniężnego za ten ubiór,
- 10a) wartość otrzymanego ubioru reprezentacyjnego i sportowego członka polskiej reprezentacji olimpijskiej,
- 11) wartość świadczeń rzeczowych wynikających z przepisów o bezpieczeństwie i higienie pracy oraz ekwiwalenty za te świadczenia wypłacane zgodnie z przepisami wydanymi przez Radę Ministrów lub właściwego ministra, a także ekwiwalenty pieniężne za pranie odzieży roboczej, za używanie odzieży i obuwia własnego zamiast roboczego,
- 12) wartość napojów bezalkoholowych oraz posiłków wydawanych pracownikom do spożycia wyłącznie w czasie wykonywania pracy, bez prawa do ekwiwalentu z tego tytułu,
- 13) ekwiwalenty pieniężne za używane przez pracowników przy wykonywaniu pracy narzędzia, materiały lub sprzęt, stanowiące ich własność,
- 14) kwoty otrzymywane przez pracowników z tytułu zwrotu kosztów przeniesienia służbowego oraz zasiłków na zagospodarowanie i osiedlenie w związku z przeniesieniem służbowym, do wysokości 200% wynagrodzenia należnego za miesiąc, w którym nastąpiło przeniesienie,

- 15) świadczenia otrzymywane z tytułu odbywania niezawodowej służby wojskowej lub jej form zastępczych i równorzędnych, z wyjątkiem służby okresowej lub nadterminowej,
- 16) diety i inne należności za czas podróży służbowej do wysokości określonej w odrębnych ustawach lub w przepisach wydanych przez właściwego ministra,
- 17) diety oraz kwoty stanowiące zwrot kosztów, otrzymywane przez osoby wykonujące czynności związane z pełnieniem obowiązków społecznych i obywatelskich - do wysokości nie przekraczającej miesięcznie trzykrotnego najniższego wynagrodzenia pracowników, określonego w odrębnych przepisach, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy,
- 18) dodatek za rozłąkę wypłacany pracownikom czasowo przeniesionym - do wysokości diet za czas podróży służbowej pracowników, określonych w odrębnych ustawach lub przepisach wydanych przez właściwego ministra,
- 19) wartość świadczeń ponoszonych przez pracodawcę z tytułu:
 - a) zakwaterowania pracowników w hotelach pracowniczych oraz kwaterach prywatnych wynajmowanych na cele zbiorowego zakwaterowania,
 - b) udostępnienia lokalu mieszkalnego pracownikom, w przypadku zatrudnienia poza miejscem ich stałego zamieszkania - do wysokości nie przekraczającej miesięcznie trzykrotnego najniższego wynagrodzenia pracowników, określonego w odrębnych przepisach, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy,
- 20) część dochodów osób, o których mowa w art. 3 ust. 1, przebywających czasowo za granicą i uzyskujących dochody ze stosunku pracy lub stypendiów - w wysokości odpowiadającej równowartości diet określonych w odrębnych przepisach obowiązujących w przedsiębiorstwach państwowych w sprawie pokrywania kosztów podróży służbowych poza granicami kraju - obliczonych za okres, w którym była wykonywana praca lub było otrzymywane stypendium,
- 21) kwoty strawnego wypłacane załogom pływającym w zamian za bezpłatne wyżywienie do wysokości nie przekraczającej dodatku za rozłąkę, o którym mowa w pkt 18,
- 22) kwoty otrzymane przez pracowników z tytułu kosztów używania pojazdów samochodowych dla potrzeb zakładu pracy:
 - a) w celu odbycia podróży służbowej (jazdy zamiejscowe) - do wysokości nie przekraczającej kwoty ustalonej przy zastosowaniu stawek za jeden kilometr przebiegu pojazdu,
 - b) w jazdach lokalnych - do wysokości miesięcznego ryczałtu pieniężnego albo do wysokości nie przekraczającej stawek za 1 km przebiegu pojazdu- określonych w odrębnych przepisach wydanych przez właściwego ministra obowiązujących w przedsiębiorstwach państwowych; zwolnienie ma zastosowanie, jeżeli przebieg pojazdu, z wyłączeniem wypłat ryczałtu pieniężnego, jest udokumentowany zgodnie z art. 23 ust. 5,

- 23) kwoty pomocy finansowej ze środków pomocy społecznej i zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, wypłacone na zmniejszenie wydatków mieszkaniowych,
- 24) przyznana, na podstawie odrębnych przepisów, pomoc pieniężna dla rodzin zastępczych oraz jednorazowa pomoc pieniężna na zagospodarowanie, udzielona usamodzielniającym się wychowankom rodzin zastępczych i wychowankom publicznych lub niepublicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- 25) dodatek energetyczny dla kombatantów,
- 26) świadczenia z pomocy społecznej oraz zapomogi wypłacane ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych oraz funduszy związków zawodowych w przypadku indywidualnych zdarzeń losowych, klęsk żywiołowych, długotrwałej choroby lub śmierci,
- 27) otrzymywane zgodnie z odrębnymi przepisami świadczenia na:
 - a) rehabilitację zawodową, społeczną i leczniczą osób niepełnosprawnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz z zakładowych funduszy rehabilitacji,
 - b) doraźną lub okresową pomoc dla kombatantów oraz pozostałych po nich członków rodzin ze środków Państwowego Funduszu Kombatantów,
- 28) przychody uzyskane z tytułu sprzedaży całości lub części nieruchomości wchodzących w skład gospodarstwa rolnego; zwolnienie nie dotyczy przychodu uzyskanego ze sprzedaży gruntów, które w związku z tą sprzedażą utraciły charakter rolny lub leśny,
- 29) przychody uzyskane z tytułu odszkodowania wypłacanego stosownie do przepisów o wywłaszczaniu nieruchomości lub z tytułu sprzedaży nieruchomości na cele uzasadniające jej wywłaszczenie oraz z tytułu sprzedaży nieruchomości w związku z realizacją przez nabywcę prawa pierwokupu, stosownie do przepisów o gospodarce gruntami,
- 30) przychody uzyskane z tytułu sprzedaży prawa wieczystego użytkowania oraz nieruchomości nabytych stosownie do odrębnych przepisów o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości w zamian za mienie pozostawione za granicą,
- 31) przychody uzyskane z tytułu sprzedaży nieruchomości albo prawa wieczystego użytkowania na podstawie przepisów o ochronie i kształtowaniu środowiska,
- 32) przychody uzyskane ze sprzedaży nieruchomości i praw majątkowych określonych w art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. a)-c):
 - a) w części wydatkowanej na nabycie w kraju, nie później niż w okresie dwóch lat od dnia sprzedaży, budynku mieszkalnego lub jego części, lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość, spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego, gruntu albo prawa wieczystego użytkowania gruntu pod budowę budynku mieszkalnego, lub na nabycie wynikających z przydziału spółdzielni mieszkaniowej: prawa do jednorodzinnego domu mieszkalnego, prawa do lokalu mieszkalnego w małym domu mieszkalnym oraz na budowę, roz-

- budowę albo remont lub modernizację własnego budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego,
- b) w całości - jeżeli sprzedaż nastąpiła w celu uzyskania, w zamian tych nieruchomości lub praw, spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu albo budynku mieszkalnego lub jego części, zajmowanego na podstawie decyzji administracyjnej o przydziale lokalu lub budynku,
 - c) w całości - jeżeli sprzedaż nastąpiła w wykonaniu lub w związku z wielostronną umową o zamianie tych budynków lub praw do lokali,
 - d) w całości - jeżeli ich nabycie nastąpiło w drodze spadku lub darowizny,
- 32a) przychody uzyskane z zamiany:
- a) budynków mieszkalnych lub ich części oraz udziałów w tych budynkach lub
 - b) spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego oraz wynikającego z przydziału spółdzielni mieszkaniowych: prawa do domu jednorodzinnego lub prawa do lokalu mieszkalnego w małym domu mieszkalnym lub
 - c) gruntów lub prawa wieczystego użytkowania gruntów, związanych z budynkami lub prawami wymienionymi pod lit. a) i b),
- jeżeli przedmiotem zamiany są wyłącznie nieruchomości i prawa wymienione pod lit. a)-c),
- 32b) przychody z zamiany rzeczy lub praw, innych niż wymienione w pkt 32a, jeżeli z tytułu jednej umowy nie przekraczają kwoty stanowiącej trzykrotność najniższego wynagrodzenia pracowników, określonego w odrębnych przepisach, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy,
- 33) dochody osób fizycznych, określonych w art. 3, ze źródeł przychodów znajdujących się poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli umowa międzynarodowa, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, tak stanowi,
- 35) dochody z działalności gospodarczej osób zatrudniających osoby niepełnosprawne, w zakresie i na zasadach określonych w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych , **w ust. 1 w art. 21**
- 36) dochody z tytułu prowadzenia szkół w rozumieniu przepisów o systemie oświaty, w części wydatkowanej na cele szkoły w roku podatkowym lub w roku po nim następującym,
- 37) dochody z tytułu urządzania przez uprawniony podmiot mający siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej loterii fantowych i gry bingo fantowe na podstawie zezwolenia wydanego na mocy odrębnych przepisów,
- 38) świadczenia rzeczowe otrzymywane przez emerytów i rencistów od zakładów pracy z tytułu poprzednio łączącego ich z nim stosunku służbowego, stosunku pracy lub spółdzielczego stosunku pracy oraz od związków zawodowych,
- 39) stypendia naukowe,
- 40) stypendia za wyniki w nauce i stypendia ministra za osiągnięcia w nauce,
- 40a) nagrody wypłacane przez Polski Komitet Olimpijski i Polski Komitet Paraolimpijski za uzyskanie wyników na igrzyskach olimpijskich i paraolimpijskich,

- 41) dochód uzyskany przez podatnika ze sprzedaży:
- a) świadectwa udziałowego wydanego sprzedającemu zgodnie z przepisami o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji,
 - b) świadectw udziałowych wymienialnych na akcje funduszy przemysłowych, wydanych sprzedającemu zgodnie z przepisami o funduszach przemysłowych i ich prywatyzacji w związku z reformą systemu ubezpieczeń społecznych,
- 42) dochody uzyskane z tytułu sprzedaży akcji narodowych funduszy inwestycyjnych, utworzonych na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz.U. Nr 44, poz. 202) - w skali roku do łącznej wysokości połowy jednomiesięcznego przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej,
- 43) dochody uzyskane z tytułu wynajmu pokoi gościnnych, w budynkach mieszkalnych położonych na terenach wiejskich w gospodarstwie rolnym, osobom przebywającym na wypoczynku oraz dochody uzyskane z tytułu wyżywienia tych osób, jeżeli liczba wynajmowanych pokoi nie przekracza 5,
- 44) przychody członków Ochotniczych Straży Pożarnych, uzyskane z tytułu uczestnictwa w szkoleniach, akcjach ratowniczych i akcjach związanych z likwidowaniem klęsk żywiołowych,
- 45) świadczenie pieniężne przyznane na podstawie ustawy z dnia 31 maja 1996 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich (Dz.U. Nr 87, poz. 395),
- 46) przychody pochodzące z międzypaństwowych instytucji finansowych lub ze środków przyznanych przez rządy obcych państw na podstawie umów zawartych z tymi instytucjami lub państwami przez Radę Ministrów, właściwego ministra lub agencje rządowe oraz odsetki od tych przychodów lub środków lokowanych na bankowych rachunkach terminowych,
- 47) przychody z tytułu dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie kosztów zadań w zakresie postępu biologicznego w produkcji roślinnej i zwierzęcej,
- 48) dotacje, subwencje i dopłaty otrzymane z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przez zakłady pracy chronionej na podstawie przepisów o zatrudnianiu i rehabilitacji osób niepełnosprawnych,
- 49) kwoty wypłacone osobom wymienionym w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 86, poz. 433 i z 1996 r. Nr 106, poz. 496) z tytułu:
- a) ekwiwalentu pieniężnego w zamian za rezygnację z kwatery,
 - b) świadczenia finansowego na pokrycie kosztów najmu lokalu mieszkalnego, do wysokości określonej w pkt 19 lit. b),
- 50) przychody otrzymane w związku:
- a) ze zwrotem udziałów lub wkładów w spółdzielni albo wkładów w spółce,
 - b) z umorzeniem udziałów lub akcji w spółce mającej osobowość prawną

- w części stanowiącej koszt nabycia, a jeżeli nabycie nastąpiło w drodze spadku lub darowizny - do wysokości wartości z dnia nabycia spadku lub darowizny,
- 51) przychody otrzymane z tytułu zwrotu dopłat wniesionych uprzednio, zgodnie z odrębnymi przepisami, do spółki mającej osobowość prawną - do wysokości wniesionych dopłat,
 - 52) kwoty rekompensat otrzymanych na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o zasadach realizacji przedpłat na samochody osobowe (Dz.U. Nr 156, poz. 776),
 - 53) wartość rekompensaty pieniężnej otrzymanej na podstawie przepisów o zrekompensowaniu okresowego niepodwyższania płac w sferze budżetowej oraz utraty niektórych wzrostów lub dodatków do emerytur i rent,
 - 54) premia mieszkaniowa dopisana do stanu oszczędności na imiennym rachunku docelowego oszczędzania na podstawie przepisów o kasach oszczędnościowo-budowlanych i wspieraniu przez państwo oszczędzania na cele mieszkaniowe,
 - 55) część dochodów uzyskanych w roku podatkowym z działalności określonej w art. 10 ust. 1 pkt 3, w której wykorzystuje się odpady wytworzone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ustalona w takim stosunku, w jakim za poprzedni rok podatkowy pozostaje wartość wykorzystanych odpadów w ogólnej wartości surowców i odpadów zużytych w procesie produkcji,
 - 56) przychody z tytułu udziału w funduszach powierniczych lub inwestycyjnych, w tym również z tytułu umorzenia jednostek uczestnictwa w funduszach powierniczych oraz zbycia certyfikatów inwestycyjnych i jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych,
 - 57) przychody z tytułu umorzenia jednostek uczestnictwa lub certyfikatów inwestycyjnych w przypadku likwidacji funduszu inwestycyjnego,
 - 58) wypłaty środków z pracowniczego funduszu emerytalnego dokonane na rzecz członka tego funduszu,
 - 59) wypłaty środków z otwartego funduszu emerytalnego na rzecz byłego współmałżonka członka tego funduszu, przekazane na rachunek tego współmałżonka w otwartym funduszu emerytalnym.,
 - 60) dochody uzyskane z tytułu przeniesienia własności świadectw udziałowych funduszu przemysłowego na rzecz otwartych i pracowniczych funduszy emerytalnych lub w zamian za nabycie jednostek uczestnictwa w otwartym albo specjalistycznym funduszu inwestycyjnym, dokonanego zgodnie z przepisami o funduszach przemysłowych i ich prywatyzacji w związku z reformą systemu ubezpieczeń społecznych,
 - 61) kwoty umorzonych pożyczek studenckich lub kredytów studenckich,
 - 62) premie termomodernizacyjne, przekazane bankowi kredytującemu przez Bank Gospodarstwa Krajowego na spłatę wykorzystanego przez inwestora kredytu, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o wspieraniu przedsięwzięć termomodernizacyjnych (Dz.U. Nr 162, poz. 1121),
 - 63) świadczenie pieniężne oraz ryczałt energetyczny przyznane na podstawie ustawy z dnia 2 września 1994 r. o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo za-

trudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach i zakładach wydobywania rud uranu (Dz.U. Nr 111, poz. 537, z 1995 r. Nr 138, poz. 681, z 1998 r. Nr 162, poz. 1118 i z 1999 r. Nr 80, poz. 902).

2. Przepisy ust. 1 pkt 32 i 32a nie mają zastosowania, jeżeli:

- 1) budowa i sprzedaż budynków i lokali oraz sprzedaż gruntów i prawa wieczystego użytkowania gruntów jest przedmiotem działalności gospodarczej podatnika,
- 2) przychód ze sprzedaży lub zamiany jest wydatkowany na nabycie gruntu, prawa wieczystego użytkowania gruntu, zakup, budowę, rozbudowę lub remont budynku albo jego części, przeznaczonych na cele rekreacyjne.

3. Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Edukacji Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje wydatków, które mogą być uznane za poniesione na cele szkoły w rozumieniu ust. 1 pkt 36.

4. Minister Finansów, w porozumieniu z Ministrem Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje odpadów, których wykorzystanie uprawnia do zwolnienia, o którym mowa w ust. 1 pkt 55, oraz szczegółowe zasady ustalania wartości odpadów wykorzystywanych w procesie produkcji.

5. Minister Pracy i Polityki Socjalnej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady udzielania pomocy finansowej z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, podlegającej zwolnieniu od opodatkowania na podstawie ust. 1 pkt 23.

Rozdział 4

Koszty uzyskania przychodów

Art. 22.

1. Kosztami uzyskania przychodów z poszczególnego źródła są wszelkie koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów, z wyjątkiem kosztów wymienionych w art. 23. Koszty poniesione w walutach obcych przelicza się na złote według kursów średnich ogłaszanych przez Narodowy Bank Polski z dnia poniesienia kosztu. Jeżeli koszty wyrażone są w walutach obcych, a między dniem ich zarachowania i dniem zapłaty występują różne kursy walut, koszty te odpowiednio podwyższa się lub obniża o różnice wynikające z zastosowania kursu sprzedaży walut z dnia zapłaty, ustalonego przez bank dewizowy, z którego usług korzystał ponoszący koszt, oraz z zastosowania kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z dnia zarachowania kosztów.
 - 1a. Koszty z tytułu różnic kursowych od własnych środków lub wartości pieniężnych w walutach obcych ustala się jako różnicę między wartością tych środków obliczoną przy zastosowaniu kursu sprzedaży walut z dnia faktycznej zapłaty oraz kursu kupna walut z dnia ich otrzymania albo kursu sprzedaży z dnia nabycia walut, ogłaszanego odpowiednio przez bank dewizowy, z którego usług korzystał podatnik.
 - 1b. Kosztami uzyskania przychodów są również wydatki poniesione przez pracodawcę na zapewnienie prawidłowej realizacji pracowniczego programu emerytalnego w rozumieniu przepisów o pracowniczych programach emerytalnych.

- 1c. U pracodawców będących akcjonariuszami pracowniczych towarzystw emerytalnych kosztami uzyskania przychodu są także:
- 1) wydatki na pokrycie kosztów działalności pracowniczych towarzystw emerytalnych,
 - 2) opłaty pobierane przez Urząd Nadzoru nad Funduszami Emerytalnymi, o których mowa w przepisach o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych.
2. Koszty uzyskania przychodów z tytułu stosunku służbowego, stosunku pracy, spółdzielczego stosunku pracy oraz pracy nakładczej określa się w wysokości 0,25% kwoty stanowiącej górną granicę pierwszego przedziału skali, o której mowa w art. 27 ust. 1, miesięcznie. Jeżeli podatnik uzyskuje przychody z tych tytułów równocześnie od kilku zakładów pracy, koszty uzyskania za rok podatkowy nie mogą przekroczyć łącznie 4,5% kwoty, o której mowa w zdaniu poprzednim.
- 2a. Koszty uzyskania przychodów, o których mowa w ust. 2, podwyższa się o 25%, jeżeli miejsce stałego lub czasowego zamieszkania podatnika jest położone poza miejscowością, w której znajduje się zakład pracy, a podatnik nie otrzymuje dodatku za rozłąkę.
3. Jeżeli podatnik ponosi koszty uzyskania przychodów ze źródeł, z których dochód podlega opodatkowaniu, oraz koszty związane z przychodami z innych źródeł, a nie jest możliwe ustalenie kosztów uzyskania przypadających na poszczególne źródła, koszty te ustala się w takim stosunku, w jakim pozostają przychody z tych źródeł w ogólnej kwocie przychodów.
4. Koszty uzyskania przychodów, z zastrzeżeniem ust. 5 i 6, są potrącane tylko w tym roku podatkowym, w którym zostały poniesione.
5. U podatników prowadzących księgi rachunkowe (handlowe) koszty uzyskania przychodów objętych tymi księgami są potrącane tylko w tym roku podatkowym, którego dotyczą, tj. są potrącalne także koszty uzyskania poniesione w latach poprzedzających rok podatkowy, lecz dotyczące przychodów roku podatkowego oraz określone co do rodzaju i kwoty koszty uzyskania, które zostały zarachowane, chociaż ich jeszcze nie poniesiono, jeżeli odnoszą się do przychodów danego roku podatkowego, chyba że zarachowanie ich nie było możliwe; w tym wypadku są one potrącalne w roku, w którym zostały poniesione.
6. Zasada określona w ust. 5 ma zastosowanie również do podatników prowadzących podatkowe księgi przychodów i rozchodów, pod warunkiem że stale w każdym roku podatkowym księgi te będą prowadzone w sposób umożliwiający wyodrębnienie kosztów uzyskania odnoszących się tylko do tego roku podatkowego.
7. Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, określi:
- 1) składniki majątkowe uznawane za środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, sposób ustalania ich wartości początkowej, szczegółowe zasady i stawki amortyzacji, a także tryb i terminy aktualizacji wyceny środków trwałych,
 - 2) szczegółowe zasady i tryb:
 - a) zaliczania składników majątkowych do środków trwałych albo wartości niematerialnych i prawnych, a także zmniejszania kosztów uzyskania

- przychodów, w przypadku gdy składniki te, ze względu na przewidywany okres używania, nie zostały uprzednio zaliczone do tych środków albo wartości,
- b) naliczania odsetek za okres, w którym składniki majątkowe określone w lit. a) nie były zaliczone do środków trwałych albo wartości niematerialnych i prawnych,
- 3) szczegółowe zasady ewidencjonowania środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych przez podatników nie obowiązanych do prowadzenia ksiąg rachunkowych.
- 7a. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" wskaźniki przeliczeniowe i określa sposób ich stosowania w aktualizacji wyceny wartości środków trwałych.
8. Kosztem uzyskania przychodów są odpisy z tytułu zużycia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (odpisy amortyzacyjne) dokonywane wyłącznie zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie ust. 7.
9. Koszty uzyskania niektórych przychodów określa się w następującej wysokości w stosunku do uzyskanego przychodu:
1) z tytułu zapłaty za przeniesienie prawa własności projektu wynalazczego, topografii układu scalonego, znaku towarowego lub układu scalonego, znaku towarowego lub wzoru zdobniczego przez pierwszego właściciela	50%,
2) z tytułu opłaty licencyjnej za przeniesienie prawa stosowania projektu wynalazczego, topografii układu scalonego, znaku towarowego lub wzoru zdobniczego, otrzymanej w pierwszym roku trwania licencji od pierwszej jednostki, z którą zawarto umowę licencyjną	50%,
3) z tytułu korzystania przez twórców z praw autorskich i praw pokrewnych w rozumieniu odrębnych przepisów lub rozporządzania przez nich tymi prawami	50%,
4) z tytułów określonych w art. 13 pkt 2, 4, 6 i 8	20%.
10. Jeżeli podatnik udowodni, że koszty uzyskania przychodów były wyższe niż wynikające z zastosowania normy procentowej określonej w ust. 9, koszty uzyskania przyjmuje się w wysokości kosztów faktycznie poniesionych.
11. Jeżeli roczne koszty uzyskania przychodów, określone w ust. 2 i 2a, są niższe od wydatków na dojazd do zakładu lub zakładów pracy środkami transportu autobusowego, kolejowego, promowego lub komunikacji miejskiej, w rocznym rozliczeniu podatku koszty te mogą być przyjęte w wysokości wydatków faktycznie poniesionych, udokumentowanych wyłącznie imiennymi biletami okresowymi.
12. Do przychodów, o których mowa w art. 14 i 14a, nie mają zastosowania koszty uzyskania przychodów określone w ust. 9 pkt 3.

Art. 23.

1. Nie uważa się za koszty uzyskania przychodów:

- 1) wydatków na:

- a) nabycie gruntów lub prawa wieczystego użytkowania gruntów, z wyjątkiem opłat za wieczyste użytkowanie gruntów,
 - b) nabycie lub wytworzenie we własnym zakresie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, w tym również wchodzących w skład nabytego przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanych części,
 - c) ulepszenie (przebudowę, rozbudowę, rekonstrukcję, adaptację lub modernizację) środków trwałych, które zgodnie z odrębnymi przepisami powiększają wartość tych środków stanowiącą podstawę naliczania odpisów amortyzacyjnych
- wydatki te, po ich zaktualizowaniu zgodnie z odrębnymi przepisami, pomniejszone o dokonane odpisy amortyzacyjne, są kosztem uzyskania przychodów przy ustalaniu dochodu ze sprzedaży rzeczy określonych w art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. d), bez względu na czas ich poniesienia, oraz gdy sprzedaż nieruchomości i praw jest przedmiotem działalności gospodarczej,
- 2) wydatków ponoszonych przez najemcę lub dzierżawcę albo używającego z tytułu najmu lub dzierżawy rzeczy albo praw majątkowych oraz realizacji umów o podobnym charakterze, stanowiących spłatę określonej w umowie wartości przedmiotu najmu lub dzierżawy albo używania, jeżeli rzecz tę lub prawo, zgodnie z odrębnymi przepisami, zalicza się do składników majątku najemcy lub dzierżawcy albo używającego; gdy wysokość kwoty spłaty wartości rzeczy albo praw przypadająca na poszczególne raty płacone przez najemcę lub dzierżawcę albo używającego nie jest określona w umowie, ustala się proporcjonalnie do okresu trwania umowy,
 - 3) wydatków poniesionych przez wynajmującego lub wydzierżawiającego na nabycie lub wytworzenie rzeczy albo praw majątkowych stanowiących przedmiot najmu lub dzierżawy albo umów o podobnym charakterze, jeżeli rzecz tę albo prawo zalicza się, zgodnie z odrębnymi przepisami, do składników majątku najemcy lub dzierżawcy albo używającego; jeżeli rzecz albo prawo zalicza się do składników majątku wynajmującego lub wydzierżawiającego, z zastrzeżeniem pkt 1, wydatki te stanowią koszty uzyskania przychodów,
 - 4) odpisów z tytułu zużycia samochodu osobowego lub innego samochodu o dopuszczalnej ładowności nie przekraczającej 500 kilogramów, dokonywanych według zasad określonych w odrębnych przepisach, w części ustalonej od wartości samochodu w cenie nabycia lub w koszcie wytworzenia przewyższającej równowartość 10.000 ECU, przeliczonej na złote według kursu walut obcych ogłaszanych przez Narodowy Bank Polski z dnia odprawy celnej lub z dnia zakupu w kraju albo z dnia przekazania samochodu do używania i mających zastosowanie przy sprzedaży walut,
 - 5) strat w środkach trwałych i obrotowych, w części pokrytej odpisami amortyzacyjnymi oraz otrzymanym odszkodowaniem z tytułu ubezpieczeń,
 - 6) strat powstałych w wyniku likwidacji nie w pełni umorzonych środków trwałych, jeżeli środki te utraciły przydatność gospodarczą na skutek zmiany rodzaju działalności lub metody jej prowadzenia,
 - 7) odpisów i wpłat na różnego rodzaju fundusze tworzone przez podatnika; kosztem uzyskania przychodów są jednak:

- a) podstawowe odpisy i wpłaty na te fundusze, jeżeli obowiązek lub możliwość ich tworzenia w ciężar kosztów określają odrębne ustawy,
 - b) odpisy i zwiększenia, które w rozumieniu przepisów o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych obciążają koszty działalności pracodawcy, jeżeli środki pieniężne stanowiące równowartość tych odpisów i zwiększeń zostały wpłacone na rachunek Funduszu,
- 8) wydatków na:
- a) spłatę pożyczek (kredytów), z wyjątkiem skapitalizowanych odsetek od tych pożyczek (kredytów),
 - b) spłatę innych zobowiązań, w tym z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń,
 - c) umorzenie kapitałów pozostających w związku z utworzeniem (nabyciem), powiększeniem lub ulepszeniem źródła przychodów,
- 9) odsetek od własnego kapitału włożonego przez podatnika w źródło przychodów,
- 10) wartości własnej pracy podatnika, jego małżonka i małoletnich dzieci,
- 11) darowizn i ofiar wszelkiego rodzaju,
- 12) podatku dochodowego, podatku od spadków i darowizn,
- 13) jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w wysokości określonej przez właściwego ministra oraz dodatkowej składki ubezpieczeniowej w przypadku stwierdzenia pogorszenia warunków pracy,
- 14) kosztów egzekucyjnych związanych z niewykonaniem zobowiązań,
- 15) grzywien i kar pieniężnych orzeczonych w postępowaniu karnym, karnym skarbowym, administracyjnym i w sprawach o wykroczenia oraz odsetek od tych grzywien i kar,
- 16) kar, opłat i odszkodowań oraz odsetek od tych zobowiązań z tytułu:
- a) nieprzestrzegania przepisów w zakresie ochrony środowiska,
 - b) niewykonania nakazów właściwych organów nadzoru i kontroli dotyczących uchybień w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 17) wierzytelności odpisanych jako przedawnione,
- 18) odsetek za zwłokę z tytułu nieterminowych wpłat należności budżetowych i innych należności, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. Nr 137, poz. 926),
- 19) kar umownych i odszkodowań z tytułu wad dostarczonych towarów, wykonanych robót i usług oraz zwłoki w dostarczeniu towaru wolnego od wad lub zwłoki w usunięciu wad towarów albo wykonanych robót i usług,
- 20) wierzytelności odpisanych jako nieściągalne, z wyjątkiem takich wierzytelności nieściągalnych, które uprzednio na podstawie art. 14 zostały zarachowane jako przychody należne i których nieściągalność została uprawdopodobniona,
- 21) rezerw tworzonych na pokrycie wierzytelności, których nieściągalność została uprawdopodobniona, z wyjątkiem rezerw na pokrycie takich wierzytelności, które uprzednio na podstawie art. 14 zostały zarachowane jako przychody należne i których nieściągalność została uprawdopodobniona,

- 22) rezerw innych niż wymienione w pkt 21, jeżeli obowiązek ich tworzenia w ciężar kosztów nie wynika z odrębnych ustaw; nie są jednak kosztem uzyskania przychodów rezerwy utworzone zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. Nr 121, poz. 591), inne niż określone jako taki koszt w niniejszej ustawie,
- 23) kosztów reprezentacji i reklamy w części przekraczającej 0,25 % przychodu, chyba że reklama jest prowadzona w środkach masowego przekazu lub publicznie w inny sposób,
- 24) kwot, o które, zgodnie z prawem górniczym, została podwyższona podstawowa opłata eksploatacyjna za wydobywanie kopalin, **pkt 28 w ust. 1 w art. 23 skreślony**
- 25) kwot dodatkowych, które, zgodnie z przepisami o cenach, podlegają wpłaceniu do budżetu państwa,
- 26) kwot dodatkowych opłat rocznych za niezabudowanie bądź niezagospodarowanie gruntów w określonym terminie, przewidzianym w odrębnych przepisach o gospodarce gruntami,
- 27) udzielonych pożyczek, w tym straconych pożyczek,
- 29) wpłat, o których mowa w art. 21 ust. 1 i w art. 23 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. Nr 123, poz. 776),
- 30) składek na rzecz organizacji, do których przynależność podatnika nie jest obowiązkowa, z wyjątkiem składek na rzecz organizacji pracodawców do wysokości określonej przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia, **<a także wpłat przedsiębiorców, prowadzących działalność gospodarczą w dziedzinie turystyki, wypoczynku, sportu i rekreacji, na rzecz Polskiej Organizacji Turystycznej,>**
- 31) kosztów uzyskania przychodów ze źródeł przychodów znajdujących się na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej lub za granicą, jeżeli dochody z tych źródeł w ogóle nie podlegają opodatkowaniu albo są zwolnione od podatku dochodowego, **dodane wyrazy w pkt 30 w ust. 1 w art. 23 wchodzi w życie z dniem 1.01.2000 r. (Dz.U. 1999 r. Nr 62, poz.689)**
- 32) naliczonych, lecz nie zapłaconych albo umorzonych odsetek od zobowiązań, w tym również od pożyczek (kredytów),
- 33) odsetek, prowizji i różnic kursowych od pożyczek (kredytów) zwiększających koszty inwestycji w okresie realizacji tych inwestycji,
- 34) strat z tytułu sprzedaży wierzytelności, chyba że wierzytelność ta uprzednio na podstawie art. 14 została zarachowana jako przychód należny,
- 35) poniesionych kosztów zaniechanych inwestycji,
- 36) wydatków ponoszonych na rzecz pracowników z tytułu używania przez nich samochodów na potrzeby wykonywanej działalności:
- a) w celu odbycia podróży służbowej (jazdy zamiejscowe) w wysokości przekraczającej kwotę ustaloną przy zastosowaniu stawek za jeden kilometr przebiegu pojazdu lub w pełnej wysokości, jeżeli podróż służbowa pracownika nie jest udokumentowana delegacją służbową,
 - b) w jazdach lokalnych - w wysokości przekraczającej wysokość miesięcznego ryczału pieniężnego albo w wysokości przekraczającej stawki za jeden kilometr przebiegu pojazdu,

- określonych w odrębnych przepisach wydanych przez właściwego ministra obowiązujących w przedsiębiorstwach państwowych,
- 37) składek na ubezpieczenie społeczne oraz Fundusz Pracy i inne fundusze celowe utworzone na podstawie odrębnych ustaw - od nagród i premii wypłaconych w gotówce lub w papierach wartościowych z dochodu po opodatkowaniu podatkiem dochodowym,
- 38) wydatków na objęcie lub nabycie udziałów albo wkładów w spółdzielni, udziałów w spółce albo akcji oraz innych papierów wartościowych, a także wydatków na nabycie jednostek uczestnictwa w funduszach powierniczych, świadectw udziałowych narodowych funduszy inwestycyjnych oraz certyfikatów inwestycyjnych lub jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych; wydatki takie są jednak kosztem uzyskania przychodu przy ustalaniu dochodu ze zbycia tych udziałów, wkładów, akcji oraz innych papierów wartościowych, a także dochodu ze zbycia świadectw udziałowych narodowych funduszy inwestycyjnych oraz zbycia certyfikatów inwestycyjnych lub jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych albo umorzenia jednostek uczestnictwa w funduszach powierniczych, a także z tytułu umorzenia jednostek uczestnictwa lub certyfikatów inwestycyjnych w przypadku likwidacji funduszu inwestycyjnego,
- 40) umorzonych pożyczek, jeżeli ich umorzenie nie jest związane z bankowym postępowaniem ugodowym w rozumieniu przepisów o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków lub z postępowaniem układowym w rozumieniu przepisów prawa o postępowaniu układowym, **pkt 39 w ust. 1 w art. 23 skreślony**
- 41) umorzonych wierzytelności, z wyjątkiem tych, które uprzednio na podstawie art. 14 zostały zarachowane jako przychody należne,
- 42) wydatków pracodawcy na działalność socjalną, o której mowa w przepisach o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych; kosztem uzyskania przychodów są jednak świadczenia urlopowe wypłacone zgodnie z przepisami o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych,
- 43) podatku od towarów i usług, z tym że jest kosztem uzyskania przychodów:
- a) podatek naliczony:
- jeżeli podatnik zwolniony jest od podatku od towarów i usług lub nabył towary i usługi w celu wytworzenia albo odprzedaży towarów lub świadczenia usług zwolnionych od podatku od towarów i usług,
 - w tej części, w której zgodnie z przepisami o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym podatnikowi nie przysługuje obniżenie kwoty lub zwrot różnicy podatku od towarów i usług - jeżeli naliczony podatek od towarów i usług nie powiększa wartości środka trwałego,
- b) podatek należny w przypadku:
- importu usług, z wyłączeniem usług transportowych,
 - przekazania przez podatnika towarów i świadczenia usług na potrzeby reprezentacji i reklamy,
- 44) podatku akcyzowego od nadmiernych ubytków lub zawinionych niedoborów wyrobów,

- 45) odpisów z tytułu zużycia środków trwałych, dokonywanych według zasad określonych w odrębnych przepisach, od tej części ich wartości, która odpowiada poniesionym wydatkom na nabycie lub wytworzenie tych środków we własnym zakresie, odliczonym od podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym albo zwróconym podatnikowi w jakiegokolwiek formie,
- 46) poniesionych wydatków zaliczonych do kosztów uzyskania przychodów, z zastrzeżeniem pkt 36, z tytułu używania nie wprowadzonego do ewidencji środków trwałych samochodu osobowego lub innego samochodu o dopuszczalnej ładowności nie przekraczającej 500 kilogramów, w tym także stanowiącego własność osoby prowadzącej działalność gospodarczą, dla potrzeb działalności gospodarczej podatnika - w części przekraczającej kwotę wynikającą z pomnożenia liczby kilometrów faktycznego przebiegu pojazdu oraz stawki za jeden kilometr przebiegu, określonej w odrębnych przepisach wydanych przez właściwego ministra, obowiązującej w przedsiębiorstwach państwowych; w celu ustalenia faktycznego przebiegu samochodu podatnik jest obowiązany do prowadzenia ewidencji przebiegu pojazdu, według określonego wzoru,
- 47) składek na ubezpieczenie samochodu osobowego lub innego samochodu o dopuszczalnej ładowności nie przekraczającej 500 kilogramów w wysokości przekraczającej ich część ustaloną w takiej proporcji, w jakiej pozostaje równowartość 10.000 ECU, przeliczona na złote według kursu sprzedaży walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z dnia zawarcia umowy ubezpieczenia w wartości samochodu przyjętej dla celów ubezpieczenia,
- 48) strat powstałych w wyniku utraty lub likwidacji samochodów oraz kosztów ich remontów powypadkowych, jeżeli samochody nie były objęte ubezpieczeniem dobrowolnym,
- 49) wydatków poniesionych na zakup zużywających się stopniowo rzeczowych składników majątku przedsiębiorstwa, nie zaliczanych zgodnie z odrębnymi przepisami do środków trwałych - w przypadku stwierdzenia, że składniki te nie są wykorzystywane dla celów prowadzonej działalności gospodarczej, lecz służą celom osobistym podatnika, pracowników lub innych osób, albo bez uzasadnienia znajdują się poza siedzibą przedsiębiorstwa.
- 50) opłat sankcyjnych, które zgodnie z odrębnymi przepisami podlegają wpłacie do budżetu państwa lub budżetu gminy,
- 51) kosztów utrzymania zakładowych obiektów socjalnych, w części pokrytej ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych,
- 52) wartości diet z tytułu podróży służbowych osób prowadzących działalność gospodarczą i osób z nimi współpracujących - w części przekraczającej wysokość diet przysługujących pracownikom, określoną w odrębnych przepisach wydanych przez właściwego ministra,
- 53) wartości akcji lub udziałów w spółce albo wkładów w spółdzielni, objętych lub nabytych w zamian za wkład niepieniężny; w razie zbycia tych udziałów lub akcji albo wkładów, kosztem ich nabycia, ustalonym na dzień objęcia lub nabycia udziałów lub akcji albo wkładów, są zaktualizowane, zgodnie z odrębnymi przepisami, wydatki na nabycie albo wytworzenie lub ulepszenie składników majątku stanowiących wkład niepieniężny, pomniejszone o od-

- pisy amortyzacyjne dokonane przed wniesieniem wkładu, zaliczone do kosztów uzyskania przychodów,
- 54) strat (kosztów) powstałych w wyniku utraty dokonanych przedpłat (zaliczek, zadatków) w związku z niewykonaniem umowy,
- 55) nie wypłaconych należności z tytułów określonych w art. 41 ust. 1,
- 56) wydatków (kosztów) związanych z przychodami wolnymi (zwolnionymi) od podatku dochodowego,
- 57) składek opłaconych przez pracodawcę z tytułu zawartych lub odnowionych umów ubezpieczenia na rzecz pracowników, z wyjątkiem umów dotyczących ryzyka grup 1, 3 i 5 działu I oraz grup 1 i 2 działu II, wymienionych w załączniku do ustawy z dnia 28 lipca 1990 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz.U. z 1996 r. Nr 11, poz. 62), jeżeli uprawnionym do otrzymania świadczenia nie jest pracodawca i umowa ubezpieczenia, w okresie pięciu lat licząc od końca roku kalendarzowego, w którym ją zawarto lub odnowiono, wyklucza:
- wypłatę kwoty stanowiącej wartość odstąpienia od umowy,
 - możliwość zaciągania zobowiązań pod zastaw praw wynikających z umowy,
 - wypłatę z tytułu dożycia wieku oznaczonego w umowie,
- 58) składek na ubezpieczenie zdrowotne, opłaconych w roku podatkowym przez podatnika zgodnie z przepisami o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym.
2. Za wierzytelności, o których mowa w ust. 1 pkt 20, uważa się te wierzytelności, których nieściągalność została udokumentowana:
- 1) postanowieniem o nieściągalności, uznanym przez wierzyciela jako odpowiadające stanowi faktycznemu, wydanym przez właściwy organ postępowania egzekucyjnego, albo
 - 2) postanowieniem sądu o:
 - a) oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości, gdy majątek masy nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego, lub
 - b) umorzeniu postępowania upadłościowego, gdy zachodzi okoliczność, o której mowa w lit. a), lub
 - c) ukończeniu postępowania upadłościowego, albo
 - 3) protokołem sporządzonym przez podatnika, stwierdzającym, że przewidywane koszty procesowe związane z dochodzeniem wierzytelności byłyby wyższe od jej kwoty - jeżeli uprzednio na tę wierzytelność utworzono rezerwę uznawaną za koszt uzyskania przychodu.
3. Nieściągalność wierzytelności, w przypadku określonym w ust. 1 pkt 21, uznaje się za uprawdopodobnioną, w szczególności gdy:
- 1) dłużnik został wykreślony z ewidencji działalności gospodarczej, postawiony w stan likwidacji lub została ogłoszona jego upadłość albo
 - 2) na wniosek dłużnika wszczęte zostało postępowanie ugodowe w rozumieniu przepisów o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków lub postępowanie układowe w rozumieniu przepisów o postępowaniu układowym albo

- 3) wierzytelność została zasądzona prawomocnym orzeczeniem sądu i skierowana na drogę postępowania egzekucyjnego, albo
 - 4) wierzytelność jest kwestionowana przez dłużnika, na drodze powództwa sądowego.
4. Ilekroć w ust. 1 jest mowa o stawce za jeden kilometr przebiegu pojazdu, rozumie się przez to stawkę określoną dla samochodów osobowych, uwzględniającą odpowiednio pojemność silnika.
5. Przebieg pojazdu, o którym mowa w ust. 1 pkt 36, powinien być, z wyłączeniem ryczału pieniężnego, udokumentowany w ewidencji przebiegu pojazdu prowadzonej przez pracownika według obowiązującego wzoru, potwierdzonej przez podatnika na koniec każdego miesiąca. W razie braku tej ewidencji wydatki ponoszone przez podatnika na rzecz pracowników z tytułu używania przez nich samochodów na potrzeby podatnika nie stanowią kosztu uzyskania przychodów.

<6. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, maksymalną wysokość wpłat dokonywanych przez przedsiębiorców, prowadzących działalność gospodarczą w dziedzinie turystyki, wypoczynku, sportu i rekreacji, na rzecz Polskiej Organizacji Turystycznej, uznawaną za koszt uzyskania przychodów.>

Rozdział 5

Szczególne zasady ustalania dochodu

Art. 24.

1. U podatników, którzy zgodnie z obowiązującymi ich zasadami rachunkowości sporządzają sprawozdanie finansowe, za dochód z działalności gospodarczej uważa się dochód wykazany na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg, zmniejszony o dochody wolne od podatku i zwiększony o wydatki nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów, zaliczone uprzednio w ciężar kosztów uzyskania przychodów.
2. U podatników osiągających dochody z działalności gospodarczej i prowadzących księgi przychodów i rozchodów dochodem z działalności jest różnica pomiędzy przychodem w rozumieniu art. 14 a kosztami uzyskania powiększona o różnicę pomiędzy wartością remanentu końcowego i początkowego towarów handlowych, materiałów (surowców) podstawowych i pomocniczych, półwyrobów, wyrobów gotowych, braków i odpadków, jeżeli wartość remanentu końcowego jest wyższa niż wartość remanentu początkowego, lub pomniejszona o różnicę pomiędzy wartością remanentu początkowego i końcowego, jeżeli wartość remanentu początkowego jest wyższa. Dochodem lub stratą ze sprzedaży składników majątku trwałego związanego z prowadzoną działalnością jest różnica pomiędzy przychodem uzyskanym ze sprzedaży a ich wartością wykazaną w ewidencji środków trwałych prowadzonej dla celów stosowania odpisów amortyzacyjnych, powiększona o wartość dokonanych odpisów amortyzacyjnych.
3. W razie zawiadomienia urzędu skarbowego o likwidacji działalności gospodarczej, dochód ustala się przy zastosowaniu do wartości ustalonej według cen zakupu pozostałych na dzień likwidacji towarów handlowych, materiałów (surowców) podstawowych i pomocniczych, półwyrobów, wyrobów gotowych, braków

dodany ust. 6 w art. 23 wchodzi w życie z dniem 1.01.2000 r. (Dz.U. 1999 r. Nr 62, poz. 689)

i odpadków oraz rzeczowych składników majątku związanego z wykonywaną działalnością, nie będących środkami trwałymi - takiego wskaźnika procentowego, jaki wynika z udziału dochodu w przychodach w okresie ostatnich trzech miesięcy poprzedzających miesiąc, w którym nastąpiła likwidacja działalności, a jeżeli w tym okresie dochód nie wystąpił - w roku podatkowym poprzedzającym rok, w którym nastąpiła likwidacja. Za datę likwidacji działalności gospodarczej uważa się datę określoną w zawiadomieniu, o którym mowa w zdaniu poprzednim. Nie ustala się dochodu na dzień likwidacji, jeżeli w wyniku zmiany formy prawnej lub połączenia przedsiębiorstw wartość składników majątku objętych remanentem została wniesiona w formie wkładu lub aportu do nowo powstałego lub istniejącego przedsiębiorcy albo gdy nastąpiła całkowita lub częściowa zmiana branży.

4. Dochodem z działów specjalnych produkcji rolnej jest różnica pomiędzy przychodem z tytułu prowadzenia tych działów a poniesionymi kosztami uzyskania, powiększona o wartość przyrostu stada zwierząt na koniec roku podatkowego w porównaniu ze stanem na początek roku i pomniejszona o wartość ubytków w tym stadzie w ciągu roku podatkowego. Dochód z działów specjalnych produkcji rolnej, jeżeli podatnik nie prowadzi ksiąg, o których mowa w art. 15, ustala się przy zastosowaniu norm szacunkowych dochodu z określonej powierzchni upraw lub jednostki produkcji zwierzęcej.
5. Dochodem z udziału w zyskach osób prawnych jest dochód faktycznie uzyskany z tego udziału, w tym także: wartość majątku otrzymanego w związku z likwidacją osoby prawnej, dochód przeznaczony na podwyższenie kapitału zakładowego lub akcyjnego, a w spółdzielniach - dochód przeznaczony na podwyższenie funduszu udziałowego oraz dochód stanowiący równowartość kwot przekazanych na ten kapitał (fundusz) z innych kapitałów (funduszy) osoby prawnej oraz dywidendy z akcji złożonych przez członków pracowniczych funduszy emerytalnych na rachunkach ilościowych.
- 5a. Dochodem z tytułu przeniesienia akcji złożonych na rachunku ilościowym członka pracowniczego funduszu emerytalnego do aktywów tego funduszu jest różnica pomiędzy wartością tych akcji w dniu przeniesienia, wycenionych według zasad wyceny aktywów funduszy emerytalnych, a kosztem nabycia tych akcji.
6. Dochodem ze sprzedaży rzeczy określonych w art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. d), jeżeli przychód ze sprzedaży nie stanowi przychodu z działalności gospodarczej, jest różnica pomiędzy przychodem uzyskanym ze sprzedaży rzeczy a kosztem ich nabycia, zmniejszona o wartość nakładów poczynionych w czasie posiadania rzeczy. Dochodem z zamiany rzeczy i praw majątkowych jest kwota stanowiąca równowartość przychodu, o którym mowa w art. 19 ust. 1a.
7. Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, w drodze rozporządzenia, określa normy szacunkowe dochodu, o którym mowa w ust. 4.

Art. 25.

1. Jeżeli:

- 1) podatnik mający siedzibę (zarząd) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwany dalej "podmiotem krajowym", bierze udział bezpośrednio lub po-

- średnio w zarządzaniu lub kontroli albo posiada udział w kapitale przedsiębiorstwa położonego za granicą, albo
- 2) osoba fizyczna lub prawna mająca miejsce zamieszkania albo siedzibę (zarząd) za granicą, zwana dalej "podmiotem zagranicznym", bierze udział bezpośrednio lub pośrednio w zarządzaniu lub kontroli albo posiada udział w kapitale podmiotu krajowego, albo
 - 3) te same osoby prawne lub fizyczne równocześnie, bezpośrednio lub pośrednio, biorą udział w zarządzaniu lub kontroli albo posiadają udział w kapitale podmiotu krajowego i podmiotu zagranicznego
- i jeżeli w wyniku takich powiązań zostaną ustalone lub narzucone warunki różniące się od warunków, które ustaliłyby między sobą niezależne podmioty, i w wyniku tego podmiot nie wykazuje dochodów albo wykazuje dochody niższe od tych, jakich należałoby oczekiwać, gdyby wymienione powiązania nie istniały
- dochody danego podmiotu oraz należny podatek określa się bez uwzględnienia warunków wynikających z tych powiązań.
2. Dochody, o których mowa w ust. 1, określa się, w drodze oszacowania, stosując następujące metody:
 - 1) porównywalnej ceny niekontrolowanej,
 - 2) ceny odprzedaży,
 - 3) rozsądnej marży ("koszt plus").
 3. Jeżeli nie jest możliwe zastosowanie metod wymienionych w ust. 2, stosuje się metody zysku transakcyjnego.
 4. Przepisy ust. 1-3 stosuje się odpowiednio, gdy podmiot krajowy:
 - 1) wykorzystuje swój związek z innym podmiotem krajowym, któremu przysługują ulgi w podatku dochodowym, albo
 - 2) pozostaje w związku gospodarczym z innym podmiotem krajowym i na rzecz tego podmiotu wykonuje świadczenie na warunkach korzystniejszych, odbiegających od ogólnie stosowanych w czasie i miejscu wykonywania świadczenia

- i w wyniku tego nie wykazuje dochodów lub wykazuje dochody niższe od tych, jakich należałoby oczekiwać, gdyby wymieniony związek nie istniał lub gdyby wymienione świadczenie nie zostało wykonane.
 5. Związek, o którym mowa w ust. 4 pkt 1, ma miejsce, gdy między podmiotami lub osobami pełniącymi w nich funkcje zarządzające, nadzorcze albo kontrolne istnieją powiązania o charakterze rodzinnym, kapitałowym, majątkowym lub wynikające ze stosunku pracy. Związek ten ma miejsce także, gdy którakolwiek z wymienionych osób łączy funkcje zarządzające, nadzorcze lub kontrolne w podmiotach, o których mowa w ust. 4 pkt 1.
 6. Przez pojęcie powiązań rodzinnych, o których mowa w ust. 5, rozumie się małżeństwo oraz pokrewieństwo lub powinowactwo do drugiego stopnia.
 7. Przez pojęcie powiązań kapitałowych, o których mowa w ust. 5, rozumie się sytuację, w której jedna z osób lub jeden z kontrahentów posiada lub dysponuje, bezpośrednio lub pośrednio, prawem głosu wynoszącym co najmniej 5% wszystkich praw głosu.

8. Minister Finansów określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb określania dochodów w drodze oszacowania, według metod wymienionych w ust. 2 i 3.

Rozdział 6

Podstawa obliczenia i wysokość podatku

Art. 26.

1. Podstawę obliczenia podatku, z zastrzeżeniem art. 24 ust. 3 i art. 28-30, stanowi dochód ustalony zgodnie z art. 9, art. 24 ust. 1 i 2 oraz ust. 4-7 lub art. 25, po odliczeniu kwot:
- 1) rent i innych trwałych ciężarów opartych na tytule prawnym, nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów, oraz alimentów, z wyjątkiem alimentów na rzecz dzieci, w wysokości ustalonej w wyroku alimentacyjnym,
 - 2) zapłaconych przez podatnika lub potrąconych przez płatnika składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe oraz wypadkowe, określone w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych, jeżeli nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów,
 - 3) składek na rzecz organizacji, do których przynależność podatnika jest obowiązkowa, jeżeli nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów,
 - 4) dokonanych w roku podatkowym zwrotów nienależnie pobranych emerytur i rent oraz zasiłków z ubezpieczenia społecznego, w kwotach uwzględniających podatek dochodowy, jeżeli nie zostały one potrącone przez organ rentowy,
 - 5) dokonanych w roku podatkowym zwrotów nienależnie pobranych świadczeń, które uprzednio zwiększyły dochód podlegający opodatkowaniu, w kwotach uwzględniających pobrany podatek dochodowy, jeżeli zwroty te nie zostały potrącone przez płatnika,
 - 6) wydatków na cele rehabilitacyjne, ponoszonych przez podatnika będącego osobą niepełnosprawną lub podatnika, na którego utrzymaniu są osoby niepełnosprawne,
 - 7) o które, zgodnie z prawem górniczym, została obniżona podstawowa opłata eksploatacyjna za wydobywanie kopalin,
 - 8) wydatków poniesionych w roku podatkowym na budowę własnego lub stanowiącego współwłasność budynku mieszkalnego wielorodzinnego, z przeznaczeniem znajdujących się w nim co najmniej pięciu lokali mieszkalnych na wynajem, oraz wydatków na zakup działki pod budowę tego budynku. Za lokale przeznaczone na wynajem nie uważa się lokali mieszkalnych wynajętych osobom, które w stosunku do właściciela lub chociażby do jednego ze współwłaścicieli zaliczone są do I grupy podatkowej w rozumieniu przepisów ustawy o podatku od spadków i darowizn,
 - 9) darowizn:
 - a) na cele naukowe, naukowo-techniczne, oświatowe, oświatowo-wychowawcze, kulturalne, kultury fizycznej i sportu, ochrony zdrowia i pomocy społecznej, rehabilitacji zawodowej i społecznej inwalidów, a także wspierania inicjatyw społecznych w zakresie budowy dróg i sieci

telekomunikacyjnej na wsi oraz zaopatrzenia wsi w wodę - łącznie do wysokości nie przekraczającej 15% dochodu,

- b) na cele kultu religijnego i na działalność charytatywno-opiekuńczą, bezpieczeństwa publicznego, obrony narodowej, ochrony środowiska, dobroczynne, a także na cele związane z budownictwem mieszkaniowym dla samorządu terytorialnego i na budowę strażnic jednostek ochrony przeciwpożarowej, w rozumieniu przepisów o ochronie przeciwpożarowej, oraz ich wyposażenie i utrzymywanie - łącznie do wysokości nie przekraczającej 10% dochodu.

2. Ogólna kwota odliczeń z tytułu wydatków faktycznie poniesionych na cele określone w ust. 1 pkt 8 w okresie obowiązywania ustawy nie może przekroczyć kwoty stanowiącej iloczyn 70 m² powierzchni użytkowej i wskaźnika przeliczeniowego 1 m² powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego, ustalonego dla celów obliczania premii gwarancyjnej od wkładów na oszczędnościowych książeczkach mieszkaniowych za III kwartał roku poprzedzającego rok podatkowy, i liczby mieszkań przeznaczonych na wynajem osobom nie zaliczonym do I grupy podatkowej, o której mowa w ust. 1 pkt 8.
3. W przypadku budowy budynku wielorodzinnego, o którym mowa w ust. 1 pkt 8, stanowiącego współwłasność, kwotę odliczeń przysługującą każdemu ze współwłaścicieli w ogólnej kwocie odliczeń, o której mowa w ust. 2, ustala się proporcjonalnie do udziału we współwłasności; w razie braku dowodu określającego wysokość udziałów współwłaścicieli przyjmuje się, że udziały we współwłasności są równe.
4. Wydatki, o których mowa w ust. 1 pkt 8, nie znajdujące pokrycia w rocznym dochodzie podatnika, podlegają odliczeniu od dochodów osiągniętych w następnych latach, aż do całkowitego ich odliczenia w granicach określonych w ust. 2 i 3.
5. Łączna kwota odliczeń z tytułów określonych w ust. 1 pkt 9 nie może przekroczyć 15% dochodu lub przychodu opodatkowanego ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych na podstawie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym, z tym że odliczeniu nie podlegają darowizny poniesione na rzecz:
 - 1) osób fizycznych,
 - 2) osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, prowadzących działalność gospodarczą polegającą na wytwarzaniu wyrobów przemysłu elektronicznego, paliwowego, tytoniowego, spirytusowego, winiarskiego, piwowarskiego, a także pozostałych wyrobów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 1,5%, oraz wyrobów z metali szlachetnych albo z udziałem tych metali, lub handlu tymi wyrobami.
6. Jeżeli przedmiotem darowizny są towary lub usługi opodatkowane podatkiem od towarów i usług, za kwotę darowizny uważa się wartość towaru lub usługi, uwzględniającą należny podatek od towarów i usług.
7. Wysokość wydatków na cele określone w ust. 1 ustala się na podstawie dokumentów stwierdzających ich poniesienie, z tym że odliczenie wydatków na cele określone w ust. 1 pkt 8, z wyjątkiem wydatków na zakup działki, może być dokonane, jeżeli wydatki te zostały udokumentowane fakturami (rachunkami uproszczonymi) wystawionymi wyłącznie przez podatnika podatku od towarów i usług nie korzystającego ze zwolnienia od tego podatku albo dowodem odpra-

wy celnej. W przypadku budowy budynku wielorodzinnego stanowiącego współwłasność, wysokość poniesionych wydatków przypadającą na poszczególnych współwłaścicieli ustala się proporcjonalnie do ich udziału we współwłasności; w razie braku dowodu określającego wysokość udziałów przyjmuje się, że wydatki są równe.

8. Odliczeniu podlegają wydatki na cele określone w ust. 1 pkt 8, jeżeli dotyczą budynków mieszkalnych znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, i wydatki te nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów lub nie zostały zwrócone podatnikowi w jakiejkolwiek formie.
9. Kwota odliczeń, o której mowa w ust. 2 i 3, dotyczy wydatków poniesionych na cele określone w ust. 1 pkt 8, łącznie przez oboje małżonków. Przepis art. 27a ust. 8 stosuje się odpowiednio.
10. Jeżeli przed upływem dziesięciu lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym otrzymano decyzję właściwego organu o pozwoleniu na użytkowanie budynku lub lokalu, w związku z budową którego dokonano odliczeń na podstawie ust. 1 pkt 8:
 - 1) nastąpiło zbycie budynku, lokalu mieszkalnego, udziału we współwłasności lub
 - 2) wynajęto budynek albo lokal mieszkalny osobom, które w stosunku do właściciela lub chociażby do jednego ze współwłaścicieli zaliczone są do I grupy podatkowej w rozumieniu przepisów ustawy o podatku od spadków i darowizn, lub
 - 3) dokonano zmiany przeznaczenia budynku lub lokalu z mieszkalnego na użytkowy albo przeznaczono budynek lub lokal mieszkalny na potrzeby właściciela lub współwłaściciela- podatnik jest obowiązany wykazać w zeznaniu i doliczyć do dochodów roku podatkowego, w którym zaistniały te okoliczności, uprzednio odliczone kwoty w części przypadającej na ten budynek lub lokal. Kwoty doliczone do dochodu zwiększa się o 10% za każdy rok kalendarzowy brakujący do upływu okresu, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym.
11. Przy obliczaniu liczby lat brakujących do upływu okresu dziesięcioletniego wlicza się rok, w którym nastąpiły zdarzenia wymienione w ust. 10 pkt 1-3.
12. W razie wystąpienia zdarzeń, o których mowa w ust. 10 pkt 1-3, przed otrzymaniem decyzji o pozwoleniu na użytkowanie budynku lub lokalu, z którymi były związane odliczenia, podatnik jest obowiązany zwiększyć dochód o kwotę odliczoną od dochodu w części przypadającej na budynek lub lokale.
13. Odliczeń wymienionych w ust. 1, z zastrzeżeniem art. 11 ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym, nie dokonuje się od dochodów (przychodów) opodatkowanych w sposób zryczałtowany.
13. Wydatki na cele określone w ust. 1 podlegają odliczeniu od dochodu, jeżeli nie zostały odliczone od przychodów na podstawie art. 11 ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym.
14. Minister Finansów, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, w drodze rozporządzenia, określi rodzaje wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 6, oraz szczegółowe zasady i warunki odliczania ich od dochodu.

Art. 26a.

1. Od podstawy opodatkowania, obliczonej zgodnie z art. 26 ust. 1, odlicza się:
 - 1) w roku podatkowym - wydatki na cele określone w ust. 3, zwane dalej "wydatkami inwestycyjnymi", oraz
 - 2) w następnym roku podatkowym - z zastrzeżeniem ust. 20 pkt 2, kwotę stanowiącą połowę wydatków inwestycyjnych odliczonych od podstawy opodatkowania w poprzednim roku podatkowym, zwaną dalej "premią inwestycyjną".
2. Prawo do odliczeń przysługuje osobom fizycznym, których dochody są ustalane na podstawie ksiąg i opodatkowane przy zastosowaniu skali podatkowej, o której mowa w art. 27:
 - 1) prowadzącym działalność, wymienioną w art. 10 ust. 1 pkt 3 i 4, we własnym imieniu i na własny rachunek,
 - 2) osobom fizycznym będącym wspólnikami spółek nie mających osobowości prawnej, prowadzących działalność wymienioną w pkt 1, którzy ponieśli wydatki inwestycyjne; w razie braku przeciwnego dowodu przyjmuje się, że udziały wspólników w poniesionym wydatku są równe.
3. Odliczeniu od podstawy opodatkowania podlegają faktycznie poniesione wydatki na:
 - 1) zakup i montaż maszyn lub urządzeń zaliczonych, zgodnie z Klasyfikacją rodzajową środków trwałych Głównego Urzędu Statystycznego, do grupy 3-6 i 8,
 - 2) zakup, budowę, a także na rozbudowę będących własnością podatnika budynków i lokali stanowiących odrębną nieruchomość w tych budynkach oraz budowli zaliczonych, zgodnie z Klasyfikacją rodzajową środków trwałych Głównego Urzędu Statystycznego, do grupy 1 podgrupa 10-13, podgrupa 15 rodzaj 151 i 152 w zakresie budynków aptek, podgrupa 16 rodzaj 166 i 168, podgrupa 18 rodzaj 180 i 182-185 oraz do grupy 2 podgrupa 20-23 i 25-27,
 - 3) zakup środków transportu, z wyjątkiem samochodów osobowych oraz innych samochodów o dopuszczalnej ładowności nie przekraczającej 500 kilogramów,
 - 4) zakup od Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa przedsiębiorstwa lub zorganizowanej części mienia przedsiębiorstwa, z wyjątkiem wydatków na zakup innych niż grunty składników majątku, od których zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 7 nie dokonuje się odpisów amortyzacyjnych,
 - 5) zakup praw majątkowych uznawanych za wartości niematerialne i prawne, od których dokonuje się odpisów amortyzacyjnych uznawanych za koszt uzyskania przychodów - z wyjątkiem wartości niematerialnych i prawnych związanych z wiedzą w dziedzinie przemysłowej, handlowej, naukowej lub organizacyjnej (know-how),
 - 6) spłatę, określonej w umowie o podobnym charakterze do umowy najmu lub dzierżawy, wartości środków trwałych, o których mowa w pkt 1-4, jeżeli

- środki te zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 14 ust. 5 zaliczane są do składników majątku najemcy, dzierżawcy albo używającego,
- 7) wytworzenie we własnym zakresie i na własny użytek środków trwałych wymienionych w pkt 1 i 2,
 - 8) zakup wykonanych na zamówienie środków trwałych wymienionych w pkt 1 i 2.
4. Za wydatki inwestycyjne podlegające odliczeniu od podstawy opodatkowania uznaje się wydatki faktycznie poniesione w roku podatkowym, nie zwrócone podatnikowi w jakiejkolwiek formie, pomniejszone o naliczony podatek od towarów i usług oraz o podatek akcyzowy - jeżeli podatki te podlegają odliczeniu od należnego podatku od towarów i usług.
5. W przypadku zakupu składników majątku wymienionych w ust. 3 pkt 1-5, za wydatki inwestycyjne, o których mowa w ust. 4, uznaje się wydatki poniesione w roku podatkowym, w którym, z zastrzeżeniem ust. 7, ma miejsce przeniesienie własności tych składników majątku.
6. Faktycznie poniesione wydatki inwestycyjne, podlegające odliczeniu od podstawy opodatkowania, obejmują:
- 1) w razie zakupu - określoną w umowie cenę sprzedaży zapłaconą sprzedawcy oraz wydatki na montaż maszyn i urządzeń, o których mowa w ust. 3 pkt 1,
 - 2) w razie wytworzenia we własnym zakresie środków trwałych wymienionych w ust. 3 pkt 1 - kwoty zapłacone za zużyte do wytworzenia rzeczowe składniki majątku oraz za wykorzystane usługi obce,
 - 3) w razie zakupu środków trwałych wymienionych w ust. 3 pkt 2, wykonanych na zamówienie - cenę określoną w umowie sprzedaży lub kwotę zapłaconą za zamówione usługi,
 - 4) w razie przyjęcia środków trwałych do odpłatnego korzystania na podstawie umowy o podobnym charakterze do umowy najmu lub dzierżawy - kwotę stanowiącą spłatę wartości tych środków określonej w umowie.
7. W przypadku:
- 1) dokonania przedpłat (zadatków) na poczet wydatków określonych w ust. 3 pkt 1-5 oraz pkt 7 i 8, uznaje się je za wydatki inwestycyjne w roku podatkowym, w którym następuje przeniesienie własności składników majątkowych wymienionych w tych przepisach,
 - 2) zawarcia umowy, o której mowa w ust. 3 pkt 6, za wydatki inwestycyjne podlegające odliczeniu w danym roku podatkowym uznaje się wydatki związane ze spłatą wartości składników majątkowych, poniesione w tym samym roku,
 - 3) zawarcia w roku podatkowym umowy, w której termin zapłaty ceny przypada w roku następującym po roku podatkowym, w którym rzecz lub prawo zostały wydane - wydatki związane z zapłatą ceny odlicza się od podstawy opodatkowania w roku faktycznego ich poniesienia.
8. Odliczenia wydatków inwestycyjnych, o których mowa w ust. 3 pkt 1-8, dokonane w roku podatkowym traktuje się w tym roku na równi z odpisami z tytułu zużycia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (odpisami amortyzacyjnymi), z tym że:

- 1) odliczenia te nie zmniejszają podstawy do ustalania odpisów amortyzacyjnych według zasad określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 7,
 - 2) odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, o których mowa w ust. 3 pkt 1-5 oraz pkt 7 i 8, dokonuje się począwszy od miesiąca następującego po miesiącu oddania ich do używania, nie wcześniej jednak niż od pierwszego dnia miesiąca następującego po roku podatkowym, w którym dokonano odliczenia,
 - 3) w przypadku odliczeń wydatków inwestycyjnych, o których mowa w ust. 3 pkt 6, odpisów amortyzacyjnych dokonuje się począwszy od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym środki trwałe oddano do używania,
 - 4) w przypadku odliczeń wydatków inwestycyjnych poniesionych przed rozpoczęciem działalności albo w roku rozpoczęcia działalności, odpisów amortyzacyjnych dokonuje się począwszy od pierwszego dnia miesiąca roku następującego po roku, w którym środki trwałe lub wartości niematerialne i prawne oddano do używania,
 - 5) odpisów amortyzacyjnych, o których mowa w pkt 2-4, dokonuje się do końca tego miesiąca, w którym następuje zrównanie wysokości sumy odpisów amortyzacyjnych oraz kwoty dokonanych odliczeń z ich wartością początkową, określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 7,
 - 6) suma odpisów amortyzacyjnych oraz kwoty dokonanych odliczeń nie może przekroczyć wartości początkowej nabytych lub wytworzonych we własnym zakresie lub na zamówienie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.
9. Wydatki inwestycyjne mogą być odliczone od podstawy opodatkowania, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:
- 1) w okresie faktycznego poniesienia tych wydatków podatnik nie korzysta z ulg, odliczeń lub zwolnień na podstawie przepisów wymienionych w wykazie, o którym mowa w ust. 28 pkt 1,
 - 2) w roku poprzedzającym rok podatkowy, w którym dokonywane są odliczenia, podatnik osiągnął, z zastrzeżeniem ust. 10 i 11, wskaźnik udziału dochodu ustalonego zgodnie z art. 24 ust. 1, 2 i 4 w przychodach ustalonych zgodnie z art. 14 i 15 - w wysokości nie niższej niż:
 - a) 2% w zakresie zbiórki, skupu i segregacji odpadów,
 - b) 3% z działalności w zakresie: przetwórstwa rolnego, budownictwa (w tym mieszkaniowego) i produkcji materiałów budowlanych, żeglugi i rybołówstwa, turystyki i wypoczynku, albo w zakresie produkcji i sprzedaży towarów objętych urzędowymi cenami lub marżami,
 - c) 6% z pozostałych rodzajów działalności,
 - 3) jeżeli podatnik prowadzi różnorodną działalność i przychody z działalności wymienionej w pkt 2 lit. a) lub b) w ogólnej kwocie przychodów stanowią co najmniej 60% - wymagany udział dochodu w przychodach uprawniający do odliczeń wydatków inwestycyjnych nie może być niższy niż odpowiednio 2% lub 3% ,

- 4) przed każdorazowym odliczeniem wydatków inwestycyjnych, dokonywanym w trakcie roku podatkowego i w rocznym rozliczeniu podatku za rok podatkowy, u podatnika nie występują zaległości we wpłatach należnych składek na ubezpieczenie społeczne oraz we wpłatach poszczególnych podatków stanowiących dochód budżetu państwa, przekraczające odrębnie z każdego tytułu (w tym odrębnie w każdym podatku) odpowiednio 3% kwoty należnych składek i należnego podatku; w przypadku podatku od towarów i usług zaległości nie mogą przekroczyć 3% kwoty podatku należnego. Udział zaległości w kwocie składek lub podatku ustala się w stosunku do kwoty należnych wpłat (należnego podatku od towarów i usług) za rok podatkowy (okres rozliczeniowy), którego dotyczy zaległość,
 - 5) wydatki inwestycyjne zostały udokumentowane w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie ust. 28 pkt 4.
10. Podatnik, który rozpoczął działalność w roku podatkowym, może odliczyć poniesione w tym roku wydatki inwestycyjne od podstawy opodatkowania za ten rok i rok po nim następujący, jeżeli odrębnie w każdym z tych lat osiągnie wskaźnik udziału dochodu w przychodach odpowiednio w wysokości określonej w ust. 9 pkt 2; gdy w którymkolwiek z tych lat wymagany wskaźnik nie zostanie osiągnięty, nie jest możliwe dokonanie odliczeń za ten rok.
11. Uzyskanie wskaźników, o których mowa w ust. 9 pkt 2, nie jest wymagane u podatników:
- 1) którzy rozpoczęli działalność w roku podatkowym i do końca tego roku oraz przed rozpoczęciem działalności ponieśli wydatki inwestycyjne w wysokości nie niższej niż równowartość 2.000.000 ECU, przeliczone na złote przy zastosowaniu średniego kursu waluty, ogłaszanego przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego, z dnia faktycznego dokonania wydatku; wydatki te można odliczać od podstawy opodatkowania za rok podatkowy, w którym rozpoczęto działalność, oraz w trzech kolejno po sobie następujących latach podatkowych, licząc od końca roku podatkowego, w którym rozpoczęli działalność,
 - 2) u których za rok podatkowy udział przychodów z eksportu przekracza 50% ogólnej kwoty przychodów lub przychody z eksportu w roku podatkowym, w którym podatnik nabył prawo do odliczeń, przekraczają równowartość 8.000.000 ECU przeliczoną na złote przy zastosowaniu średniego kursu waluty z dnia uzyskania należnego przychodu, ogłaszanego przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego,
 - 3) którzy ponieśli wydatki inwestycyjne na zakup i montaż maszyn lub urządzeń, wymienionych w ust. 3 pkt 1, związanych z wdrożeniem licencji, patentów oraz wyników krajowych prac naukowych i badawczo-rozwojowych,
 - 4) osiągających poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przychody ze sprzedaży produktów połowów i przetworów rybnych (SWW: 234) na rzecz osób zagranicznych w rozumieniu przepisów prawa dewizowego, którzy ponieśli wydatki inwestycyjne na zakup i montaż maszyn lub urządzeń wymienionych w ust. 3 pkt 1 - jeżeli udział przychodów z tej sprzedaży przekracza 50% ogólnej kwoty przychodów w roku podatkowym i sprzedaż ta została udokumentowana: konosamentem, świadectwem pochodzenia, rachunkiem

- oraz wyciągiem bankowym potwierdzającym wpływ zagranicznych środków płatniczych zgodnie z przepisami prawa dewizowego,
- 5) którzy ponieśli wydatki inwestycyjne na zakup i montaż maszyn lub urządzeń, wymienionych w ust. 3 pkt 1, oraz na zakup, budowę, przebudowę, rozbudowę lub odbudowę budynków i budowli będących własnością podatnika, zaliczonych zgodnie z Klasyfikacją rodzajową środków trwałych Głównego Urzędu Statystycznego do grupy 1 podgrupa 10 i 13 oraz do grupy 2 podgrupa 20-23 - jeżeli te maszyny, urządzenia, budynki i budowle są związane z wdrażaniem systemu produkcji środków farmaceutycznych lub materiałów medycznych, spełniającego warunki niezbędne do uzyskania koncesji na ich wytwarzanie, zgodne z wymaganiami przyjętymi przez organizacje międzynarodowe, których Rzeczpospolita Polska jest członkiem,
 - 6) którzy ponieśli wydatki inwestycyjne na zakup i montaż aparatury kontrolno-pomiarowej, niezbędnej do wdrażania systemu jakości zgodnego z normami ISO serii 9000, potwierdzonego certyfikatem wydanym na podstawie odrębnych przepisów,
 - 7) którzy ponieśli wydatki, o których mowa w ust. 3 pkt 1-3 oraz pkt 7 i 8, na cele związane z wykorzystywaniem odpadów określonych w ustawie o odpadach, jeżeli za poprzedni rok podatkowy udział wartości wykorzystanych odpadów w ogólnej wartości surowców i odpadów zużytych w procesie produkcji wyniósł co najmniej 10%; przepis art. 21 ust. 4 stosuje się odpowiednio.
12. Za dzień rozpoczęcia działalności uważa się datę wystawienia pierwszej faktury (rachunku) po dokonaniu, zgodnie z odrębnymi przepisami, wpisu do właściwego rejestru (ewidencji).
13. Kwota wydatków inwestycyjnych odliczonych od podstawy opodatkowania nie może przekroczyć:
- 1) 40% dochodu ze źródeł, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3 i 4 - gdy wydatki zostały poniesione na cele wymienione w ust. 11 pkt 2-7, lub
 - 2) 20% dochodu, o którym mowa w pkt 1 - w pozostałych przypadkach.
14. Od 1998 r. kwota wydatków inwestycyjnych odliczonych od podstawy opodatkowania nie może przekroczyć:
- 1) 30% dochodu ze źródeł, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3 i 4 - gdy wydatki zostały poniesione na cele wymienione w ust. 11 pkt 2-7, lub
 - 2) 15% dochodu, o którym mowa w pkt 1, w pozostałych przypadkach.
15. Łączna kwota odliczeń wydatków inwestycyjnych od podstawy opodatkowania nie może za rok podatkowy przekroczyć:
- 1) w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 1997 r. - 40% dochodu ze źródeł wymienionych w art. 10 ust. 1 pkt 3 i 4,
 - 2) w okresie od dnia 1 stycznia 1998 r. - 30% dochodu, o którym mowa w pkt 1.
16. Nie odliczone wydatki inwestycyjne, uznane zgodnie z ust. 5 i 7 za poniesione w danym roku podatkowym, z wyjątkiem przypadków określonych w ust. 10 i ust. 11 pkt 1, nie mogą być odliczone od podstawy opodatkowania w latach następnych.

17. Nie mogą być odliczone od podstawy opodatkowania wydatki inwestycyjne faktycznie poniesione po upływie okresu korzystania z ulg, odliczeń lub zwolnień przysługujących na podstawie przepisów wymienionych w wykazie, o którym mowa w ust. 28 pkt 1, jeżeli zobowiązania związane z tymi wydatkami zostały zaciągnięte przez podatnika w okresie korzystania z tych ulg, odliczeń lub zwolnień.
18. Premia inwestycyjna, o której mowa w ust. 1 pkt 2, nie może przekroczyć w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 1998 r. - 20% dochodu ze źródeł wymienionych w art. 10 ust. 1 pkt 3 i 4.
19. Premia inwestycyjna, o której mowa w ust. 1 pkt 2, nie może przekroczyć od dnia 1 stycznia 1999 r. - 15% dochodu ze źródeł wymienionych w art. 10 ust. 1 pkt 3 i 4.
20. Premia inwestycyjna:
 - 1) może być wykorzystana, jeżeli podatnik spełni warunki określone w ust. 9 pkt 1 i 4,
 - 2) nie przysługuje w przypadku poniesienia wydatków inwestycyjnych na:
 - a) zakup środków trwałych, o których mowa w ust. 3 pkt 1-5 oraz pkt 7 i 8, jeżeli środki te zostały przez podatnika oddane do odpłatnego korzystania i, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 14 ust. 5, zaliczone są do składników majątku najemcy, dzierżawcy albo użytkownika,
 - b) zakup gruntów,
 - c) spłatę wartości gruntów, jeżeli grunty te, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 14 ust. 5, zaliczane są do składników majątku najemcy, dzierżawcy albo użytkownika.
21. Odliczeń, o których mowa w ust. 1, dokonuje się w rozliczeniu podatku za rok podatkowy, w którym podatnik nabył prawo do odliczeń, nie później jednak niż do dnia złożenia, zgodnie z art. 45, zeznania o wysokości dochodu uzyskanego za ten rok; odliczeń można również dokonywać zaliczkowo w trakcie roku podatkowego.
22. Podatnicy tracą prawo do odliczeń, o których mowa w ust. 1, jeżeli przed upływem trzech lat od końca roku podatkowego, w którym skorzystali, a w przypadkach określonych w ust. 10 i w ust. 11 pkt 1 - w którym zakończyli korzystanie z odliczeń:
 - 1) wystąpią u nich za poszczególne lata zaległości we wpłatach składek na ubezpieczenie społeczne oraz we wpłatach poszczególnych podatków stanowiących dochody budżetu państwa, przekraczające odrębnie z każdego tytułu (w tym odrębnie w każdym z podatków) 3% kwot należnych za te lata; w przypadku podatku od towarów i usług zaległości we wpłatach nie mogą przekroczyć 3% kwoty podatku należnego; przepis ust. 9 pkt 4 ostatnie zdanie stosuje się odpowiednio, albo
 - 2) przeniosą w jakiejkolwiek formie własność składników majątkowych, z którymi związane były odliczenia od podstawy opodatkowania, albo
 - 3) ustały okoliczności do zaliczania środków trwałych przyjętych do odpłatnego korzystania na podstawie umów o podobnym charakterze do umów naj-

- mu lub dzierżawy do składników majątku podatnika, w rozumieniu przepisów, o których mowa w ust. 3 pkt 6, albo
- 4) zawiadomią urząd skarbowy o likwidacji działalności gospodarczej lub zostanie ogłoszona ich upadłość, albo
 - 5) otrzymają zwrot wydatków inwestycyjnych w jakiejkolwiek formie; w tym przypadku kwotę odliczeń zmniejsza się proporcjonalnie do udziału kwoty zwróconych wydatków w ich ogólnej kwocie.
23. Podatnicy, o których mowa w ust. 11 pkt 5, tracą prawo do odliczeń, jeżeli przed upływem pięciu lat od końca roku, w którym z nich skorzystali, nie uzyskają koncesji Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej na wytwarzanie środków farmaceutycznych lub materiałów medycznych albo ją utracą.
24. Podatnicy, o których mowa w ust. 11 pkt 6, tracą prawo do odliczeń, jeżeli przed upływem trzech lat od końca roku, w którym z nich skorzystali, nie uzyskają stosownego certyfikatu albo go utracą.
25. W razie wystąpienia okoliczności, o których mowa w ust. 22-24, podatnicy są obowiązani do zwiększenia podstawy opodatkowania o kwotę dokonanych odliczeń, do których utracili prawo, a w razie poniesienia straty - do jej zmniejszenia o tę kwotę w rozliczeniu podatku (zaliczki) za miesiąc, w którym utracili prawo do odliczeń, a gdy utrata prawa wystąpi w ostatnim miesiącu roku podatkowego - w rocznym rozliczeniu podatku.
26. W rozliczeniu, o którym mowa w ust. 25, uwzględnia się odpowiednio kwotę odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, ustalonych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 7, nie uznając za koszt uzyskania przychodów w związku z odliczeniem wydatków inwestycyjnych od podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym.
27. Przepisy ust. 22-25 stosuje się również do premii inwestycyjnej.
28. Minister Finansów określi, w drodze rozporządzenia:
- 1) wykaz przepisów, o których mowa w ust. 9 pkt 1,
 - 2) warunki rezygnacji przez podatnika z niektórych ulg, odliczeń lub zwolnień wymienionych w przepisach, o których mowa w ust. 9 pkt 1 - w celu nabycia prawa do odliczania wydatków inwestycyjnych na podstawie ust. 1-27,
 - 3) zakres działalności: eksport towarów i usług, przetwórstwo rolne, budownictwo (w tym mieszkaniowe) i produkcja materiałów budowlanych, żegluga i rybołówstwo, turystyka i wypoczynek oraz zbiórka, skup i segregacja odpadów,
 - 4) wymagany sposób udokumentowania wydatków inwestycyjnych.
29. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, wprowadzi odliczenia wydatków inwestycyjnych od podstawy opodatkowania oraz określi zasady i warunki tych odliczeń w gminach zagrożonych szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym oraz województwach lub rejonach administracyjnych (gminach) określonych jako zagrożone recesją i degradacją społeczną w odrębnych przepisach.

Art. 27.

1. Podatek dochodowy, z zastrzeżeniem art. 28, 29, 30 i 44 ust. 4, pobiera się od podstawy jego obliczenia według następującej skali:

Podstawa obliczenia podatku ponad do		Podatek wynosi
	20.868	20% podstawy obliczenia minus kwota 278 zł 20 gr
20.868	41.736	3.895 zł 40 gr + 32% nadwyżki ponad 20.868 zł
41.736		10.573 zł 16 gr + 44% nadwyżki ponad 41.736 zł

- 1a. Od 1998 r. stawki podatki dochodowego 20%, 32% i 44% określone w skali podatkowej, o której mowa w ust. 1, zastępuje się odpowiednio stawkami 19%, 30% i 40%.
2. Jeżeli u podatników, którzy osiągają wyłącznie przychody z tytułu emerytur i rent nie podlegających podwyższeniu stosownie do art. 55 ust. 6, po odliczeniu podatku według skali określonej w ust. 1, pozostaje kwota przychodu niższa niż kwota stanowiąca 20% górnej granicy pierwszego przedziału skali podatkowej określonej w ust. 1, w stosunku rocznym, podatek ustala się tylko w wysokości nadwyżki ponad tę kwotę.
- 2a. Przepisy ust. 2 stosuje się, jeżeli prawo do określonych w nim świadczeń i obowiązków podatkowy istniały w dniu 1 stycznia 1992 r. lub powstały poczynając od świadczeń należnych od tego dnia.
3. Przedziały dochodu podlegającego opodatkowaniu podatkiem, określone w skali, o której mowa w ust. 1, jak również kwota, o którą zmniejsza się podatek lub zaliczkę, obliczone według pierwszego szczebla tej skali, poczynając od roku podatkowego 1998, podlegają w każdym roku podwyższeniu w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi wzrostu przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w okresie trzech kwartałów w roku poprzedzającym rok podatkowy w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego.
4. Minister Finansów w terminie do 30 listopada roku poprzedzającego rok podatkowy ustala, w drodze rozporządzenia, skalę podatku dochodowego na każdy rok podatkowy, z uwzględnieniem zasady wyrażonej w ust. 3, na podstawie komunikatów Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego o wysokości przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w okresie trzech kwartałów roku poprzedzającego rok podatkowy i jego wzrostu w stosunku do tego samego okresu roku ubiegłego, ogłaszanych w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski".
5. Jeżeli podatnik oprócz dochodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym osiąga również dochody ze źródeł przychodów znajdujących się poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwolnione od podatku na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 33, podatek dochodowy ustala się w następujący sposób:
 - 1) do dochodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym dodaje się dochody zwolnione od tego podatku i od sumy tych dochodów oblicza się podatek według skali określonej w ust. 1,

- 2) ustala się stopę procentową tego podatku do tak obliczonej sumy dochodów,
 - 3) ustaloną w myśl pkt 2 stopę procentową stosuje się do dochodu podlegającego opodatkowaniu podatkiem dochodowym.
6. Jeżeli osoby, o których mowa w art. 3, osiągają również dochody ze źródeł przychodów położonych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i dochody te podlegają w obcym państwie opodatkowaniu podatkiem dochodowym, a nie zachodzą okoliczności określone w art. 21 ust. 1 pkt 33 i umowa o zapobieżeniu podwójnemu opodatkowaniu zawarta z tym państwem inaczej nie stanowi, dochody te łączy się z dochodami ze źródeł przychodów położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W tym wypadku od podatku obliczonego od łącznej sumy dochodów odlicza się kwotę równą podatkowi dochodowemu zapłaconemu w obcym państwie. Odliczenie to nie może jednak przekroczyć tej części podatku obliczonego przed dokonaniem odliczenia, która proporcjonalnie przypada na dochód uzyskany w państwie obcym.

Art. 27a.

1. Podatek dochodowy od osób, o których mowa w art. 3 ust. 1, obliczony zgodnie z art. 27, zmniejsza się na zasadach określonych w ust. 2-17, jeżeli w roku podatkowym podatnik:
 - 1) poniósł wydatki na własne potrzeby mieszkaniowe, przeznaczone na:
 - a) zakup gruntu lub odpłatne przeniesienie prawa wieczystego użytkowania gruntu pod budowę budynku mieszkalnego,
 - b) budowę budynku mieszkalnego,
 - c) wkład budowlany lub mieszkaniowy do spółdzielni mieszkaniowej; w razie przekształcenia spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu na spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, za wydatki poniesione na wkład budowlany uznaje się wydatki stanowiące nadwyżkę ponad kwotę wkładu mieszkaniowego zaliczonego przez spółdzielnię na wkład budowlany,
 - d) zakup nowo wybudowanego budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego w takim budynku od gminy albo od osoby, która wybudowała ten budynek w wykonywaniu działalności gospodarczej,
 - e) nadbudowę lub rozbudowę budynku na cele mieszkalne,
 - f) przebudowę strychu, suszarni albo przystosowanie innego pomieszczenia na cele mieszkalne oraz wykończenie lokalu mieszkalnego w nowo wybudowanym budynku mieszkalnym, do dnia zasiedlenia tego lokalu,
 - g) remont i modernizację budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego zajmowanego na podstawie tytułu prawnego oraz wpłaty na wyodrębniony fundusz remontowy wspólnoty mieszkaniowej, utworzonej na podstawie odrębnych przepisów,
 - 2) systematycznie gromadził oszczędności wyłącznie na jednym rachunku oszczędnościowo-kredytowym i w jednym banku prowadzącym kasę mieszkaniową, według zasad określonych w odrębnych przepisach,
 - 3) poniósł wydatki na:

- a) dojazd dzieci własnych i przysposobionych do podstawowych, zawodowych i średnich szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych, położonych poza miejscowością stałego lub czasowego zamieszkania dzieci,
 - b) zakup przyrządów i pomocy naukowych, programów komputerowych oraz wydawnictw fachowych bezpośrednio związanych z wykonywanym zawodem i wykonywaną pracą,
 - c) odpłatne kształcenie dzieci własnych i przysposobionych w podstawowych, zawodowych i średnich szkołach niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych,
 - d) odpłatne świadczenia zdrowotne, wymienione w przepisach o zakładach opieki zdrowotnej - udzielane przez niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, działające na zasadach określonych w tych przepisach, a także przez lekarzy i lekarzy dentystów, prowadzących praktykę indywidualną zgodnie z przepisami o zawodzie lekarza lub o wykonywaniu praktyki dentystycznej - na rzecz podatnika, a także na rzecz jego małżonka oraz dzieci własnych i przysposobionych, jeżeli małżonek lub dzieci nie uzyskały w roku podatkowym dochodów, z wyjątkiem dochodów zwolnionych (wolnych) od podatku dochodowego,
 - e) odpłatne doksztalcanie i doskonalenie zawodowe podatnika.
 - f) odpłatne kształcenie w szkołach wyższych, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym.
2. Podstawę określenia przysługującej kwoty odliczeń od podatku z tytułu wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b)-f) oraz w pkt 2, ustala się na podstawie kwoty stanowiącej iloczyn 70 m² powierzchni użytkowej i wskaźnika przeliczeniowego 1 m² powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego, ustalonego do celów obliczenia premii gwarancyjnej od wkładów na oszczędnościowych książeczkach mieszkaniowych za III kwartał roku poprzedzającego rok podatkowy.
3. Kwota, o którą zmniejsza się podatek, nie może przekroczyć:
- 1) za rok podatkowy:
 - a) 19% wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b)-f),
 - b) 30% wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 2, nie więcej jednak niż 6% kwoty, o której mowa w ust. 2,
 - c) 19% poniesionych wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. a),
 - d) 19% poniesionych wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. b), nie więcej jednak niż 19% kwoty stanowiącej trzykrotność najniższego wynagrodzenia pracowników, określonego w odrębnych przepisach, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy,
 - e) 19% poniesionych wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. c), nie więcej jednak niż 3% dochodu stanowiącego górną granicę pierwszego przedziału skali podatkowej, obowiązującej w roku podatkowym, na każde dziecko,
 - f) 19% poniesionych wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. d), nie więcej jednak niż 1% kwoty stanowiącej górną granicę pierwszego przedziału skali podatkowej obowiązującej w roku podatkowym,

- g) 19% poniesionych wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. e), jeżeli nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów, nie więcej jednak niż 19% kwoty stanowiącej trzykrotność najniższego wynagrodzenia pracowników, określonego w odrębnych przepisach, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy,
 - h) 19% poniesionych wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. f), nie więcej jednak niż kwota najniższego wynagrodzenia pracowników, określonego w odrębnych przepisach, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy
- z tym że w okresie obowiązywania ustawy łączne odliczenia z tytułu wydatków, o których mowa w lit. a) i b), nie mogą przekroczyć 19% kwoty, o której mowa w ust. 2,
- 2) w okresie obowiązywania ustawy w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a) - 19% wydatkowanej kwoty, nie wyższej jednak niż 19% kwoty stanowiącej iloczyn powierzchni 350 m² i ceny nabycia 1 m² gruntu lub określonej w umowie wartości odpłatnie przenoszonego prawa wieczystego użytkowania gruntu,
 - 3) w każdym okresie trzech kolejnych lat, poczynając od dnia 1 stycznia 1997 r. - w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. g) - 19% kwoty poniesionych wydatków, nie więcej jednak niż:
 - a) 3% kwoty, o której mowa w ust. 2, obowiązującej w pierwszym roku każdego okresu trzyletniego - jeżeli wydatki dotyczą budynków mieszkalnych lub wpłat na wyodrębniony fundusz remontowy wspólnoty mieszkaniowej,
 - b) 2,5% kwoty, o której mowa w ust. 2, obowiązującej w pierwszym roku każdego okresu trzyletniego - jeżeli wydatki dotyczą lokali mieszkalnych
- z tym że w razie zbiegu uprawnień do odliczeń z tytułu wydatków, o których mowa w lit. a) i b), łączna kwota odliczeń nie może przekroczyć kwoty limitu określonego w lit. a).
- 4. Jeżeli podatnik dokonując remontu lub modernizacji budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego ponosi wydatki na remont lub modernizację instalacji gazowej, urządzeń eksplozymetrycznych lub urządzeń gazowych i w związku z tymi wydatkami przekroczy limity odliczeń określone w ust. 3 pkt 3, wysokość odliczeń podwyższa się o 0,5% kwoty, o której mowa w ust. 2.
 - 5. Zmniejszenie podatku w przypadku wymienionym w ust. 3 pkt 3 może być dokonane w roku podatkowym, w którym suma wydatków poniesionych przez podatnika od początku każdego okresu trzyletniego wynosi co najmniej 0,3% kwoty, o której mowa w ust. 2, obowiązującej w pierwszym roku tego okresu.
 - 6. Wysokość wydatków na cele określone w ust. 1 ustala się na podstawie dokumentów stwierdzających ich poniesienie, z tym że:
 - 1) wydatki na cele wymienione w ust. 1 pkt 1 lit. b) i d)-g), pkt 3 lit. b), z wyjątkiem wydatków na zakup wydawnictw fachowych, ustala się na podstawie faktury lub rachunku, wystawionych wyłącznie przez podatnika podatku od towarów i usług, nie korzystającego ze zwolnienia od tego podatku, lub

dowodu odprawy celnej, a w przypadku wpłat na wyodrębniony fundusz remontowy wspólnoty mieszkaniowej - na podstawie dowodu tej wpłaty,

- 2) wydatki na cele wymienione w ust. 1 pkt 3 lit. a) ustala się na podstawie imiennych biletów okresowych na dojazdy środkami transportu autobusowego, kolejowego lub promowego,
- 3) wydatki na cele określone w ust. 1 pkt 3 lit. d) ustala się na podstawie faktury lub rachunku, wystawionych przez zakład lub lekarza, o których mowa w tym przepisie, zawierających między innymi imię, nazwisko i adres osoby korzystającej ze świadczenia zdrowotnego, tj. podatnika, jego małżonka lub dziecka.

7. Odliczenia stosuje się, jeżeli:

- 1) wydatki na cele określone w ust. 1 pkt 1 dotyczą gruntu, budynków mieszkalnych lub lokali mieszkalnych znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów lub nie zostały zwrócone podatnikowi w jakiejkolwiek formie, chyba że zwrócone wydatki zostały zaliczone do przychodów podlegających opodatkowaniu,
- 2) wydatki na cele określone w ust. 1 pkt 3 lit. b) zostały poniesione przez podatników osiągających przychody określone w art. 12 ust. 1 i ust. 6,
- 3) wydatki na cele określone w ust. 1 nie zostały odliczone od ryczału od przychodów ewidencjonowanych na podstawie art. 14 ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym.

7a. Odliczenia wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 2, nie stosuje się, jeżeli za rok podatkowy podatnikowi oszczędzającemu w kasie oszczędnościowo-budowlanej, utworzonej na podstawie przepisów określonych w art. 21 ust. 1 pkt 54, lub jego małżonkowi dopisano premię mieszkaniową.

8. Wysokość odliczeń od podatku, określona w ust. 3 pkt 1 lit. a)-c) i e) oraz pkt 2 i 3, dotyczy łącznie obojga małżonków. Jeżeli małżonkowie:

- 1) podlegają odrębnemu opodatkowaniu - odliczeń dokonuje się zgodnie z wnioskami zawartymi w zeznaniach rocznych bądź od podatku każdego z małżonków, w proporcji wskazanej we wniosku, bądź od podatku jednego z małżonków,
- 2) przed zawarciem związku małżeńskiego, w okresie obowiązywania ustawy, korzystali z odliczeń od podatku na cele, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, o kwotę dokonanych odliczeń zmniejsza się kwoty odliczeń określone w ust. 3 pkt 1 lit. a) i b) oraz pkt 2 i 3,
- 3) w czasie trwania związku małżeńskiego korzystali, w okresie obowiązywania ustawy, z odliczeń od podatku na cele określone w ust. 1 pkt 1 i 2, a następnie związek małżeński ustał - przysługująca każdemu z nich kwota odliczenia podlega zmniejszeniu o kwotę odliczeń dokonanych w czasie trwania związku małżeńskiego, w wysokości po 50% tych odliczeń, jeżeli byli opodatkowani łącznie, a jeżeli byli opodatkowani odrębnie - w wysokości odliczenia dokonanego przez każdego z nich.

9. Wysokość odliczeń od podatku określona w ust. 3 pkt 1 lit. f) obejmuje wydatki poniesione na świadczenia udzielone na rzecz podatnika, jego małżonka oraz dzieci własnych i przysposobionych, jeżeli małżonek lub dzieci nie uzyskały w

roku podatkowym dochodów, z wyjątkiem dochodów zwolnionych (wolnych) od podatku dochodowego. Jeżeli każdy z małżonków osiąga dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym, limit odliczeń, o którym mowa w ust. 3 pkt 1 lit. f), przysługuje odrębnie każdemu z małżonków. W ramach limitu przysługującego małżonkom wydatki poniesione na rzecz dzieci własnych i przysposobionych odlicza się od podatku jednego z małżonków lub od podatku obojga, w proporcji określonej przez nich w zeznaniach rocznych.

10. Prawo do odliczeń, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. f), przysługuje podatnikowi, na którego utrzymaniu pozostaje osoba kształcąca się, o ile osoba ta nie ukończyła 25 roku życia i nie uzyskuje dochodów, z wyjątkiem dochodów zwolnionych od podatku dochodowego, a podatnikowi kształcącemu się w szkole wyższej - o ile nie ukończył 35 roku życia.
11. Wysokość odliczeń od podatku określona w ust. 3 pkt 1 lit. h), w przypadku ponoszenia wydatków na kształcenie dziecka własnego lub przysposobionego, przysługuje łącznie obojgu rodzicom. Zasadę wyrażoną w ostatnim zdaniu ust. 9 stosuje się odpowiednio.
12. Jeżeli podatnik korzystał z odliczeń wymienionych w ust. 1 pkt 2, a oszczędności zgromadzone w banku prowadzącym kasę mieszkaniową wydatkował zgodnie z celami systematycznego oszczędzania na tym rachunku, kwoty określone w ust. 3 pkt 1 lit. a), pkt 2 i 3 oraz w ust. 4 pomniejsza się o kwoty odliczeń dokonanych z tego tytułu.
13. Jeżeli podatnik skorzystał z odliczeń od dochodu (przychodu) lub podatku z tytułu wydatków poniesionych na cele określone w ust. 1 pkt 1 i 2, a następnie:
 - 1) wycofał ze spółdzielni wniesiony wkład,
 - 2) w całości zmienił przeznaczenie lokalu lub budynku mieszkalnego na użytkowy,
 - 3) po roku, w którym dokonano odliczeń, otrzymał zwrot odliczonych wydatków, z wyjątkiem gdy zwrócone kwoty zostały zaliczone do przychodów podlegających opodatkowaniu,
 - 4) wycofał oszczędności z kasy mieszkaniowej, z wyjątkiem gdy wycofana kwota po określonym w umowie o kredyt kontraktowy okresie tematycznego oszczędzania została wydatkowana zgodnie z celami systematycznego oszczędzania na rachunku prowadzonym przez tę kasę,
 - 5) przeniósł uprawnienia do rachunku oszczędnościowo-kredytowego na rzecz osób trzecich, z wyjątkiem dzieci własnych lub przysposobionych- do dochodu (przychodu) lub podatku należnego za rok, w którym zaistniały te okoliczności, dolicza się odpowiednio kwoty poprzednio odliczone z tych tytułów.
14. W razie przeniesienia uprawnień do rachunku oszczędnościowo-kredytowego na rzecz dzieci własnych lub przysposobionych, do rozliczenia kwoty odliczeń przysługujących tym dzieciom przepisy ust. 10 stosuje się odpowiednio.
15. Kwota odliczeń od podatku, ustalona zgodnie z ust. 3 pkt 1 lit. a) i b), pkt 2 i 3 oraz ust. 4, przekraczająca kwotę podatku obliczonego zgodnie z art. 27, podlega odliczeniu od podatku obliczonego za lata następne, aż do całkowitego jej odliczenia.

16. Odliczeń od podatku z tytułu wydatków na cele, o których mowa w ust. 1, nie dokonuje się od zryczałtowanego podatku dochodowego, z zastrzeżeniem art. 14 ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym.
17. Kwotę przysługujących odliczeń od podatku na cele określone w ust. 1 pkt 1 lit. a)-f) pomniejsza się:
 - 1) o 10% wydatków poniesionych na te cele, pokrytych przychodami zwolnionymi z opodatkowania na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 32 lit. a) i b),
 - 2) o 20% kwoty ekwiwalentu pieniężnego, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 49 lit. a),
 - 3) o kwotę premii mieszkaniowej dopisanej w roku podatkowym do stanu oszczędności na imiennym rachunku docelowego oszczędzania na podstawie przepisów wymienionych w art. 21 ust. 1 pkt 54.
18. Minister Finansów ogłasza, do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rok podatkowy, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" wysokość kwoty, o której mowa w ust. 2 i w art. 26 ust. 2.
19. Minister właściwy do spraw mieszkalnictwa i rozwoju miast, w porozumieniu z Ministrem Finansów, określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje wydatków, o których mowa w ust. 3 pkt 3 i w ust. 4.
20. Minister Edukacji Narodowej, w porozumieniu z Ministrem Finansów, określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje przyrzędów i pomocy naukowych, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. b).
21. Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Edukacji Narodowej, w drodze rozporządzenia, określi rodzaje wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. e), oraz zasady i warunki odliczania ich od podatku.

Art. 27b.

1. Podatek dochodowy, obliczony zgodnie z art. 27, w pierwszej kolejności ulega obniżeniu o kwotę składki na powszechne ubezpieczenie zdrowotne:
 - 1) opłaconej w roku podatkowym bezpośrednio przez podatnika zgodnie z przepisami o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym,
 - 2) pobranej w roku podatkowym przez płatnika zgodnie z przepisami o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym.
2. Kwota składki na ubezpieczenie zdrowotne, o którą zmniejsza się podatek, nie może przekroczyć 7,5% podstawy wymiaru tej składki.
3. Wysokość wydatków na cele określone w ust. 1 ustala się na podstawie dokumentów stwierdzających ich poniesienie.

Art. 28.

1. Dochodu ze sprzedaży lub zamiany nieruchomości i praw majątkowych określonych w art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. a)-c) nie łączy się z dochodami z innych źródeł.
2. Podatek od dochodu, o którym mowa w ust. 1, ustala się w formie ryczału w wysokości 10% uzyskanego przychodu. Podatek ten jest płatny bez wezwania w terminie 14 dni od dnia dokonania sprzedaży na rachunek urzędu skarbowego właściwego według miejsca zamieszkania podatnika, chyba że podatnik w tym

samym terminie złoży oświadczenie, że przychód uzyskany ze sprzedaży wyda na cele określone w art. 21 ust. 1 pkt 32 lit. a).

3. Jeżeli nie zostaną spełnione warunki, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 32 lit. a), podatek jest płatny najpóźniej następnego dnia po upływie terminów określonych w tym przepisie wraz z odsetkami naliczanymi od terminu płatności określonego w ust. 2 do dnia zapłaty w wysokości połowy odsetek za zwłokę pobieranych od zaległości podatkowych.
4. W terminie płatności podatku podatnik jest obowiązany złożyć deklarację według ustalonego wzoru.

Art. 29.

1. Podatek dochodowy od dochodów uzyskanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez osoby, o których mowa w art. 4, z działalności określonej w art. 13 pkt 2 i 6-8 oraz z odsetek, praw autorskich, z praw do projektów wynalazczych, znaków towarowych i wzorów zdobniczych, w tym również ze sprzedaży tych praw, z należności za udostępnienie tajemnicy receptury lub procesu produkcyjnego, za użytkowanie lub prawo do użytkowania urządzenia przemysłowego, handlowego lub naukowego a także środka transportu oraz za informacje związane ze zdobytym doświadczeniem w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how) ustala się w formie ryczałtu w wysokości 20% przychodu, chyba że umowa w sprawie zapobieżenia podwójnemu opodatkowaniu zawarta z krajem będącym miejscem zamieszkania podatnika stanowi inaczej.
2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do środków transportu - z wyłączeniem samochodów osobowych - bezpośrednio używanych przez płatnika do świadczenia usług transportowych.

Art. 30.

1. Dochodów (przychodów) uzyskanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z następujących źródeł przychodów nie łączy się z dochodami (przychodami) z innych źródeł i pobiera się od nich podatek w formie ryczałtu:
 - 1) z odsetek od pożyczek, z wyjątkiem gdy udzielanie pożyczek jest przedmiotem działalności gospodarczej, z dyskonta lub oprocentowania papierów wartościowych, a także z dywidend i innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych - w wysokości 20% uzyskanego przychodu, chyba że w przypadku opodatkowania dochodów uzyskanych przez osoby, o których mowa w art. 4, umowa w sprawie zapobieżenia podwójnemu opodatkowaniu zawarta z krajem będącym miejscem zamieszkania podatnika, stanowi inaczej,
 - 2) z tytułu wygranych w konkursach i grach, innych niż określone w art. 21 ust. 1 pkt 6, lub nagród związanych ze sprzedażą premią - w wysokości 10% wygranej lub nagrody,
 - 3) od przychodów określonych w art. 13 pkt 2 i 5-8, jeżeli kwota należności określona w umowie zawartej z osobą nie będącą pracownikiem płatnika nie przekracza 450.000 zł - w wysokości 20% przychodu,
 - 4) z wypłacanych emerytom lub rencistom świadczeń pieniężnych z tytułu łączącego ich uprzednio z zakładem pracy stosunku służbowego, stosunku

- pracy, pracy nakładczej lub spółdzielczego stosunku pracy, a także zapomóg innych niż wymienione w art. 21 ust. 1 pkt 26 - w wysokości 20% przychodu,
- 5) z wynagrodzeń za udzielanie pomocy Policji, organom kontroli skarbowej, organom Inspekcji Celnej, Straży Granicznej, Wojskowym Służbom Informacyjnym i Żandarmerii Wojskowej lub Urzędowi Ochrony Państwa, wypłacanych z funduszu operacyjnego - w wysokości 20% wynagrodzenia,
- 7) od dochodów z nie ujawnionych źródeł przychodów lub nie znajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach - w wysokości 75% dochodu, **pkt 6 i 8 w ust. 1 w art. 30 skreślone**
- 9) od kwot wypłacanych po śmierci członka otwartego funduszu emerytalnego wskazanej przez niego osobie lub członkowi jego najbliższej rodziny, w rozumieniu przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, z wyjątkiem wypłat, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 59 - w wysokości 20% uzyskanego przychodu,
- 10) od dochodu członka pracowniczego funduszu emerytalnego z tytułu przeniesienia akcji złożonych na rachunku ilościowym do aktywów tego funduszu - w wysokości 20% uzyskanego dochodu,
- 11) od przychodów z tytułu zbycia prawa poboru akcji nowej emisji przez pracowniczego funduszu emerytalny w imieniu członka funduszu - w wysokości 20% uzyskanego przychodu.
3. Zryczałtowany podatek, o którym mowa w ust. 1 pkt 1-5 oraz 9 i 11, pobiera się bez pomniejszania przychodu o koszty uzyskania. **ust. 2 i 4 w art. 30 skreślone**
5. Poczynając od roku podatkowego 1996 ulegają corocznie podwyższeniu kwoty określone:
- 1) w ust. 1 pkt 3 - w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi wzrostu kwoty stanowiącej górną granicę pierwszego przedziału skali, o której mowa w art. 27 ust. 1,
- Przepis art. 27 ust. 4 stosuje się odpowiednio. **pkt 2 w ust. 5 oraz ust. 6 i 7 w art. 30 skreślone**

Rozdział 7

Pobór podatku lub zaliczek na podatek przez płatników

Art. 31.

Osoby fizyczne, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, zwane dalej "zakładami pracy", są obowiązane jako płatnicy obliczać i pobierać w ciągu roku zaliczki na podatek dochodowy od osób, które uzyskują od tych zakładów przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej lub spółdzielczego stosunku pracy, zasiłki pieniężne z ubezpieczenia społecznego wypłacane przez zakłady pracy, a w spółdzielniach pracy - wypłaty z tytułu udziału w nadwyżce bilansowej.

Art. 32.

1. Zaliczki, o których mowa w art. 31, za miesiące od stycznia do grudnia z zastrzeżeniem ust. 1a, wynoszą:

- 1) za miesiące od początku roku do miesiąca włącznie, w którym dochód podatnika uzyskany od początku roku w tym zakładzie pracy przekroczył kwotę stanowiącą górną granicę pierwszego przedziału skali - 20% dochodu uzyskanego w danym miesiącu,
 - 2) za miesiące następujące po miesiącu, w którym dochód uzyskany od początku roku przekroczył kwotę, o której mowa w pkt 1 - 32% dochodu uzyskanego w danym miesiącu,
 - 3) za miesiące następujące po miesiącu, w którym dochód uzyskany od początku roku przekroczył kwotę stanowiącą górną granicę drugiego przedziału skali - 44% dochodu uzyskanego w danym miesiącu.
- 1a. Jeżeli podatnik złoży płatnikowi oświadczenie, że za dany rok zamierza opodatkować dochody łącznie z małżonkiem, bądź na zasadach określonych w art. 6 ust. 4, a za rok podatkowy przewidywane, określone w oświadczeniu:
- 1) dochody podatnika nie przekroczą górnej granicy pierwszego przedziału skali, a odpowiednio małżonek lub dziecko nie uzyskują żadnych dochodów z wyjątkiem renty rodzinnej - zaliczki za wszystkie miesiące roku podatkowego wynoszą 20% dochodu uzyskanego w danym miesiącu i są dodatkowo pomniejszane za każdy miesiąc o kwotę stanowiącą 1/12 kwoty zmniejszającej podatek, określonej w pierwszym przedziale obowiązującej skali podatkowej,
 - 2) dochody podatnika przekroczą górną granicę pierwszego lub drugiego przedziału skali, a odpowiednio małżonek lub dziecko nie uzyskują żadnych dochodów - zaliczki za miesiące od początku roku włącznie do miesiąca, w którym dochód podatnika przekroczył górną granicę drugiego przedziału skali, wynoszą 20%, a za miesiące następujące po tym miesiącu - 32% dochodu uzyskanego w danym miesiącu.
- 1b. Płatnicy, którym podatnik złożył oświadczenie wymienione w ust. 1a, pobierają zaliczki według zasad określonych w ust. 1a pkt 1 i 2 począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym zostało złożone oświadczenie.
- 1c. W razie faktycznej zmiany stanu upoważniającego do obniżki zaliczek lub utraty możliwości do opodatkowania dochodów zgodnie z art. 6, podatnik jest zobowiązany poinformować o tym płatnika; w tym przypadku od miesiąca następującego po miesiącu, w którym podatnik przestał spełniać warunki do obniżki zaliczek, zaliczki są pobierane według zasad określonych w ust. 1.
- 1d. Od 1998 r. zaliczki w wysokości 20%, 32% i 44% dochodu, o których mowa w ust. 1 i 1a, wynoszą odpowiednio 19%, 30% i 40% dochodu.
2. Za dochód, o którym mowa w ust. 1, uważa się uzyskane w ciągu miesiąca przychody w rozumieniu art. 12, po odliczeniu kosztów uzyskania w wysokości określonej w art. 22 ust. 2 i 2a oraz po odliczeniu potrąconych przez płatnika w danym miesiącu składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz na ubezpieczenie chorobowe, o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt 2. Jeżeli świadczenia w naturze, świadczenia ponoszone za podatnika lub inne nieodpłatne świadczenia przysługują podatnikowi za okres dłuższy niż miesiąc, przy obliczaniu zaliczek za poszczególne miesiące przyjmuje się ich wartość w wysokości przypadającej na jeden miesiąc. Jeżeli nie jest możliwe określenie, jaka część tych świadczeń przypada na jeden miesiąc, a doliczenia całej wartości w miesiącu ich uzyskania spowodowałoby niewspółmiernie wysoką zaliczkę w stosunku do wypłaty pie-

nieżnej, zakład pracy, na wniosek podatnika, ograniczy pobór zaliczki za dany miesiąc i pobierze pozostałą część zaliczki w następnych miesiącach roku podatkowego.

3. Zaliczkę obliczoną w sposób określony w ust. 1, 1a i 2 zmniejsza się o kwotę stanowiącą $\frac{1}{12}$ kwoty zmniejszającej podatek, określonej w pierwszym przedziale obowiązującej skali podatkowej, jeżeli pracownik przed pierwszą wypłatą wynagrodzenia w roku podatkowym złoży zakładowi pracy oświadczenie według ustalonego wzoru, w którym stwierdzi, że:

- 1) nie otrzymuje emerytury lub renty,
- 2) nie osiąga dochodów z tytułu członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub innej spółdzielni zajmującej się produkcją rolną,
- 3) nie osiąga dochodów, od których jest obowiązany opłacać zaliczki na podstawie art. 44,
- 4) nie otrzymuje świadczeń pieniężnych od organu zatrudnienia,
- 5) określa ten zakład pracy jako właściwy do stosowania odliczenia, o którym wyżej mowa, w przypadku gdy równocześnie osiąga od innych zakładów pracy dochody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, spółdzielczego stosunku pracy lub wykonywania pracy nakładczej.

- 3a. Oświadczenia, o którym mowa w ust. 3, nie składa się, jeżeli stan faktyczny wynikający z oświadczenia złożonego w latach poprzednich nie uległ zmianie.

- 3b. Zaliczkę obliczoną w sposób określony w ust. 3 zmniejsza się, z zastrzeżeniem art. 27b ust. 2, o kwotę składki na ubezpieczenie zdrowotne, pobranej w tym miesiącu przez zakład pracy zgodnie z przepisami o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym.

4. Pracownik jest obowiązany zawiadomić zakład pracy o zmianach stanu faktycznego wynikającego z oświadczenia przed wypłatą wynagrodzeń za miesiąc, w którym zaszła zmiana.
5. Zakład pracy może podwyższyć koszty uzyskania przychodów zgodnie z art. 22 ust. 2a, jeżeli pracownik złoży oświadczenie o spełnieniu warunku określonego w tym przepisie; przepisy ust. 3a i 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 33.

1. Rolnicze spółdzielnie produkcyjne oraz inne spółdzielnie zajmujące się produkcją rolną są obowiązane jako płatnicy pobierać w ciągu roku zaliczki na podatek dochodowy od dokonywanych na rzecz członków spółdzielni lub ich domowników wypłat z tytułu dniówek obrachunkowych, udziału w dochodzie podzielnym spółdzielni, a także uzyskiwanych od spółdzielni przez te osoby zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego.
2. Zaliczki, o których mowa w ust. 1, za miesiące od stycznia do grudnia ustala się w sposób określony w art. 32 ust. 1-1d minus kwota obliczona zgodnie z art. 32 ust. 3 miesięcznie.
3. Dla obliczenia zaliczek od wypłat z tytułu dniówek obrachunkowych do opodatkowania przyjmuje się ich część ustaloną w takim stosunku procentowym, w jakim pozostawał w roku poprzedzającym rok podatkowy udział dochodu zwolnionego od podatku dochodowego od osób prawnych, na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób praw-

nych (Dz.U. z 1993 r. Nr 106, poz. 482), w ogólnej kwocie wypłat z tytułu dniówek obrachunkowych, pomniejszoną o składki potrącone przez płatnika w danym miesiącu na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz na ubezpieczenie chorobowe, o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt 2. Jeżeli w roku poprzedzającym rok podatkowy nie wystąpił dochód określony w zdaniu poprzednim, płatnicy, o których mowa w ust. 1, nie potrącają w roku podatkowym zaliczek na podatek dochodowy.

- 3a. Zaliczkę od dochodów, o których mowa w ust. 1, obliczoną w sposób określony w ust. 2 i 3, zmniejsza się, z zastrzeżeniem art. 27b ust. 2, o kwotę składki na ubezpieczenie zdrowotne, pobranej w tym miesiącu przez spółdzielnię zgodnie z przepisami o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym. Kwotę składki zmniejszającej zaliczkę oblicza się w sposób określony w ust. 3.
4. Po zakończeniu roku podatkowego płatnicy, o których mowa w ust. 1, ustalają za ten rok, zgodnie z ust. 3, udział dochodu zwolnionego od podatku dochodowego od osób prawnych w ogólnej kwocie wypłat z tytułu dniówek obrachunkowych i rozliczają podatek zgodnie z art. 37-40.

Art. 34.

1. Organy rentowe są zobowiązane jako płatnicy pobierać zaliczki miesięczne od wypłacanych bezpośrednio przez te organy emerytur i rent oraz zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego.
2. Zaliczki, o których mowa w ust. 1, za miesiące od stycznia do grudnia, ustala się w sposób określony w art. 32 ust. 1-1d odejmując kwotę obliczoną zgodnie z art. 32 ust. 3 miesięcznie.
3. Zaliczka, o której mowa w ust. 1, od zasiłków z ubezpieczenia społecznego wypłaconych bezpośrednio przez organ rentowy wynosi 20% kwoty zasiłków, a od 1998 r. 19% kwoty zasiłków.
4. Zaliczkę obliczoną w sposób określony w ust. 3 zmniejsza się o kwotę obliczoną zgodnie z art. 32 ust. 3, jeżeli:
 - 1) wypłata zasiłków dotyczy okresu pełnego miesiąca kalendarzowego i związana jest z pozostawaniem w stosunku służbowym, w stosunku pracy, pracy nakładczej lub spółdzielczym stosunku pracy oraz
 - 2) łącznie z dokumentacją uzasadniającą wypłatę zasiłków organowi rentowemu złożone zostanie przez zasiłkobiorcę oświadczenie według ustalonego wzoru, w którym stwierdzi, że w okresie zasiłkowym:
 - a) nie otrzymuje emerytury lub renty,
 - b) nie osiąga innych dochodów poza dochodami uzyskiwanymi w zakładzie pracy, w którym ubezpieczenie z tytułu zatrudnienia jest podstawą powstania prawa do zasiłku,
 - c) zakład pracy, o którym mowa pod lit. b), oblicza zaliczki od dochodów pracownika w sposób określony w art. 32 ust. 3,
 - d) nie otrzymuje zasiłku od organu zatrudnienia.

Przepis art. 32 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

- 4a. Zaliczkę obliczoną w sposób określony w ust. 2 zmniejsza się, z zastrzeżeniem art. 27b ust. 2, o kwotę składki na ubezpieczenie zdrowotne, pobranej w tym

miesiącu przez organ rentowy zgodnie z przepisami o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym.

5. Organy rentowe, dokonując bezpośrednio wypłaty zasiłków z ubezpieczenia społecznego, związanych z pozostawaniem w stosunku służbowym, stosunku pracy, pracy nakładczej lub spółdzielczym stosunku pracy, obowiązane są w terminie do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonały wypłaty zasiłku, przekazać informację według ustalonych wzorów podatnikowi oraz zatrudniającemu go zakładowi pracy o wysokości wypłaconego zasiłku oraz wysokości pobranej zaliczki na podatek.
6. W przypadku wypłaty zasiłków bezpośrednio przez organ rentowy po ustaniu zatrudnienia, zasady określone w ust. 3 i 4 oraz w art. 32 ust. 3 stosuje się odpowiednio.
7. Organy rentowe są obowiązane w terminie do końca lutego, po upływie roku podatkowego, dokonać rocznego obliczenia podatku należnego od podatników uzyskujących dochód z emerytur i rent, pomniejszając - na ich wniosek - ten dochód o wydatki określone w art. 26 ust. 1 pkt 3 i 4, z wyjątkiem:
 - 1) podatników, w stosunku do których ustał obowiązek poboru zaliczek,
 - 2) podatników, którym zaliczki były ustalane w sposób określony w art. 32 ust. 1a-1c, chyba że podatnik przed końcem roku podatkowego złoży oświadczenie o rezygnacji z zamiaru opodatkowania w sposób określony w art. 6.

Organy rentowe sporządzają według ustalonego wzoru obliczenie roczne w trzech egzemplarzach i jeden egzemplarz przesyłają podatnikowi do dnia 15 marca, a drugi w tym samym terminie urzędowi skarbowemu właściwemu według miejsca zamieszkania podatnika.

8. Organy rentowe nie dokonują rocznego obliczenia podatku dla podatników uzyskujących dochód z zasiłków wypłacanych bezpośrednio przez te organy, natomiast sporządzają informację, o której mowa w art. 39, według zasad określonych w ust. 7.
9. Jeżeli podatnik poza dochodami uzyskanymi od organu rentowego:
 - 1) nie uzyskał w roku podatkowym innych dochodów, z wyjątkiem określonych w art. 28 i 30,
 - 2) nie korzysta z odliczeń, o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt 1, 2 i 5-9 oraz w art. 27a,
 - 3) nie korzysta z możliwości łącznego opodatkowania jego dochodów z dochodami małżonka bądź nie korzysta z możliwości opodatkowania, o którym mowa w art. 6 ust. 4,
 - 4) nie uzyskał dochodów powodujących obliczenie należnego podatku w sposób określony w art. 27 ust. 5,

podatek wynikający z rozliczenia rocznego obniżony, z zastrzeżeniem art. 27b ust. 2, o kwotę składki na ubezpieczenie zdrowotne pobranej w roku podatkowym przez organ rentowy zgodnie z przepisami o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym jest podatkiem należnym od podatnika za dany rok, chyba że urząd skarbowy wyda decyzję określającą wysokość zobowiązania podatkowego w innej wysokości.

10. Jeżeli podatnik dokonał zwrotu nienależnie pobranych emerytur i rent lub zasiłków z ubezpieczenia społecznego otrzymanych bezpośrednio z tego organu, a

obowiązek poboru zaliczek przez ten organ trwa - organ rentowy odejmuje od dochodu kwoty zwrotów dokonanych w roku podatkowym przy ustalaniu wysokości zaliczek oraz w rocznym obliczeniu dochodu, zamieszczając na tym rozliczeniu odpowiednie informacje.

Art. 35.

1. Do poboru zaliczek miesięcznych jako płatnicy są obowiązane:

- 1) banki, które dokonują wypłaty emerytur i rent z zagranicy - od wypłacanych przez nie emerytur i rent,
- 2) jednostki organizacyjne uczelni, placówki naukowe, zakłady pracy oraz inne jednostki organizacyjne - od wypłacanych przez nie stypendiów,
- 3) organy zatrudnienia - od świadczeń wypłacanych z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, pomniejszonych o składki potrącone przez płatnika w danym miesiącu na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz na ubezpieczenie chorobowe, a także od świadczeń wypłacanych z Funduszu Pracy,
- 4) areszty śledcze oraz zakłady karne - od należności za pracę przypadającej tymczasowo aresztowanemu oraz skazanemu,
- 5) spółdzielnie - od oprocentowania wkładów pieniężnych członków spółdzielni, zaliczonego w ciężar kosztów spółdzielni,
- 6) oddziały Wojskowej Agencji Mieszkaniowej - od wypłacanych żołnierzom świadczeń pieniężnych wynikających z przepisów ustawy o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Za stypendia, o których mowa w ust. 1 pkt 2, uważa się w szczególności stypendia przyznawane uczestnikom studiów doktoranckich, stypendia naukowe, stypendia i inne należności otrzymywane przez osoby kierowane za granicę w celach naukowych, dydaktycznych lub szkoleniowych, stypendia za rozwiązywanie zadań badawczych i wdrożeniowych oraz przyznawane studentom studiów dziennych stypendia za wyniki w nauce i stypendia ministra za osiągnięcia w nauce.

3. Zaliczki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 4, za miesiące od stycznia do grudnia ustala się w sposób określony w art. 32 ust. 1-1d, z tym że w przypadku poboru przez banki zaliczek od emerytur i rent z zagranicy stosuje się postanowienia umowy w sprawie zapobieżenia podwójnemu opodatkowaniu, zawartej z krajem, z którego pochodzą te emerytury i renty.

3a. Podatnik przy odbiorze emerytury lub renty, o której mowa w ust. 3, może wpłacić bankowi ustaloną zaliczkę w złotych. Wpłatę tę uznaje się za zaliczkę potrąconą przez płatnika.

4. Zaliczkę obliczoną w sposób określony w ust. 3 zmniejsza się o kwotę obliczoną zgodnie z art. 32 ust. 3:

- 2) jeżeli zaliczkę pobierają płatnicy określeni w ust. 1 pkt 1, 2 i 4, a podatnik przed pierwszą wypłatą należności w roku podatkowym lub przed upływem miesiąca, w którym zaczął osiągać takie dochody, złoży płatnikowi oświadczenie według ustalonego wzoru, że nie osiąga równocześnie innych dochodów, z wyjątkiem określonych w art. 28 i 30.

pkt 1 w ust. 4 w art. 35 skreślony

5. Zaliczkę od przychodów, o których mowa w ust. 1 pkt 3, pobiera się w wysokości 20% przychodu pomniejszoną o kwotę obliczoną zgodnie z art. 32 ust. 3.
6. Zaliczkę od przychodów, o których mowa w ust. 1 pkt 5 i 6, pobiera się w wysokości 20% przychodu.
7. Oddziały Wojskowej Agencji Mieszkaniowej, dokonujące wypłaty świadczeń, o których mowa w ust. 1 pkt 6, związanych z pozostawaniem w stosunku służbowym obowiązane są w terminie do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonały wypłaty świadczeń, przekazać informację według ustalonego wzoru podatnikowi oraz zatrudniającemu go pracodawcy.
8. Zaliczki, o których mowa w ust. 5 i 6, od 1998 r. wynoszą 19% przychodu.
9. Zaliczkę od dochodów, o których mowa w ust. 1, obliczoną w sposób określony w ust. 3–8, zmniejsza się, z zastrzeżeniem art. 27b ust. 2, o kwotę składki na ubezpieczenie zdrowotne, pobranej w tym miesiącu przez płatnika zgodnie z przepisami o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym.

Art. 36.

W stosunku do podatników, którzy osiągają wyłącznie przychody z tytułu emerytur i rent nie podlegających podwyższeniu stosownie do art. 55 ust. 6, przy ustalaniu zaliczki oraz dokonywaniu obliczenia rocznego stosuje się odpowiednio przepis art. 27 ust. 2, z tym że zaliczkę ustala się w wysokości nadwyżki ponad 1/12 kwoty określonej w tym przepisie.

Art. 37.

1. Jeżeli podatnik, od którego zaliczki miesięczne pobierają płatnicy wymienieni w art. 31, 33 lub 35 ust. 1 pkt 1, 2, 4 i 5, złoży płatnikowi przed dniem 15 stycznia roku następującego po roku podatkowym oświadczenie sporządzone według ustalonego wzoru, które traktuje się na równi z zeznaniem, że:
 - 1) poza dochodami uzyskanymi od płatnika nie uzyskał innych dochodów, z wyjątkiem:
 - a) zasiłków z ubezpieczenia społecznego pozostających w związku z zatrudnieniem u płatnika oraz
 - b) dochodów określonych w art. 28 i 30,
 - c) świadczeń pieniężnych wynikających z przepisów o zakwaterowaniu Siła Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, pozostających w związku ze stosunkiem służbowym u płatnika,
 - 2) nie korzysta z odliczeń, o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt 1, 2, 4 i 6-9 oraz w art. 27a,
 - 3) nie korzysta z możliwości łącznego opodatkowania jego dochodów z dochodami małżonka bądź nie korzysta z możliwości opodatkowania, o którym mowa w art. 6 ust. 4,

płatnik jest obowiązany sporządzić w trzech egzemplarzach według ustalonego wzoru roczne obliczenie podatku na zasadach określonych w art. 27 od dochodu uzyskanego przez podatnika za cały rok. Podatek wynikający z obliczenia rocznego obniżony przez płatnika, z zastrzeżeniem art. 27b ust. 2, o kwotę składki na ubezpieczenie zdrowotne pobranej w roku podatkowym zgodnie z przepisami o

powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym jest podatkiem dochodowym należnym od podatnika za dany rok, chyba że urząd skarbowy wyda decyzję określającą wysokość zobowiązania w podatku dochodowym.

- 1a. Przy dokonywaniu rocznego obliczenia podatku, o którym mowa w ust. 1, płatnik odlicza od dochodu potrącone w ciągu roku składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz na ubezpieczenie chorobowe, o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt 2, na wniosek podatnika:
 - 1) przy ustalaniu dochodu uwzględnia koszty, o których mowa w art. 22 ust. 11,
 - 2) odlicza od dochodu:
 - a) wydatki na cele określone w art. 26 ust. 1 pkt 3 - do wysokości wynikającej z przedstawionych przez podatnika dokumentów stwierdzających poniesienie tych wydatków,
 - b) zwrócone płatnikowi świadczenia, o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt 5 - jeżeli nie zostały one potrącone od dochodu przy poborze zaliczek.
2. W przypadku uzyskania w ciągu roku podatkowego przez pracownika, członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub innej spółdzielni zajmującej się produkcją rolną, o którym mowa w ust. 1, dochodu z tytułu:
 - 1) zasiłków z ubezpieczenia społecznego, wypłaconych bezpośrednio przez organ rentowy w związku z zatrudnieniem u płatnika - płatnik przy dokonywaniu rocznego obliczenia podatku, o którym mowa w ust. 1, obowiązany jest uwzględnić uzyskany przez pracownika (członka) dochód z tytułu zasiłków oraz pobrane przez organ rentowy zaliczki na podatek w wysokości wynikającej z otrzymanej, zgodnie z art. 34 ust. 5, informacji tego organu,
 - 2) świadczeń pieniężnych wynikających z przepisów ustawy o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, wypłacanych przez oddziały Wojskowej Agencji Mieszkaniowej w związku ze stosunkiem służbowym u płatnika - płatnik przy dokonywaniu rocznego obliczenia podatku, o którym mowa w ust. 1, obowiązany jest uwzględnić uzyskane przez pracownika dochody z tytułu świadczenia pieniężnego oraz pobrane przez oddział Wojskowej Agencji Mieszkaniowej zaliczki na podatek w wysokości wynikającej z otrzymanej zgodnie z art. 35 ust. 7 informacji tego oddziału.

Art. 38.

1. Płatnicy, o których mowa w art. 31, 33, 34 i 35, przekazują, z zastrzeżeniem ust. 2, kwoty pobranych zaliczek na podatek, w terminie do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczki, na rachunek urzędu skarbowego, właściwego według siedziby płatnika, przesyłając równocześnie deklarację według ustalonego wzoru, która zawiera łączną sumę wypłat dokonanych w danym miesiącu z tytułów określonych w art. 31, art. 33 ust. 1, art. 34 ust. 1 oraz art. 35 ust. 1, kwotę potrąconego podatku dochodowego oraz kwotę składki na ubezpieczenie zdrowotne pobranej zgodnie z przepisami o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym i kwotę składki na ubezpieczenie zdrowotne odliczonej, z zastrzeżeniem art. 27b ust. 2, a także kwotę podatku wpłaconego na rachunek urzędu skarbowego; jeśli pomiędzy kwotą potrąconego podatku a kwotą wpłaconego podatku występuje różnica, należy ją wyjaśnić w deklaracji.

2. Płatnicy będący zakładami pracy chronionej lub zakładami aktywności zawodowej kwoty pobranych zaliczek na podatek od przychodów z tytułów określonych w art. 12 oraz od zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego, wypłacanych przez te zakłady, a także różnicę podatku, o której mowa w ust. 3 przekazują:
 - 1) w 10% na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
 - 2) w 90% na zakładowy fundusz rehabilitacji osób niepełnosprawnych.
3. Różnicę pomiędzy podatkiem wynikającym z rocznego obliczenia a sumą zaliczek pobranych za miesiące od stycznia do grudnia pobiera się z dochodu za marzec roku następnego. Różnicę tę, na wniosek podatnika, a w przypadku emerytów i rencistów - również z urzędu, pobiera się z dochodu za kwiecień roku następnego. W razie gdy stosunek uzasadniający pobór zaliczek ustał w styczniu lub w lutym, różnicę pobiera się z dochodu za miesiąc, za który pobrana została ostatnia zaliczka. Pobraną różnicę płatnicy wpłacają na rachunek urzędu skarbowego łącznie z zaliczkami za te miesiące. Jeżeli z obliczenia rocznego wynika nadpłata, zalicza się ją na poczet zaliczki należnej za marzec, a jeżeli po pobraniu tej zaliczki pozostaje nadpłata, zwraca się ją podatnikowi gotówką. Zwrotu nadpłaty w gotówce dokonuje płatnik.
4. Zwrócone nadpłaty w gotówce płatnik potrąca z kwot pobranych zaliczek przekazywanych urzędowi skarbowemu, wykazując je w deklaracji, o której mowa w ust. 1.
5. Płatnicy dokonują rocznego obliczenia podatku, o którym mowa w art. 37, w terminie do końca lutego po upływie roku podatkowego. Jeden egzemplarz rocznego obliczenia płatnik doręcza podatnikowi do dnia 31 marca, a drugi przekazuje w terminie do dnia 15 kwietnia urzędowi skarbowemu właściwemu według miejsca zamieszkania podatnika, a w przypadku podatników, o których mowa w art. 4 - do urzędu skarbowego właściwego w sprawach opodatkowania osób zagranicznych.

Art. 39.

1. Płatnicy, o których mowa w art. 31, 33, 34 i 35, są obowiązani w terminie do dnia 15 marca roku następującego po roku podatkowym sporządzić w trzech egzemplarzach według ustalonego wzoru informację dla podatników, którym nie dokonano rocznego obliczenia podatku, wskazującą wysokość uzyskanych przez nich dochodów oraz potrąconych przez płatnika w roku podatkowym składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe, o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt 2, składki na ubezpieczenie zdrowotne pobranej w roku podatkowym przez płatnika i składki na ubezpieczenie zdrowotne odliczonej, z zastrzeżeniem art. 27b ust. 2, a także należnego i pobranego podatku. Jeden egzemplarz informacji płatnik doręcza podatnikowi do dnia 31 marca, a drugi przekazuje w terminie do dnia 15 kwietnia urzędowi skarbowemu właściwemu według miejsca zamieszkania podatnika, a w przypadku podatników, o których mowa w art. 4 - do urzędu skarbowego właściwego w sprawach opodatkowania osób zagranicznych.
2. Jeżeli obowiązek poboru przez płatników, o których mowa w art. 31, 33, 34 i 35, zaliczek na podatek ustał w ciągu roku, płatnicy ci są zobowiązani sporządzić informację określoną w ust. 1 i przekazać ją podatnikowi oraz urzędowi skarbowemu właściwemu według miejsca zamieszkania podatnika lub urzędowi skar-

bowemu właściwemu w sprawach opodatkowania osób zagranicznych, w terminie do dnia 15 miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrana została ostatnia zaliczka.

Art. 40.

Podatnicy, o których mowa w art. 31, 33, 34 i 35, jeżeli osiągają inne dochody, od których płatnicy nie mają obowiązku poboru zaliczek na podatek, są obowiązani wpłacić zaliczki na podatek należny od tych dochodów według zasad określonych w art. 44.

**ust. 3 i 4 w art. 39
skreślone**

Art. 41.

1. Osoby fizyczne będące przedsiębiorcami oraz osoby prawne i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej, które dokonują wypłaty należności osobom określonym w art. 3 z tytułu działalności określonej w art. 13 pkt 2 i 5-8, z praw autorskich i praw pokrewnych w rozumieniu odrębnych przepisów oraz z praw do projektów wynalazczych, topografii układów scalonych, znaków towarowych i wzorów zdobniczych, w tym również z tytułu zakupu tych praw, są obowiązane jako płatnicy pobierać, z zastrzeżeniem ust. 4, zaliczki na podatek dochodowy w wysokości 20% należności pomniejszonej o koszty uzyskania przychodów w wysokości określonej w art. 22 ust. 9.
- 1a. Zaliczkę od dochodów, o których mowa w ust. 1, obliczoną w sposób określony w tym przepisie, zmniejsza się, z zastrzeżeniem art. 27b ust. 2, o kwotę składki na ubezpieczenie zdrowotne pobranej przez płatnika, o którym mowa w ust. 1, zgodnie z przepisami o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym.
2. Płatnicy nie są obowiązani do poboru zaliczek od wypłaconych należności z tytułu umów o dzieło lub umów zlecenia, o których mowa w art. 13 pkt 2 i 8, jeżeli podatnik złoży oświadczenie, że wykonywane przez niego usługi wchodzą w zakres prowadzonej działalności gospodarczej, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3.
- 3a. Banki prowadzące kasy mieszkaniowe są obowiązane pobierać, jako płatnicy, zaliczki na podatek dochodowy w przypadkach, o których mowa w art. 27a ust. 11 pkt 4 i 5, w wysokości 20% wycofanej kwoty, nie wyższej jednak od 20% kwoty określonej zgodnie z art. 27a ust. 2, chyba że osoba wycofująca oszczędności złoży oświadczenie, że wycofane oszczędności nie były odliczone od podatku osoby wycofującej ani od podatku rodziców albo, że wycofane oszczędności po określonym w umowie o kredyt kontraktowy okresie systematycznego oszczędzania zostaną wydatkowane zgodnie z celami systematycznego oszczędzania na rachunku prowadzonym przez kasę mieszkaniową.
4. Płatnicy wymienieni w ust. 1 są obowiązani pobierać zryczałtowany podatek dochodowy od dokonywanych wypłat z tytułu:
 - 1) dochodów, o których mowa w art. 29, wypłacanych osobom określonym w art. 4,
 - 2) dochodów, o których mowa w art. 30 ust. 1 pkt 1-4.
- 4a. Otwarte fundusze emerytalne są obowiązane, jako płatnicy, pobierać zryczałtowany podatek dochodowy od wypłat, o których mowa w art. 30 ust. 1 pkt 9.

- 4b. Pracownicze fundusze emerytalne są obowiązane, jako płatnicy, pobierać zryczałtowany podatek dochodowy od:
- a) dochodów, o których mowa w art. 30 ust. 1 pkt 10,
 - b) przychodów, o których mowa w art. 30 ust. 1 pkt 11.
5. W razie przeznaczenia dochodu na powiększenie kapitału zakładowego lub akcyjnego, a w spółdzielniach funduszu udziałowego płatnicy, o których mowa w ust. 4, pobierają zryczałtowany podatek dochodowy w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się postanowienia sądu rejestrowego o dokonaniu wpisu o podwyższeniu kapitału zakładowego lub akcyjnego, a w spółdzielniach od dnia uprawomocnienia się uchwały zgromadzenia członków o podwyższeniu funduszu udziałowego.
- 5a. W latach 1995-1997 spółdzielnie nie pobierają zryczałtowanego podatku dochodowego według zasad określonych w ust. 5; spółdzielnie pobierają jednak zryczałtowany podatek, w razie zwrotu kwot przekazanych w tych latach, z dochodu uzyskanego przez spółdzielnie, a przeznaczonego na powiększenie udziałów. Podatek wynosi 20% kwoty wypłaty i jest pobierany w dniu jej dokonania. Rolnicze spółdzielnie produkcyjne i inne spółdzielnie zajmujące się produkcją rolną ustalają kwotę wypłat podlegającą opodatkowaniu w takim stosunku, w jakim w roku poprzedzającym te wypłaty pozostają przychody z działalności innej niż wymieniona w art. 2 ust. 1 pkt 1 w ogólnej kwocie przychodów.
6. Jednostki organizacyjne Policji, kontroli skarbowej, Straży Granicznej, Wojskowych Służb Informacyjnych i Żandarmerii Wojskowej lub Urzędu Ochrony Państwa są obowiązane, jako płatnicy, pobierać zryczałtowany podatek dochodowy od dokonywanych wypłat z tytułu określonego w art. 30 ust. 1 pkt 5.
7. Jeżeli przedmiotem wygranych lub nagród w konkursach są rzeczy, podatnik jest obowiązany wpłacić płatnikowi kwotę należnego podatku zryczałtowanego przed wydaniem rzeczy.

Art. 41a.

Płatnicy, o których mowa w art. 41 ust. 1, na wniosek podatnika, obliczają i pobierają w ciągu roku wyższe zaliczki na podatek dochodowy niż obliczone w wysokości określonej w tym przepisie.

Art. 41b.

Jeżeli podatnik dokonał zwrotu nienależnie pobranych świadczeń, które uprzednio zwiększyły dochód podlegający opodatkowaniu, przy ustalaniu wysokości podatku (zaliczek) płatnicy, o których mowa w art. 31, 33, 35 i 41, odejmują od dochodu kwotę dokonanych zwrotów, łącznie z pobranym podatkiem (zaliczką).

Art. 42.

1. Płatnicy, o których mowa w art. 41, przekazują kwoty pobranego podatku (zaliczek) w terminie do dnia 7 miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano:
 - 1) zaliczkę na podatek dochodowy - na rachunek urzędu skarbowego właściwego według miejsca zamieszkania podatnika,

- 2) zryczałtowany podatek, o którym mowa w art. 41 ust. 4-6 - na rachunek urzędu skarbowego właściwego dla siedziby płatnika, a w przypadku podatników określonych w art. 4 - na rachunek urzędu skarbowego właściwego w sprawach opodatkowania osób zagranicznych.
2. W terminie przekazania kwoty pobranego podatku (zaliczek) płatnicy są obowiązani przesłać:
- 1) podatnikom określonym w art. 4 - imienne informacje o wysokości dochodu i pobranego zryczałtowanego podatku, sporządzone według ustalonego wzoru,
 - 2) urzędom skarbowym, o których mowa w ust. 1 pkt 2 - zbiorcze deklaracje według ustalonego wzoru.
3. W terminie do dnia 15 marca roku następującego po roku podatkowym płatnicy są obowiązani przesłać podatnikom, o których mowa w art. 41 ust. 1 i 3a, oraz urzędowi skarbowemu właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania podatnika imienne informacje o wysokości dochodu i składki na ubezpieczenie zdrowotne pobranej w roku podatkowym przez płatnika i składki na ubezpieczenie zdrowotne odliczonej, z zastrzeżeniem art. 27b ust. 2, a także o pobranych zaliczkach na podatek, sporządzone według ustalonego wzoru. W razie zaprzestania przez płatnika prowadzenia działalności przed terminem, o którym mowa w zdaniu pierwszym, jest on obowiązany przesłać tę informację w terminie do dnia zaprzestania działalności.

Art. 43.

1. Podatnicy, którzy osiągają dochody z działów specjalnych produkcji rolnej, są obowiązani składać w terminie do dnia 30 listopada roku poprzedzającego rok podatkowy właściwemu urzędowi skarbowemu deklaracje według ustalonego wzoru o rodzajach i rozmiarach zamierzonej produkcji w roku następnym.
2. Jeżeli dochód z działów specjalnych produkcji rolnej jest ustalany na podstawie ksiąg, podatnicy składają ponadto właściwemu urzędowi skarbowemu w terminie określonym w ust. 1 deklarację o wysokości przewidywanego dochodu w roku następnym.
3. Podatnicy, o których mowa w ust. 1, są obowiązani zawiadomić właściwy urząd skarbowy w terminie 7 dni o:
 - 1) zaistnieniu zmian w prowadzonej produkcji w stosunku do podanej w deklaracji,
 - 2) zaprzestaniu lub rozpoczęciu w ciągu roku eksploatacji obiektów umożliwiających całoroczny cykl produkcji,
 - 3) rozpoczęciu w ciągu roku podatkowego prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej; w tym wypadku podatnicy ci składają deklaracje, o których mowa w ust. 1, o rodzajach i rozmiarach zamierzonej produkcji w tym roku.
4. Podatnicy, o których mowa w ust. 1, są obowiązani wpłacać do kasy lub na rachunek właściwego urzędu skarbowego zaliczki miesięczne w wysokości ustalonej decyzją tego urzędu skarbowego obniżone z zastrzeżeniem art. 27b ust. 2 o kwotę składki na ubezpieczenie zdrowotne opłaconej w tym miesiącu zgodnie z przepisami o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym, w terminach określonych w art. 44 ust. 6.

5. Jeżeli podatnicy, o których mowa w ust. 1, osiągają poza dochodem z działów specjalnych produkcji rolnej inne dochody, od dochodów tych opłacają zaliczki według zasad określonych w art. 44, bez łączenia tych dochodów z dochodem z działów specjalnych produkcji rolnej.

Art. 44.

1. Podatnicy osiągający dochody:

- 1) z działalności gospodarczej, o której mowa w art. 14,
- 3) ze stosunku pracy otrzymywane z zagranicy,
- 4) z emerytur i rent otrzymywanych z zagranicy bez pośrednictwa banków wymienionych w art. 35 ust. 1 pkt 1,
- 5) z najmu lub dzierżawy,

**pkt 2 w ust. 1 w art.
44 skreślony**

są obowiązani bez wezwania wpłacać w ciągu roku podatkowego zaliczki na podatek dochodowy według zasad określonych w ust. 3.

2. Dochodem z działalności gospodarczej stanowiącym podstawę obliczenia zaliczki u podatników prowadzących podatkowe księgi przychodów i rozchodów jest różnica pomiędzy wynikającym z tych ksiąg przychodem i kosztami jego uzyskania. Jeżeli jednak podatnik na koniec miesiąca sporządza remanent towarów, surowców i materiałów pomocniczych lub urząd skarbowy zarządzi sporządzenie takiego remanentu, dochód ustala się według zasad określonych w art. 24 ust. 2.

3. Podatnicy, o których mowa w ust. 1, są obowiązani wpłacać zaliczki miesięczne. Wysokość zaliczek za miesiące do listopada roku podatkowego ustala się w następujący sposób:

- 1) obowiązek wpłacania zaliczki powstaje, poczynając od miesiąca, w którym dochody te przekroczyły kwotę powodującą obowiązek zapłacenia podatku,
- 2) zaliczkę za ten miesiąc stanowi podatek obliczony od tego dochodu według zasad określonych w art. 26, 26a i 27,
- 3) zaliczkę za dalsze miesiące ustala się w wysokości różnicy pomiędzy podatkiem należnym od dochodu osiągniętego od początku roku a sumą zaliczek za miesiące poprzedzające.

- 3a. Podatnicy uzyskujący dochody z działalności, o której mowa w art. 13 pkt 2 i 8, jeżeli otrzymują te dochody bez pośrednictwa płatników, są obowiązani wpłacać zaliczki miesięczne w wysokości 20% dochodu za miesiące, w których uzyskali ten dochód, w terminie do dnia 20 następnego miesiąca za miesiąc poprzedni, a za grudzień - w terminie złożenia zeznania podatkowego. W terminach płatności zaliczek podatnicy są obowiązani składać urzędowi skarbowemu deklaracje, według ustalonego wzoru, o wysokości dochodu uzyskanego w danym miesiącu.

- 3b. Zaliczki, o których mowa w ust. 3 pkt 2 i 3 oraz w ust. 3a, zmniejsza się, z zastrzeżeniem art. 27b ust. 2, o kwotę składki na ubezpieczenie zdrowotne opłaconej bezpośrednio w tych miesiącach przez podatnika zgodnie z przepisami o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym.

4. Podatek od dochodu, o którym mowa w art. 24 ust. 3, ustala się w formie ryczałtu w wysokości 10% tego dochodu. Podatek jest płatny w terminie płatności zaliczki za ostatni miesiąc prowadzenia działalności. W tym przypadku podatnik jest

obowiązany dołączyć do deklaracji, o której mowa w ust. 6, spis pozostałych na dzień likwidacji towarów handlowych, materiałów (surowców) podstawowych i pomocniczych, półwyrobów, wyrobów gotowych, braków i odpadków oraz rzeczowych składników majątku związanego z wykonywaną działalnością w tym także dzieł sztuki, eksponatów muzealnych i aparatury audio-wizualnej, jeżeli wydatki na ich nabycie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów, nie będących środkami trwałymi, wycenionych według cen zakupu.

5. Jeżeli podatnik uprawdopodobni, że zaliczki obliczone według zasad określonych w przepisach poprzedzających byłyby niewspółmiernie wysokie w stosunku do podatku należnego od przewidywanego na dany rok dochodu, urząd skarbowy na wniosek podatnika może odpowiednio ograniczyć wysokość tych zaliczek.
6. Zaliczki miesięczne, od przychodów wymienionych w ust. 1 pkt 1 i 5, za okres od stycznia do listopada uiszcza się w terminie do dnia 20 każdego miesiąca za miesiąc poprzedni. Zaliczkę za grudzień, w wysokości należnej za listopad, uiszcza się w terminie do dnia 20 grudnia. W terminach płatności zaliczek za miesiące od stycznia do listopada podatnicy są obowiązani składać urzędowi skarbowym deklaracje według ustalonego wzoru o wysokości dochodu osiągniętego od początku roku.
- 6a. Zaliczki miesięczne, od przychodów wymienionych w ust. 1 pkt 3 i 4, za okres od stycznia do listopada uiszcza się w terminie do dnia 20 każdego miesiąca za miesiąc poprzedni, a za grudzień - w terminie złożenia zeznania podatkowego. W terminach płatności zaliczek od stycznia do listopada podatnicy są obowiązani składać urzędowi skarbowym deklaracje, według ustalonego wzoru, o wysokości dochodu osiągniętego od początku roku.
7. Podatnicy czasowo przebywający za granicą, którzy osiągają dochody ze źródeł przychodów położonych za granicą, jeżeli te dochody nie są zwolnione od podatku w Polsce, są obowiązani wpłacić zaliczkę na podatek od tych dochodów w terminie do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, w którym wrócili do kraju.
8. Podatnicy osiągający dochody ze sprzedaży udziałów, akcji, obligacji lub innych papierów wartościowych, z zastrzeżeniem art. 52 pkt 1 lit.a), są obowiązani wpłacać zaliczki na podatek dochodowy w wysokości 20% uzyskanego dochodu z tej sprzedaży w terminie do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, w którym uzyskali dochód, i w tym terminie składać urzędowi skarbowemu deklarację według ustalonego wzoru o wysokości uzyskanego dochodu.
9. Zaliczki, o których mowa w ust. 8, od 1998 r. wynoszą 19% uzyskanego dochodu.

Art. 44a.

Spółdzielnie mieszkaniowe są obowiązane sporządzić za rok kalendarzowy, w dwóch egzemplarzach, według ustalonego wzoru, imienne informacje o wysokości wycofanego wkładu budowlanego lub mieszkaniowego i przesłać je, w terminie do dnia 28 lutego roku następującego po roku podatkowym:

- 1) osobom, które wycofały ze spółdzielni wkład budowlany lub mieszkaniowy wniesiony do spółdzielni od dnia 1 stycznia 1992 r.,

- 2) urzędowi skarbowemu właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania osoby wycofującej wkład.

Art. 44b.

Kasy oszczędnościowo-budowlane są obowiązane sporządzić w dwóch egzemplarzach, według ustalonego wzoru, imienne informacje o wysokości premii mieszkaniowej dopisanej do stanu oszczędności na imiennym rachunku docelowego oszczędzania i przesłać je w terminie do dnia 28 lutego roku następującego po roku podatkowym, w którym dopisano premię mieszkaniową:

- 1) osobom, do których rachunku dopisano premię mieszkaniową,
- 2) urzędowi skarbowemu właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania osoby, o której mowa w pkt 1.

Rozdział 8

Zeznania podatkowe

Art. 45.

1. Podatnicy są obowiązani składać urzędowi skarbowemu zeznania o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) w roku podatkowym według ustalonego wzoru w terminie do dnia 30 kwietnia następnego roku.
2. Obowiązek złożenia zeznania nie dotyczy podatników wymienionych w art. 37.
3. Zeznaniem, o którym mowa w ust. 1, nie obejmuje się dochodów wymienionych w art. 24 ust. 3, z wyjątkiem dochodu z likwidacji działalności gospodarczej, dokonanej w grudniu roku podatkowego, i art. 28-30.
- 3a. W przypadkach:
 - 1) określonych w art. 27a ust. 11,
 - 2) odliczenia od podatku wydatków poniesionych na zakup gruntu lub odpłatne przeniesienie prawa wieczystego użytkowania gruntu, a następnie zbycia tego gruntu lub prawa
 - podatnik jest obowiązany wykazać i doliczyć kwoty uprzednio odliczone do podatku należnego za rok podatkowy, w którym wystąpiły te okoliczności.
4. Podatnicy, na których ciąży obowiązek złożenia zeznania, są obowiązani w terminie określonym w ust. 1 wpłacić różnicę pomiędzy podatkiem należnym od dochodu wynikającego z zeznania a sumą należnych za dany rok zaliczek, w tym również sumą zaliczek pobranych przez płatników.
5. Podatnicy prowadzący księgi rachunkowe (handlowe) dołączają do zeznania sprawozdanie finansowe.
6. Podatek dochodowy wynikający z zeznania jest podatkiem należnym za dany rok, chyba że urząd skarbowy wyda decyzję, w której określi inną wysokość podatku. W razie niezłożenia zeznania o wysokości osiągniętego dochodu, urząd skarbowy wyda decyzję określającą wysokość zobowiązania w podatku dochodowym.
7. Podatnicy, o których mowa w art. 4, jeżeli osiągają dochody ze źródeł przychodów położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez pośrednictwa płat-

ników lub za pośrednictwem płatników nie obowiązanych do dokonania rocznego obliczenia podatku, jeżeli zamierzają opuścić terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przed terminem, o którym mowa w ust. 1, są obowiązani złożyć zeznanie za rok podatkowy urzędowi skarbowemu właściwemu w sprawach opodatkowania osób zagranicznych przed opuszczeniem terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub zakończeniem prowadzenia na tym terytorium działalności.

Art. 45a.

Minister Finansów ze względu na ochronę tajemnicy państwowej może uregulować odrębnie tryb poboru podatku dochodowego oraz tryb składania informacji i zeznań podatkowych niż określony w art. 38, 39, 41, 42 i 45.

Rozdział 10

Przepisy przejściowe i końcowe

Rozdział 9 - art. 46-51 w tekście obwieszczenia

Art. 52.

Zwalnia się od podatku dochodowego:

- 1) w okresie od dnia 1 stycznia 1993 r. do dnia 31 grudnia 2000 r. dochody:
 - a) ze sprzedaży obligacji Skarbu Państwa wyemitowanych po dniu 1 stycznia 1989 r. oraz obligacji wyemitowanych po dniu 1 stycznia 1997 r. przez jednostki samorządu terytorialnego, a także akcji dopuszczonych do obrotu publicznego, nabytych na podstawie publicznej oferty lub na giełdzie papierów wartościowych albo w regulowanym pozagiełdowym wtórnym obrocie publicznym; zwolnienie nie ma zastosowania, jeżeli sprzedaż tych obligacji lub akcji jest przedmiotem działalności gospodarczej,
 - b) ze sprzedaży na giełdzie papierów wartościowych albo w regulowanym pozagiełdowym wtórnym obrocie publicznym świadectw udziałowych wymieniających na akcje narodowych funduszy inwestycyjnych oraz świadectw udziałowych wymieniających na akcje funduszy przemysłowych, z zastrzeżeniem art. 21 ust. 1 pkt 41; zwolnienie nie ma zastosowania, jeżeli sprzedaż tych świadectw jest przedmiotem działalności gospodarczej,
- 2) wypłacane po dniu 31 grudnia 1991 r. należne za okres do 31 grudnia 1991 r.:
 - a) przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, spółdzielczego stosunku pracy oraz z tytułu umów o pracę nakładczą,
 - b) prowizje, premie, nagrody z zysku (dochodu) oraz nagrody z zakładowego funduszu nagród należne z tytułów, o których mowa pod lit.a),- jeżeli przychody te były zwolnione w 1991 r. od podatku od wynagrodzeń na podstawie przepisów płacowych,
- 3) odprawy emerytalno-rentowe, nagrody jubileuszowe i inne jednorazowe wypłaty, do których pracownik nabył prawo w 1992 r. i których podstawę naliczania stanowi wynagrodzenie ustalone według stawek lub kwot obowiązujących

jących do 31 grudnia 1991 r., jeżeli przychody te były zwolnione w 1991 r. od podatku od wynagrodzeń na podstawie przepisów płacowych,

- 4) krajowe emerytury i renty oraz inne świadczenia z ubezpieczenia społecznego należne za okres do dnia 31 grudnia 1991 r.

Art. 53.

Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, może zwolnić od podatku dochodowego całkowicie lub częściowo inne rodzaje dochodów niż wymienione w art. 21 ust. 1 i określić warunki tego zwolnienia.

Art. 54.

1. Z dniem 1 stycznia 1992 r. tracą moc:

- 1) ustawa z dnia 4 lutego 1949 r. o podatku od wynagrodzeń (Dz.U. Nr 7, poz. 41, z 1956 r. Nr 44, poz. 201, z 1959 r. Nr 11, poz. 69 i z 1963 r. Nr 57, poz. 309),
- 2) ustawa z dnia 26 lutego 1982 r. o opodatkowaniu jednostek gospodarki społecznej (Dz.U. z 1987 r. Nr 12, poz. 77, z 1989 r. Nr 3, poz. 12, Nr 35, poz. 192 i Nr 74, poz. 443, z 1990 r. Nr 21, poz. 126 oraz z 1991 r. Nr 9, poz. 30) - w części dotyczącej podatku od płac,
- 3) ustawa z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku wyrównawczym (Dz.U. Nr 42, poz. 188, z 1984 r. Nr 52, poz. 268, z 1988 r. Nr 34, poz. 254, z 1989 r. Nr 35, poz. 192 i z 1991 r. Nr 78, poz. 345),
- 4) ustawa z dnia 16 grudnia 1972 r. o podatku dochodowym (Dz.U. z 1989 r. Nr 27, poz. 147, Nr 74, poz. 443 oraz z 1991 r. Nr 9, poz. 30, Nr 35, poz. 155 i Nr 60, poz. 253),
- 5) ustawa z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz.U. Nr 52, poz. 268, z 1986 r. Nr 46, poz. 225, z 1988 r. Nr 1, poz. 1, z 1989 r. Nr 7, poz. 45, Nr 10, poz. 53, Nr 35, poz. 192 i Nr 74, poz. 443, z 1990 r. Nr 34, poz. 198 oraz z 1991 r. Nr 7, poz. 24) - w zakresie dotyczącym podatku rolnego od dochodów osób fizycznych z działów specjalnych produkcji rolnej,
- 6) art. 27 ustawy z dnia 14 czerwca 1991 r. o spółkach z udziałem zagranicznym (Dz.U. Nr 60, poz. 253),
- 7) przepisy ustaw szczególnych, w części zawierającej przedmiotowe lub podmiotowe zwolnienia osób fizycznych od podatków, o których mowa w pkt 1-5, albo obniżki tych podatków.

2. Przepisy:

- 1) ustaw wymienionych w ust. 1 pkt 1 i 3-7 mają zastosowanie przy opodatkowaniu dochodów osiągniętych do dnia 31 grudnia 1991 r.,
- 2) ustawy wymienionej w ust. 1 pkt 2 mają zastosowanie przy opodatkowaniu wynagrodzeń obciążających koszty działalności jednostek gospodarczych do dnia 31 grudnia 1991 r.

3. Ulgi mieszkaniowe i inwestycyjne przyznane na podstawie ustawy wymienionej w ust. 1 pkt 3 oraz ulgi inwestycyjne przyznane na podstawie ustawy wymienionej w ust. 1 pkt 4 i 5, nie wyczerpane w okresie do dnia 1 stycznia 1992 r., sto-

pkt 5 w art. 52 skreślony

suje się odpowiednio do dochodu i podatku dochodowego pobieranego na podstawie niniejszej ustawy.

5. Okresowe zwolnienia od podatku dochodowego na podstawie art. 10 oraz art. 22 pkt 1 ustawy wymienionej w ust. 1 pkt 4 pozostają w mocy do czasu ich wygaśnięcia. **ust. 4 w art. 54 skreślony**
6. U podatników, którzy na podstawie ustawy wymienionej w ust. 1 pkt 3 gromadzili dochody na specjalnym rachunku bankowym, kwoty podjęte z tego rachunku po dniu 1 stycznia 1992 r. traktuje się jako dochód podlegający opodatkowaniu w rozumieniu ustawy, z tym jednak że w 1992 r. zwalnia się od podatku dochodowego takie kwoty do wysokości nie przekraczającej kwoty stanowiącej górną granicę pierwszego przedziału w skali określonej w art. 27 ust. 1. W tym wypadku, jeżeli podatnik osiąga również inne dochody, z wyjątkiem określonych w art. 28, 30 i art. 41 ust. 3, dla ustalenia obowiązku podatkowego i wysokości podatku należnego od tych dochodów łączy się je z kwotą pobraną ze specjalnego rachunku bankowego.

Art. 55.

1. Zakłady pracy podwyższą pracownikom wynagrodzenie należne za styczeń 1992 r., przeliczając je w taki sposób, aby po potrąceniu podatku dochodowego od tego wynagrodzenia nie było ono niższe niż wynagrodzenie za ten miesiąc przed przeliczeniem, z zastrzeżeniem ust. 2-5. W wypadku gdy wynagrodzenie należne za styczeń 1992 r. zostanie wypłacone przed dniem 1 stycznia tego roku, zakład pracy podwyższa wynagrodzenie należne za luty 1992 r. **ust. 7 w art. 55 skreślony**
2. Za wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1, uważa się należne ze stosunku służbowego, stosunku pracy, spółdzielczego stosunku pracy oraz z tytułu umowy o pracę nakładczą wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne oraz wartość pieniężną świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty, wynikające z obowiązujących w zakładzie pracy przepisów o wynagradzaniu.
3. Wynagrodzenie pracownika po przeliczeniu, o którym mowa w ust. 1, nie może być wyższe niż 125% wynagrodzenia przed przeliczeniem.
4. Składniki wynagrodzenia wypłacane za okresy dłuższe niż jeden miesiąc, przysługujące pracownikowi po dniu 31 grudnia 1991 r., z wyjątkiem wymienionych w ust. 5, w wysokości wynikającej z ostatniej ich wypłaty i obliczonej na okres 1 miesiąca, dodaje się do wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1, przed jego przeliczeniem.
5. Przy przeliczaniu wynagrodzeń, o których mowa w ust. 1, nie uwzględnia się:
 - 1) odpraw emerytalno-rentowych, nagród jubileuszowych oraz innych jednorazowych wypłat wynagrodzeń i świadczeń związanych z pracą,
 - 2) nagród,
 - 3) wynagrodzeń zwolnionych od podatku dochodowego,
 - 4) składników wynagrodzeń, których wysokość ustalana jest w relacji do najniższego wynagrodzenia ustalonego z uwzględnieniem podatku dochodowego,
 - 5) wynagrodzenia otrzymywanego przez pracownika w innym zakładzie pracy oraz dochodów z innych tytułów.

6. Organy rentowe podwyższą należne od dnia 1 stycznia 1992 r. krajowe emerytury i renty przeliczając je w taki sposób, aby po potrąceniu podatku dochodowego od tych emerytur i rent emerytury i renty nie były niższe niż przed przeliczeniem, a także wskaźniki wysokości świadczeń oraz wysokości wynagrodzenia nie uległy obniżeniu. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.
8. Ilekroć w przepisach o ubezpieczeniu społecznym jest mowa o wynagrodzeniu, uposażeniu, przychodzie, dochodzie, podstawie wymiaru składek, przeciętnym wynagrodzeniu, przewidywanym przeciętnym wynagrodzeniu - należy przez to rozumieć po dniu 31 grudnia 1991 r. kwoty uwzględniające podatek dochodowy, z zastrzeżeniem ust. 9 i 10.
9. Wskaźnik pierwszej w 1992 r. waloryzacji emerytur i rent ustala się dzieląc kwotę przewidywanego na dany kwartał przeciętnego wynagrodzenia bez uwzględnienia zwiększeń wynagrodzenia z tytułu wprowadzenia podatku dochodowego przez kwotę przewidywanego przeciętnego wynagrodzenia stanowiącego podstawę ostatnio przeprowadzonej waloryzacji. Kwotę przewidywanego przeciętnego wynagrodzenia bez uwzględnienia zwiększeń wynagrodzenia z tytułu wprowadzenia podatku dochodowego ogłosi Prezes Głównego Urzędu Statystycznego w trybie określonym w odrębnej ustawie o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.
10. Przy ustalaniu wysokości świadczeń, o które wniosek zgłoszono w okresie kwartału, w którym wskaźnik waloryzacji ustala się w myśl ust. 9, podstawę wymiaru tych świadczeń oblicza się mnożąc kwotę przewidywanego przeciętnego wynagrodzenia w kwartale, w którym przeprowadzono poprzednią waloryzację, przez wskaźnik wysokości wynagrodzenia.
11. Przy ustalaniu wysokości świadczeń, o które wniosek zgłoszono poczynając od kwartału następnego po kwartale, w którym wskaźnik waloryzacji ustalono w myśl ust. 9, podstawę wymiaru tych świadczeń oblicza się mnożąc kwotę przewidywanego przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim kwartale w rozumieniu ust. 8 przez wskaźnik wysokości wynagrodzenia.
12. Minister Pracy i Polityki Socjalnej w porozumieniu z Ministrem Finansów określi sposób przeliczenia wynagrodzeń, o których mowa w ust. 1-5, oraz emerytur i rent, o których mowa w ust. 6, i zasiłków z ubezpieczenia społecznego.

Art. 56.

1. W związku z wprowadzeniem podatku dochodowego wysokość zasiłków (dodat-
ków), które były określone od kwoty najniższej emerytury lub przeciętnego wy-
nagrodzenia, ulega ponownemu określeniu. Nowa wysokość tych świadczeń nie
może być niższa od kwot tych zasiłków (dodat-
ków) przysługujących w dniu 31
grudnia 1991 r.
2. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określi wysokość zasiłków (dodat-
ków), o których mowa w ust. 1, w relacji do przeciętnego wynagrodzenia obej-
mującego podatek dochodowy.

Art. 57.

1. Do czasu wygaśnięcia skutków prawnych umów agencyjnych i umów na warun-
kach zlecenia, zawartych na podstawie odrębnych przepisów, źródłem przycho-

dów w rozumieniu art. 10 jest również działalność wykonywana na podstawie tych umów.

2. Przychód z działalności, o której mowa w ust. 1, ustala się według zasad określonych w art. 14. Przy ustalaniu dochodu odpłatność na rzecz zleceniodawcy wynikająca z umowy na warunkach zlecenia stanowi koszt uzyskania, jeżeli odnosi się do danego roku podatkowego, chociażby jej jeszcze nie poniesiono.
3. Podatnicy, którzy osiągają dochody określone w ust. 1, są obowiązani wpłacać zaliczki miesięczne na podatek oraz składać zeznania roczne według zasad określonych w art. 44 i 45.

Art. 58.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1992 r., z wyjątkiem art. 46, 47, 50 i 51, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od 1 lipca 1991 r.